

DUHOVNO
ZIVLJENJE

VIDA ESPIRITUAL

MAREC 1957

Križanje, šmarje, začetek XVII. stol.

Levo: Velik pomen v gotski umetnosti je imel pri nas slikanje na steklo. Med redkimi umetninami, ki so se najbolj ohranile je tudi okno v podružnični cerkvi na Bregu pri Preddvoru nad Kranjem iz prve polovice XV. stoletja

Naslovna stran: Bežna slika enega izmed tisočernih prizorov iz življenja in delovanja našega priljubljenega vladike, škofa ljubljanskega, dr. Gregorija Rožmana, ki kot goreč apostol ne pozna ne truda ne razdalj v svoji vzvišeni službi in skrbi za neumrjoče duše. Povsod je sprejet z velikim veseljem in spoštovanjem, ki mu v svojstvu njegove visoke službe tudi gresta. Na sliki vidimo sivolasega škofa pri podeljevanju zakramenta svete birme v cerkvi Marije Pomočnice v Ramos Mejía

Razmišljanja ob križevem potu

*O, pridite stvari, kaj glejte se godi:
edini božji Sin strašno za nas trpi.*

PILAT OBSODI JEZUSA NA SMRT. — O Bog, kakšna nezaslišana krivica: Tebe obsoditi na smrt! Ali naj se potem še čudimo, da nam danes obsojajo tvoje služabnike na zemlji, da izdajajo cele narode v sužnost in da prodajajo v smrt množice nedolžnih?! Ne čudimo se, toda boli izdajstvo nad našim narodom. Daj nam milost, da bomo znali odpustiti narodu in ljudem, ki so izdali v sužnost naš narod in prodali za krvave dolarje cvet naših gora.

*Glej, križ mu nalože na ranjene rame;
objame ga voljno in nese vseh dolge.*

O, da bi znali Slovenci s pravim duhom spokornosti objeti križ preganjanja in begunstva! Trpljenje naj bi nam dvignilo oči iz dvojnega izgnanstva proti pravi, večni domovini! Upajmo, da se to res zgodi, saj pravijo, da se nikoli toliko oči ne ozira proti nebu, kakor ravno ponoči.

JEZUSOVI PADCI POD KRIŽEM. — Kdo jih je povzročil? — Naši grehi! In naše narodne padce, naša narodna ponižanja, kdo jih je povzročil? — Zopet naši grehi, naši narodni grehi: pijančevanje, kletev, poboji, bela kuga... Narodni grehi se maščujejo nad narodi samimi že na tem svetu.

MARIJA, SOTRINKA NA KRIŽEVEM POTU IN POD KRIŽEM. — O, Mati božja in naša, ti bi pač znala razumeti tisto slovensko mater, o kateri sem sanjal nekoč: toliko časa je spremljala krvav sprevod teharskih mučencev, med katerimi je bil tudi njen sin, da ji ga je rdeči komisar res odvezal iz žice, — toda prej mu je pognal kroglo v čelo. Pred materinimi očmi se je sin zgrudil v cestno blato. In mati? Vsedla se je na rob ceste, vzela v naročje sinovo glavo in popravila krvave kodre, ki so viseli preko bledega lica. Srečna mati, sem dejal, ko sem pre-mišljeval te čudne sanje, kako podobna si božji Materi! O Marija, tolaži naše slovenske matere, sestre, vdove in neveste, da bodo tvoje junaške posnemovalke, o Kraljica mučencev!

SIMON IZ CIRENE IN VERONIKA. — Kateremu sem podoben, prvemu ali drugemu? Priznati moram, da se križa vse preveč oteparam, manjka mi Veronikine velikodušnosti. In vendar slovenski narod rabi več duš-žrtev, več prostovoljcev, več pravih junakov, ki bi zbrisali naš narodni dolg iz knjige življenja.

JEZUS NAGOVORI JERUZALEMSKE ŽENE. — O Bog, daj da ne bomo iskali sočutja in tolažbe v tegobah ter obrambe v nevarnostih pri ljudeh, ampak pri Tebi. Daj nam, da bo naš narod nate gradil svojo bodočnost in ne na zaveznike, kako je upal med vojno. Pa so nas izdali in zgodilo se je, kakor si dal vedeti Tvojemu velikemu duhovniku, škofu Rožmanu, ki je dejal: Če bomo zaupali bolj Angležem kot Bogu, se bomo kmalu zvijali kot črvi v prahu.

*Ko pride na goro, obleko mu vzemo
in za dolge sveta, še žolča mu dado.*

Čudno: tudi naše fante so razgalili, predno so jim dali milostni strel v tilnik. Kakor tebe, Jezus, tako je tudi nje ta udarec morda še najbolj bolel. Po zaslugi tega tvojega trpljenja in po zaslugah kruto žaljene sramežljivosti naših mučencev in mučenk, usmili se, Jezus, slovenskega naroda ter ohrani čistost naši mladini in slovenskim družinam!

*Na križ ga polože, razpno roke, noge
in ostri mu žebli spet rane naredo.*

O, neusmiljeni žebli, o, kruta kladiva! Da, ona kladiva; kadar pomislim nanja, se vedno spomnim tistih kladivov, ki visijo na vseh slovenskih zastavah, na vseh rdečih zvezdah — krvavih madežih pod udarci komunističnih kladivov. O Bog, če boš še dolgo pustil, da bodo pribijali na križ naš narod s temi kladivi in ga s srpi mrcvarili, kaj bo še ostalo slovenskega na zemlji pod Triglavom?

*Na križu Bog visi in sveta teče kri:
za nas umira Bog, žalujte vse stvari!*

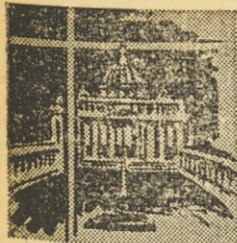
Slovesen trenutek: Središče človeške zgodovine. Tudi Slovenci kot narod stojimo danes mogoče v središču svoje narodne zgodovine. Se zavedamo dovolj odgovornosti trenutka? V izpolnjevanju dolžnosti dneva in poklica mora vsak izmed nas ostati na križu s križanim narodom. Kaj bodo rekli zgodovina, narod in Bog o prvi slovenski politični emigraciji, če ne bomo celi možje, ampak malenkostni prepirljivci? Na Golgoti smo: ne igravimo na kocke suktnjo — osebne koristi, medtem ko na križu pribit, iz sto ran krvaveč, umira narod!

*Jezusa polože v grob.
Blagor vam, kraške jame!*

Na sodni dan se boste blestele v luči poveljanih teles naših mučencev. Blagor vam, kraški prepadi, kajti že tretji dan se bo vzradovalo vaše skalovje, na katero bodo slovenske množice začele postavljati naše romarske božje hrame.

Z. B., Bolivija

Za kaj bomo ta mesec molili?

ZA SPLOŠNE IN POSEBNE NAMENE SV. OČETA

Kristusovo poslanstvo je češčenje nebeškega Očeta in zveličanje ljudi. To so stalni in splošni nameni Njegovega namestnika, to je naloga Cerkev in bi moralo biti prvo prizadevanje vsakogar. Ta skladnost ciljev je nekaj velikanškega, spodbujajočega, tolažilnega. Apostol molitve živi za to in iz tega, vedno globlje čuti, kako so Kristus, papež in Cerkev eno, „zajema iz studencev Gospodovih“ — iz žive vode, ki teče iz Glave v skrivnostno telo.

Posebni nameni je vse, kar pripomore k uveljavljanju splošnih, kar jim pripravlja pogoje, kar odstranja ovire in kar je v določenem času in v vsakem predelu najbolj potrebno.

Iz naslednjih mesečnih namenov moramo spoznati nekaj perečih zadev v sodni družbi: premalo spokornosti je; premalo težnje po očiščenju v spovedi in po krepčanju iz tam izvirajoče milosti; premalo misli na smrt in večno usodo; poglobiti in razširiti se mora liturgično življenje, bolje bo treba izkurti navdihe cerkvene umetnosti; brez spoštovanja Gospodovih dni ne bo blagoslova v družbi; tehnični napredek mora stopiti v službo duhovnega in telesnega uspevanja božjih otrok; posebej naj strahovite atomske sile spomnijo ljudi na božje veličastvo in naj jim koristijo, sicer jih bodo uničile; voditelji narodov se morajo vrniti k resnici in pravičnosti,

če ne zgube pravico do svojega položaja; tam, kjer ječe narodi pod nasiljem zlih vodnikov, je potrebna izredna moč za stanovitnost v veri in poštenju.

Neznanske sile preobračajo svet in naš rod; življenje se spreminja v globinah. „Ako kristjani odpovedo, se zgubi vse in zavrnitev Boga bo toliko bolj odločna zato, ker gre za vse človeške vrednote; živ dokaz o tem je marksizem.“ Na to opozarja jezuit Seillon v razpravi „Tehnični napredek in marksizem“.

Uveljavili pa se bomo le v najtesnejšem stiku s Cerkvijo, bolje: v zavesti, da SMO Cerkev, da je Cerkev naša. Letos oktobra bo v Rimu II. mednarodno zborovanje laičnega apostolata. Razpravljali bodo o krizi modernega sveta in o odgovornosti laikov v nji in o tem, kako naj se pripravijo, da bodo nalogam kos. Vse je tu važno, vse povezano: prva vzgoja in življenje v družini, šola, služba, javno življenje, kultura, politika, gospodarstvo.

Od tvojega in od mojega delovanja je odvisno, kako in kdaj se bo uresničila želja sv. očeta (— izražena v njegovem radijskem nagovoru dne 10. novembra 1956 ob komunističnem zatrtju madžarskega poskusa vrnitve v svobodo —), da naj se neizrekljivo božje ime, „vir vsega prava, pravice in svobode, cuje v zbornicah in po trgih, po hišah in delavnicah iz ust izobražencev in delavcev, v tisku in radiu“.

Prof. ALOJZIJ GERŽINIČ

O V E R I

Skupni pouk jugoslovanskih škofov za postni čas 1956

DRUGI DEL

Lastnosti našega verovanja

28. Naša vera mora biti najprej splošna, to je pobožno moramo sprejeti vse resnice, ki nam jih Cerkev ukazuje verovati kot razodete resnice. — So namreč ljudje, ki sprejmejo le tiste resnice, ki so jim všeč, nočejo pa verovati tistih, ki jim ne ugajajo, n. pr. resnice o večnih kaznih v peklju.

29. Da so med verskimi resnicami tudi skrivnosti, smo že povedali.

Sicer pa, da vam po pravici povemo: koliko je stvari v naravi, ki jih ne razumemo, pa še to malo, kar o njih vemo, vemo samo iz pričevanja ljudi.

Ako v zemeljskih stvareh verjamemo ljudem, moramo glede nebeškega nauka verovati Bogu: „Če sprejemamo že človeško pričevanje, je božje pričevanje večje,“ pravi apostol (1 Jan 5, 9).

30. Vse razodete resnice moramo verovati v tistem pomenu, v katerem jih uči in razlaga katoliška Cerkev.

Ako preučujemo starodavna pričevanja naše vere, vidimo, da so že prvi kristjani verovali prav isto, kar verujemo tudi mi; mi pa verujemo isto, kar so verovali oni.

Verske resnice so od Boga, a Bog se ne spreminja; zato se tudi verske resnice ne spreminjajo.

31. Poskusi, da bi verskim resnicam dali nov pomen ali novo vsebino, vedno vodijo v krivoverstva. Zato je Cerkev v vsaki dobi najskrbneje varovala čistost verskih resnic in vedno obsojala vsak poskus, ki je hotel verske resnice nekako „modernizirati“.

Kakor ne moremo „modernizirati“ matematičnih pravil, tako tudi ne moremo modernizirati verskih resnic. Prizadevanje, da bi se v verskem nauku

starim izrazom dal nov pomen, imenujejo bogoslovni pisatelji „dogmatični relativizem“; a tega je slavno vladajoči sveti oče Pij XII. izrečno obsodil (Humani generis, AAS 1950, 566; Vjesnik djakov. biskupije 1951, 51).

Vedite, da je verska resnica **božja** beseda, a „beseda Gospodova ostane vekomaj“ (1 Pet 1, 25).

32. Naša vera mora biti trdna — to je, ko verujemo, ne smemo o ničemer dvomiti.

Človek, ki bi dvomil, bi bil podoben trstu, ki ga veter maje; bil bi torej nestanovitven.

Ko obujamo dejanje vere, in to moramo često storiti, vemo, da je govori Bog, neskončna modrost in resničnost; zato ne smemo niti za trenutek dvomiti; zakaj ako ne verujemo Bogu, komu bomo verovali, piše sv. Ambrozij (k Luku 4, 71; PL 36, 1633).

Ako nam ljudje kaj povedo, zahtevajo, da jim verjamemo, in zares jim verjamemo, če jih imamo za verodostojne. Ali pa bomo Bogu manj verovali kakor ljudem?

33. Kadar bi človek podvomil le o eni sami resnici, ki nam jo Cerkev ukazuje verovati, bi dejansko podvomil o vseh resnicah, ker bi ne priznaval božje veljave, zaradi katere verujemo; verujemo namreč, ker je verske resnice razodel Bog, resnica sama, ki ne more varati in ne prevaran biti.

34. Tu naj pripomnimo tole: med razodetimi so tudi resnice, ki jih moremo spoznati tudi s samim razumom; n. pr. že s samim razumom spoznavamo, da Bog je, da je duša neumrljiva; toda kot verniki teh resnic ne sprejemamo zato, ker jih spoznavamo s svojim razumom, marveč ker jih je Bog razodel; zato pr

bogoslужju slovesno pojemo: Verujem v enega Boga (Denz. 1789).

35. Verskih resnic namreč ne sprejemamo kot človeško besedo, nego kot božjo besedo, kar tudi je (prim. 1 Tes 2, 13).

Kadar gre za božjo besedo, ne smemo dvomiti: „Kdor dvomi, je podoben morskemu valu, ki ga veter dviga in premetava. Naj pač ne misli tak človek, da bo od Gospoda kaj prejel — mož z dvema dušama, nestanovitven v vseh svojih potih“ (Jak 1, 7-8).

Človek, ki dvomi, je kakor da ima dve duši: prva ga vleče k Bogu, druga ga od njega odvrča k svetu... taka nestanovitnost pa krščanskega vernika ni vredna.

36. Naša vera mora biti živa, — z drugimi besedami delavna, to je naše življenje se mora ujemati z načeli vere.

Ni namreč dovolj, da verujemo, temveč je potrebno, da, kakor vera uči, tudi živimo; sicer je naša vera mrtva: „Kakor je telo brez duše mrtvo, tako je tudi vera brez del mrtva“, uči apostol Jakob (2, 26).

37. Resnica je, da se človek brez vere ne more zveličati; pa tudi vera sama ga ne bo zveličala; torej nam je potrebna vera in dobra dela; treba nam je vere, „ki deluje po ljubezni“ (Gal 5, 6).

38. Naša vera mora biti stanovitna, — to je biti moramo pripravljene, da rajši vse izgubimo, izgubimo celo življenje, kakor da bi od vere odpadli ali jo zatajili.

39. Kristus Gospod zahteva, da ga priznavamo pred ljudmi, potem nas bo tudi on priznal pred svojim Očetom (prim. Mt 10, 32).

Glede tega se moramo spomniti mučencev iz prvih krščanskih stoletij; na tisoče in tisoče jih je šlo v smrt, da so svojo vero v Kristusa Gospoda izpričali; rimska gledališča so bila napojena s krvjo krščanskih mučencev vsakega stanu, vsake starosti; Kristusovi sovražniki so mislili, da se bo Cerkev v lastni krvi utopila... Pa glejte, kri mučencev je bila seme novih kristjanov.

Za cesarja Dioklecijana so otopeli

meči, s katerimi so ubijali kristjane; toda Dioklecijan je moral uvideti, da moči kristjanov ne more zlomiti; razočaran, naveličan vladanja in življenja, je leta 305 odložil cesarsko krono, Cerkev je pa malo kasneje mogla obhajati svoj prvi vesoljni zbor v Nikeji leta 325.

Doba mučencev ostane v cerkveni zgodovini vedno doba slave. Mučenci so poveljali Kristusa na zemlji, on jih pa poveljča v nebesih.

40. Pa bo kdo rekel: Jaz verujem v srco, vero nosim v svojem srco. Lepo in potrebno je, da imamo vero v srco, toda sv. Pavel pravi: „S srcem se veruje za opravičenje, z usti pa se priznava za zveličanje“ (Rimlj 10, 10).

Pričevanje za vero je namreč najmočnejše, najsvetejše in najnežnejše, kar ga more imeti človek. Zato bo vernik že sam po sebi tudi pred drugimi dal duška svojemu verskemu prepričanju.

41. Svetilke svoje vere kristjan ne bo skril pod mernik ali pod posteljo, temveč jo bo postavil na svetilnik, da sveti vsem (prim. Mk 4, 21; Mt 5, 15).

Sveti apostol Pavel hvali Solunčane, „da so postali z gled vsem vernim v v Macedoniji in Ahaji,“ da „evangelij k njim ni prišel le v besedi, ampak tudi v moči in v Svetem Duhu“ in da so božjo besedo „sprejeli z veseljem Svetega Duha“ (prim. 1 Tes 1, 5-7).

Tako moramo tudi mi verske resnice sprejeti z veseljem in pogumno jih izpovedovati.

42. Praktično izpovedujemo svojo vero, ko javno vršimo svoje krščanske dolžnosti; razen tega nam nalaga cerkveni Zakonik, da moramo svojo vero izpovedovati posebno takrat, kadar bi naš molk, skrivanje ali vedenje vklepalo zatajitev vere, zaničevanje religije, žalitev Boga ali pohujšanje bližnjega (prim. kan. 1325, § 1).

Z ustavo naše države je vsakemu državljanu zajamčena svoboda vere in vesti ter svoboda veroizpovedi. Pravi katoličan ima dolžnost, da to svobodo uporablja in da svoje prepričanje izpoveduje pred svetom.

43. Pravi katoličan se svoje vere ne bo nikdar sramoval, četudi bi moral zanjo trpeti; spomnil se bo apostolov, ki so bili bičani, ker so govorili v Jezusovem imenu, „so izpred velikega zbora obhajali veseli, da so bili vredni, trpeti zasramovanje za Jezusovo ime“ (Apd 5, 41).

Kakor beremo pri sv. Pavlu, so Solunčani božjo besedo sprejeli z veseljem Svetega Duha. Tako moramo tudi mi verske resnice sprejeti z veseljem in s hvaležnostjo do Boga.

Najvažnejša vprašanja

44. Verske resnice nam dajejo odgovor na najvažnejša vprašanja, ki jih postavlja človeški razum: „Odkod svet? Odkod na svetu zlo? Odkod človek? Kakšen je začetek človeškega rodu? Kako more človek pravično božjo jezo potolažiti? Kaj je z našo dušo po smrti?“

45. Taka in podobna vprašanja so prevzemala tudi največje duhove človeštva.

Toda vsi ti so bili z zemlje in zato so mogli dati le zemeljski odgovor. En učitelj pa je prišel iz nebes, on je nad vsemi ter oznanja, kar je videl in slišal od Očeta, in to je Kristus (Jan 3, 31-32).

Kristusov nauk je jasen in človeka uteši

46. Kristusov nauk nam v vsakem življenjskem položaju kaže pravo pot, po kateri moramo hoditi. Njegove resnice so vedno jasne in človeško srce tudi vedno utešijo.

Ne živimo „v prazno“, temveč naše življenje ima vzvišeni namen, ima večni cilj, ki ga bomo dosegli, če živimo s Kristusom in z njim trpimo.

47. Evangelij pa ne vzgaja le človeškega duha, temveč plemeniti tudi človeško srce. Človek brez plemenitega srca bi bil le na pol človek. Zato bomo razumeli Kristusovo besedo: „Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponizen in našli boste mir svojim dušam“ (Mt 11, 29).

Po tem dušnem miru hrepene vsi lju-

dje in ga iščejo povsod, a najti ga ne morejo v nobenem ustvarjenem bitju.

Edino Kristus je pokoj naših duš.

Vera in znanost

48. Včasih boste slišali, da vera nasprotuje svobodi umetnosti.

Na to moramo odgovoriti: znanost preučuje naravo, to je resnice naravnega reda, vera nam pa razlaga razodetje, to je resnice nadnaravnega reda.

Tu moramo naglasiti: tako priroda kakor razodetje sta od Boga. Bog je začetnik narave in razodetja. Zato med razodetjem in znanostjo o naravi ne more biti nasprotja (Denz. 1797).

Znanost raziskuje resnice in vsemočnost istega Boga, čigar resnice označja vera.

Ena resnica drugi resnici ne more nasprotovati.

49. More se zgoditi, da človeški duh izsledkov znanosti začasno ne zna takoj spraviti v sklad z verskimi resnicami; toda nadaljnje raziskovanje vedno pripelje do skladnosti.

A prav ta skladnost med razodetjem in znanostjo mora biti vzor vsakega naravoslovca in vsakega vernika.

50. Razum in vera moreta drug drugemu pomagati: zdrav razum, ki ga vodi luč vere, vedno pospešuje vse boljše spoznavanje božjih stvari, a stvari so vse od Boga! Vera pa razum varuje zmot in ga bogati z mnogim znanjem.

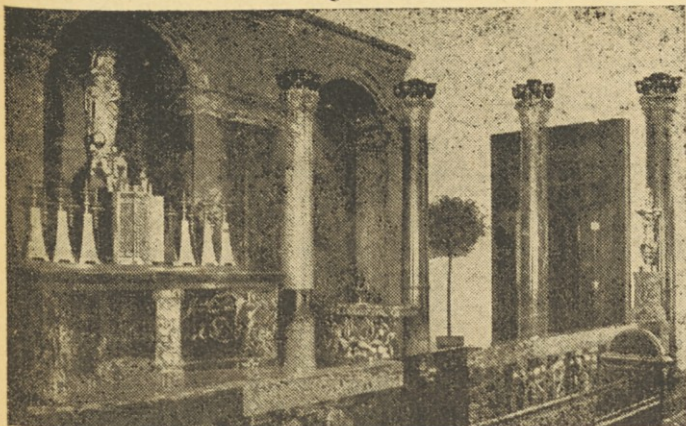
Zato Cerkev razvoja znanosti in umetnosti ni nikoli preprečevala, temveč ju je raznovrstno podpirala.

Ne pozabimo, da je ves napredek moderne znanosti in tehnike nastal v deželah, ki jih je vzgojilo krščanstvo.

51. Cerkev ve, da more prava znanost človeštvu mnogo koristiti; prava znanost prihaja od Boga in če prava znanost ravna pravilno, vodi k Bogu, svojemu začetku.

Cerkev pripušča vsaki znanosti, da na svojem področju postopa po svojih načelih in po svojih metodah; pazi le na to, da znanost ne zaide na pota, ki so v nasprotju z božjim naukom, in da

ne prekorači svojih meja, prehajajoč na področje vere, kjer ima samo Cerkev odločujočo besedo (Denz. 1799).

Mirno in trezno raziskovanje narave vodi vedno do tistih temeljnih resnic, ki jih Cerkev naglašča v Katekizmu.

52. Tako so n. pr. v eni izmed najbolj važnih točk človeškega raziskovanja prvaki naravoslovnih znanosti in bogoslovni učitelji popolnoma složni, to je v vprašanju o nastanku sveta.

Prav na tem področju imamò najbolj ugledne učenjake, ki odkrito izpovedujejo vero v Boga in jasno izjavljajo, da prav na temelju strogo znanstvenih dognanj prihajajo do trdnega in jasnega spoznanja, da je stvarjenje sveta, smotrni razvoj in vladanje narave vodila in vodi neka vsemogočna sila in nek veliki razum, in to je Bog.

Potemtakem ti učenjaki odkrito priznavajo, da je med vero in znanostjo popolno soglasje.

53. Naj omenimo samo nekatere teh učenjakov: Pasteur, Ampere, Volta, Faraday, Newton, Kepler, in od novejših: Planck, Marconi, Pupin in mnogo drugih iz vseh strok naravoslovnih znanosti. Vsi ti se z bogoslovnimi učenjaki ujemajo v sklepu, ki ga jasno izraža katekizem že na prvi strani: **Bog je ustvaril svet.**

Sveto pismo in postanek sveta

54. Morda vam bo kdo rekel, da se razlaga, s kakršno prva stran svetega pisma tolmači postanek sveta, ne ujema z naravoslovno znanostjo.

Na to odgovarjamo: Sv. pismo nas hoče učiti, kar je važno za naše zveličanje, da je namreč Bog ustvaril svet in vse stvari, da je Bog ustvaril človeka po svoji podobi in sličnosti, da so postave, ki veljajo v naravi in v človeškem življenju, od Boga.

Na prvih straneh svetega pisma bemo tudi to, da je Bog ustvaril oz. ustanovil zakon in da je iz enega para naredil ves človeški rod (prim. Apd 17, 6).

55. To so božje resnice na prvi strani svetega pisma v tisti obliki, ki se je ujemala s predstavami in možnostmi razumevanja tistega časa, ko je bila napisana prva knjiga svetega pisma.

Sveto pismo n. pr. nima namena, da bi nam razlagalo zvezdoslovne zakone, kako se zvezde gibljejo po tem vidnem nebu, temveč nas hoče pripeljati v nevidna nebesa onstran zvezd, kjer sedi Kristus na božji desnici.

56. Jedro razodetja je torej: Bog je začetek in konec vsega; on nas je ustvaril, k njemu se moramo vrniti; pot v blaženo večnost nam kaže Kristus, ki je

„pot in resnica in življenje“, h Kristusu nas pa vodi Cerkev, ki je „steber in temelj resnice“ (Jan 14, 6; 1 Tim 3, 15).

57. Morda boste slišali tudi ugovor, da je vera plod domišljije, ali da je nastala iz strahu pred naravnimi silami.

Na to vam pravimo: Ne more biti plod domišljije resnica, do katere so prišli tudi največji učenjaki, ko so iskali prvi vzrok vsemu; ne more biti plod domišljije prepričanje, da je bistvena razlika med dobrim in zlim, da se moraš hudega varovati in dobro delati, kakor ti ukazuje tvoja vest; a prav ta vest ti priča, da si je nisi izmislil sam, temveč da po njej govori nek višji glas, glas tistega, ki te je ustvaril in te bo sodil, in to je Bog.

Prav zaradi tega notranjega glasu, ki ga ne more preslišati niti najbolj izobražen niti najbolj preprost človek, najdemo vero v eno najvišje bitje pri vseh narodih sveta.

Dragi verniki!

58. Upamo, da ste dobro razumeli, kaj vsakemu kristjanu pomeni milost svete vere.

Vera v Boga je nebeška moč in hrana za življenjski boj, da moremo zdržati napore, nositi bremena in križe življenja.

Vera v Boga je nebeški kašipot v boljše življenje, kašipot k miru, pravici, ljubezni, sreči in blaženosti.

Vi ste tako srečni, da to milost svete vere imate; varujte jo kakor zenico svo-

jega očesa in še bolj; zakaj ako zgubiš telesno oko, v nebesa vendar moreš priti; ako pa izgubiš milost svete vere, ne moreš v večno svetlobo, zakaj brez vere ni mogoče biti Bogu všeč.

59. Varujte se vsake priložnosti, kjer bi vaša vera mogla priti v nevarnost; varujte se vsake knjige in vsakega razgovora, ki bi vaše versko prepričanje mogel omajati; varujte se vsakega beriva in vsake predstave, ki bi mogla skaliti čistost vašega srca, ker vedite, da bodo le tisti, ki so čistega srca, Boga gledali (Mt 5, 8).

Posebej vas prosimo, da posvečujete Gospodov dan, in to ne samo s tem, da se telesno odpočijete, do česar imate pravico, temveč da poslušate božjo besedo, da ste pri sveti maši in da pristopate k zakramentom; in to ne samo kot posamezniki, temveč cele vaše družine.

Ako družina Gospodov dan skupaj posvečuje, bo nedelja vaš najlepši družinski praznik.

60. Tako boste na koncu svojega življenja mogli reči s svetim Pavlom: „Dobri boj sem dobojeval, tek dokončal, vero ohranil... pripravljena mi je krona pravice“ (2 Tim 4, 7).

V želji, da ta nevenljivi venec pravice vsi od Gospoda prejmete, vas blagoslovljamo v imenu Očeta + in Sina + in Svetega + Duha.

Na praznik razglasenja Gospodovega 1956.

Vaši škofje

BIENAVENTURADOS ...

El mundo pagano antes de Cristo, en fuerza de su concepción materialista de las realidades humanas, se había forjado la idea de que la vida del hombre no tenía otro sentido que el luchar por la propia subsistencia. Luchar para vivir. Luchar fuera con quien fuese. Aplastar a quien se le opusiese. Buscar el máximo de felicidad en el más breve plazo.

Y en consecuencia, la historia antes de Cristo nos presenta: humillantes filas de esclavos, acuciados por el látigo, labrando tierras y explotando minas para unos pocos seres; suntuosos palacios, templos magníficos y monumentos ciclópeos construídos para contemplar el paso de los siglos y ser los únicos depositarios del arte y de la ciencia de pueblos enteros; largas caravanas de

ČAS MILOSTI

Z obredom pepeljenja na pepelnično sredo, ki bo letos 6. marca, začenja Cerkev zveličavno dobo štiridesetdnevnega posta.

Pepel, sežgan iz blagoslovljenih vejic zadnje cvetne nedelje, že po svoji naravi spominja na minljivost in smrt. Tudi duhovnik nas na to opozori: „Spominjaj se človek, da si prah in da se v prah povrneš!“

Vendar noče Cerkev s pepeljenjem samo povdariti človeško minljivost; s tem obredom nas hoče predvsem povabiti k pokori in duhovnemu vstajenju. Skrušenost in sveta resnoba naj bosta osnovni potezi postnega časa, ki je neposredna priprava na največji praznik krščanstva, Veliko noč.

Visoki cilj, ki si ga stavlja sveta Cerkev v tem času, da namreč preusmeri duha vernikov k nadnaravnim, božjim vrednotam in jih utrdi v nebeškem nauku, je mogoče doseči le z odločno

.....
soldados conduciendo valiosos tributos de pueblos sometidos para fomentar la molice de los conquistadores.

Cristo dió a la vida del hombre un sentido diametralmente distinto. No es aquí donde el hombre ha de encontrar la verdadera felicidad. No es cierto que el verdadero gozo es sentirse dominador de los hombres, y que el llanto, el dolor y la miseria de esta vida sea algo definitivo. No es verdad que la quietud del sepulcro sea el último episodio de la vida humana.

Cristo vino a instaurar un "nuevo orden" cuyos fundamentos están enunciados en el Sermón de la Montaña.

JOE JUCK

odpovedjo snovnosti in njenim slastem. Najuspešnejše sredstvo, „ki zatira grešne strasti, dviga duha in daje moč in zmago“ v duhovnem boju, je pa **telesni post**, ta prastara nabožna in bogoslužna vaja resničnega krščanstva.

Krščanska Cerkev je post sprejela kot dragoceno dediščino Stare zaveze, ki so se v njej postavili Judje postili dvakrat na teden, v ponedeljek in četrtek. Tema dvema dnevoma je Cerkev dodala še sredo, posvečeno spominu na Kristusovo izdajo v roke sovražnikom in petek, ki je spominski dan Kristusove smrti na križu.

Že v začetku drugega stoletja so se ti postni dnevi imenovali „postajni post“, ker so se verniki te dni polnoštevilno zbirali na določenih krajih in v slavni procesiji šli v cerkev k skupnemu molitvenemu shodu. Temu so pridružili še večerno bogoslužje, daritev sv. maše; tako so se sčasoma izoblikovale prekrasne postajne postne maše.

Postni čas naj bi po zamisli Cerkve družil dve zdržnosti: telesno od jedi in pijače, zabav in prevelike svetne zaposlenosti ter dušno od strasti in obnovo pravega krščanskega duha in življenja: spori naj se poravnajo, sovražniki spravijo, zlasti pa delajmo v tej dobi dela krščanskega duhovnega in telesnega usmiljenja.

PRVE ŠTIRI POSTNE NEDELJE

Na prvo postno nedeljo, letos 10. marca, nam sv. Cerkev v spodbudo prikaže slavni zgled Jezusovega štiridesetdnevnega posta. Naša pokora naj bo torej pot za ljubljenim Učenikom. Kot udje Kristusove Cerkve živimo sicer na

svetu in med svetom, vendar ne smemo služiti njegovemu duhu, ki hoče kot nekdanje rimsko ljudstvo le „kruha in iger“, uživanja in veseljačenja, temveč življenje kristjanovo mora v vsem nositi pečat onostranosti. Pravi krščanski človek „ne živi samo od kruha, marveč od vsake besede, ki izhaja iz božjih ust“ (sv. evangelij).

Sodobna družba ceni le premoženje, čast in telesne užitke, zato ji božje zapovedi niso mar. Nič čudnega, da skušnjavec porogljivo prišepetava vernim ljudem: kaj ti le koristijo vera in zapovedi? Saj jih danes nihče več ne upošteva. Toda kot kristjani moramo na tak zlobni šepet odgovoriti z besedami sv. pisma, da na prazno zida, kdor ne zida na Boga.

Druga postna nedelja nam živo predstavi cilj našega pokorjenja, ki bo poveličanje in slava v družbi Jezusovi podobno srečnim trem učencem Gospodovim na gori Taboru. Toda držati se moramo besedi, ki jih je spregovoril Bog Oče iz oblaka: „Ta je moj ljubljeni Sin, nad katerim imam veselje, njega poslušajte!“ Prav po izpolnjevanju božje postave bomo izpolnili tudi božjo voljo, dosegli posvečenje in božjo naklonjenost.

Sveta maša tretje postne nedelje v svojih molitvah in spevih spominja na katehumene (pripravnike na sv. krst). Krščanska srenja je nekdanj s svojim cerkvenim predstojnikom presojala in glasovala, so li priglasi vredni sprejeti krščansko blagovest. V zvezi s tem presojanjem so se izvrševali nad njimi tako imenovani „eksorcizmi“, zarotovanja in izganjanja hudobnih duhov. Tudi nedeljski evangelij govori o izgonu satana iz nemega obsedenca in se tako lepo nanaša na vse katehumene, ki so še pod oblastjo hudobnega duha. Ti se bodo morali odpovedati enkrat za vse-

lej „očetu laži“ in se včlaniti v novo, Kristusovo kraljestvo. Kakšno pa je to kraljestvo, pove v berilu sv. apostol Pavel: je to kraljestvo duhovne luči, vsakršne dobrote, pravice in resnice, v katerem nima mesta nesramnost, nečistost, lakomnost, nespodobno govorjenje ali norčevanje.

Na četrto postno ali sredpostno nedeljo (31. marca) bo premagana polovica spokorne poti. Mašno berilo o dveh Abrahamovih sinovih od sužnje in od proste se lepo nanaša na katehumene, ki po svoji zemski materi pač ostanejo sinovi sužnje z vsemi človeškimi slabostmi, toda po sv. Cerkvi se prerode v sinove proste duhovne matere z vsemi odlikami božjih posinovljencev. In ena največjih odlik božjih otrok je pravica do nadnaravnega kruha, do presv. Rešnjega Telesa. Baš evangelij četrte nedelje nam o tem govori. S svojim poročilom o čudežnem pomnoženju kruha nam odkriva največjo skrivnost božjega kraljestva: presv. Evharistijo. Le v moči tega kruha bomo mogli uspešno nadaljevati svojo pot pokore do cilja.

MED SVETNIKI POSTNEGA ČASA

Slovanske krvi je bil poljski kraljevič sv. Kazimir (4. marca). Umrl je mlad, komaj 25 let star, toda bogat na dobrih delih. Izredno je cenil sv. daritev, skrbno pazil na sveto čistost in se vneto trudil za cerkveno edinost med Ukrajinci. Več o njem stoji zapisano v članku „Slovanski svetniki“ izpod peresa rev. Antona Merkuna na str. 154.

Izreden pogum sta pokazali dve mučenici iz sedme tretjega stoletja, obe ženi in materi: sv. Perpetua in Felicitata (6. marca). Dasi sta se morali ločiti od svojih otrok, sta šli mirno v smrt v zavesti, da bo Bog poskrbel za otroka. To trdno zaupanje v božjo Previdnost naj bi spremljalo tudi naše zakonce v njih zakonskem življenju. No-

ben otrok, tudi če jih bo deset ali več, ne bo ostal pozabljen od dobrotne roke nebeškega Očeta. In če katera naših mater radi otroka zgubi svoje življenje, ne bo njena žrtev zaman. Bog bo poskrbel, da bo bodočnost otroka in osirotele družine kljub materini odsotnosti sončna in blagoslovljena.

Učenost in svetost se družita v osebi velikega cerkvenega učenika sv. Tomaža Akvinskega (7. marca). Več kdo ve, bolj je veren in bolj je ponižen, ker ravno znanost mu odkriva čudovite globine božjega Uma in ga opozarja, v koliko stvari še ne more človeški um.

Pri izgorevanju za bližnjega se je izgaral sv. Janez od Boga (8. marca), ustanovitelj reda usmiljenih bratov. Vedno je bilo tako in bo tako, da je merilo za našo ljubezen do Boga dejavna ljubezen do bližnjega.

Sveta Frančiška Rimsko (9. marca — tudi rojstni dan našega prevzv. g. škofa dr. Gregorija Rožmana) je želela ostati devica vse življenje, na se je potem na željo očetovo poročila in kasneje kot vdova izredno dobro izrabila svojo življenjsko usodo. Opominjati za nas, da moramo izrabiti za svoje posvečenje vse, kar nam Bog pošlje, čeprav ni po našem okusu. Tolažba tudi za vse, ki so v mladosti želeli kot duhovniki, redovniki ali redovnice služiti Bogu, pa te želje niso mogli uresničiti. Ni stan tisti, ki zveliča, temveč vestno izpolnjevanje stanovskih dolžnosti in vdano sodelovanje z božjo voljo.

Zanimiv je primer štiridesetih mučencev (10. marca). Eden izmed mučencev je odpadel, pa je Bog poskrbel, da ga je nadomestil vojak, ki jih je stražil. Bog deli milost komur hoče, mi pa moramo paziti, da zvesto z njo sodelujemo, kajti isto milost, ki nam jo ponuja, Bog lahko nakloni drugemu, ki jo bo hvaležneje sprejel kot mi.

Velik papež zgodnjega srednjega

Sv. Jožef hrani malega Jezuščka (župna cerkev v Zasipu pri Bledu - L. Layer)

veka je bil sv. Gregorij Veliki (12. marca — god našega škofa dr. G. Rožmana). Da ne bi bil izvoljen za poglavarja katoliške Cerkve, se je skrtil, toda Bog ga je hotel imeti na prestolu sv. Petra in tako se je zgodilo. Prav je, da ne hrepenimo po visokih in odgovornih mestih, toda če nam jih božja Previdnost zaupa, sprejmimo jih in storimo vse, da bo naša služba Bogu v čast in bližnjemu v spodbudo.

Kar sta Slovanom sveta Ciril in Metod, to je bil Ircem škof sveti Patricij (17. marca). Po njegovi zaslugi je plemeniti irski narod postal otok svetnikov, od koder so odhajali misijonarji pokristjaniti še pogansko Evropo. Bili so Irci tudi tisti, ki so se krvavo kreganji od puritanskih Angležev zatekli v Severno Ameriko in Avstralijo in s tem omogočili današnji cvetoči katolicizem v obeh mladih kontinentih. Ob-

čudovati moramo božjo Previdnost, ki je znala trpljenje malega irskega naroda porabiti za nesluteno rast božjega kraljestva na zemlji. In če je Bog z nami, ko nas je poslal po svetu, isto nameraval, ali bomo zmogli isto kot plemeniti irski narod?

Mož, ki je v molku služil božjemu Detetu in bil čisti varuh Marije Device, je sv. Jožef (19. marca). Dolgo časa je bil celo v Cerkvi skoro pozabljen, zato pa je danes tem bolj visoko postavljen: je zaščitnik sv. Cerkve in zavetnik delavskega stanu. Resnično ponižni ljudje dostikrat ne pridejo takoj do veljave; toda Bog ve zanje in če smatra za primerno, jih ob svojem času proslavi pred vsem svetom.

Eden izmed treh nadangelov, ki jih poznamo po imenu, je sv. Gabrijel (24. marca). On je moral izpeljati izredno važno poslanstvo pri Devici Mariji: pridobiti jo je moral za božje načrte in doseči od nje prostovoljni „Zgodi se.“ Vemo, da je uspel v polni meri, zato nam mora biti ljub in hvaležno se ga moramo spominjati zaradi velikega dela, ki ga je izvršil v korist vsega človeštva.

Naslednji dan, 25. marca se pa spominjamo Marijinega zgodovinskega „Zgodi se mi po tvoji besedi“. Ko je Marija dobila od nadangela Gabrijela zagotovilo, da bo kljub materinstvu še naprej ostala devica, je privolila v angelovo ponudbo. „Beseda (t. j. Bog Sin) je meso postala in med nami prebivala in videli smo njeno slavo, slavo polno milosti in resnice.“

Slovanskim narodom v Jugoslaviji blizu je sv. Janez Kapistran (28. marca), neustrašeni frančiškan, ki je s svojim bodrenjem odlično pripomogel k porazu Turkov pri Beogradu leta 1456. Sadov svojega dela pa mu ni bilo dano videti, kajti kmalu nato je umrl kot žrtev kuge. V življenju se kaj rado

zgodilo, da sadove žrtev, ki smo jih mi doprinesli, drugi potem uživajo. Morda bo tako tudi s krvjo, ki jo je naš rod pretil v preteklih letih v borbi zoper komunizem na slovenskih tleh. Toda to nas ne sme napraviti malodušnih. Pred Bogom je bila naša borba sveta in ob svojem času bo tudi rodila sadove. Videli jih bomo gotovo, če že ne več v tem življenju, pa iz onostranosti, kjer se obzorja razširijo in se človeku razkrije odgovor na dostikrat nerazumljivo božje ravnanje na zemlji.

NAŠE NALOGE V POSTNEM ČASU

Oprti na zgled svetnikov in ob liturgiji postnih nedelj skušajmo v postnem času razviti zlasti tri krepostne vaje: molitev, post in miloščino.

Duhovna prenova in vstajenje mnogih zašlih duš zahtevajo obilje božje pomoči. Ta pa se da le tistim, ki molijo, kot stoji zapisano v svetem pismu: „Prositate in se vam bo dalo; iščite in boste našli; trkajte in se vam bo odprlo.“

Tudi žrtev posta je deležna obilega božjega blagoslova. V nas trebi grešne razvade, dviga duha h globljemu spoznanju svetih resnic in daje duhovno moč.

Miloščina ima prav tako visoko poslanstvo kot molitev in post. Ko o njej govorimo, ne mislimo samo na stvarno pomoč, temveč na vsako pomoč, tudi tisto v duhovni obliki (kot je dober svet ali sočutna beseda), ki je izraz plemenitega krščanskega srca. Miloščina je izredno pomembna, saj vzbuja v nas duh in zavest ene božje krščanske družine ter krščansko občestvo znova v ljubezni tesno poveže. Poleg tega je blagoslov, ki je obljubljen na miloščino, izredno velik: „Če lačnemu podeliš, kar sam rad

Previdevanje v pepelnični noči

Luigi Santucci je profesor na katoliški univerzi Srca Jezusovega v Milanu. Znan je postal po svojih humorističnih (zabavnih) zgodbah, ki jih vse zajema iz življenja duhovnikov, redovnikov, cerkovnikov in drugih oseb, ki imajo tesen odnos do Cerkve. Današnja zgodba je kot „Čevelj brez para“ (DŽ 1957, januar) vzeta iz zbirke „Rdeči angeli“. Knjiga je leta 1952 prejela nagrado „Valdarno“.

Oče Hugo je bil svoje dni predstojnik imenitnega samostana sredi rodovitne doline in dobrih ljudi. Tako dobri so bili ti ljudje, da ni bilo nobene zaklane živali ali dobre pijače, ki ne bi najprej našla mesta v samostanski kuhinji. Šele potem so jo verniki použili v zavesti, da so dali Bogu v osebi patrov in bratov to, kar mu gre po vsej pravici.

Ali se bomo potem čudili, da je oče Hugo podlegel majhni, čisto majhni slabosti: silno so mu bile všeč dobro pripravljene jedi. Tako velik tek je imel,

.....
imaš, in nasiš stiskano dušo, ti bo v temi luč zasvetila... In pokoj ti bo dal Gospod za vselej... In boš kakoli namočen vrt in kakor tekoč studenec, kamteremu voda ne usahne...“ (Iz 53, 10).

Zelo je primerno, da v postnem času tudi poživimo molitev rožnega venca, zlasti žalostnega dela in da ga molimo na večer zbrani v družinskem krogu, premišljevaje Kristusove bridkosti. Enako naj nas pobožnost križevega pota skrušeno vodi po zveličavnih stopinjah Gospodovih!

Pri vsem tem pa ne pozabimo na namen postnega časa: z njim se pripravljamo na veliko noč, največji praznik božjega zmagoslavja in krščanskega veselja! Naj nas vzpodbuja zavest: vstal je Kristus, aleluja, vstali bomo tudi mi!

JOŽE JURAK

da ga je dražil celo lastni jezik, kadar je z njim mlasknil po ustih in se je moral resno premagati, da ga ni pogoltnil. Iz njegovih ust je stalno prihajal tako vabljiv vonj, da so čebele kot nekdanj sv. Ambroziju vedno silile v njegovo veličastno belo brado in ga nadlegovale s svojim brenčanjem.

Oče Hugo je bil dober redovnik in je zato sklenil, da bo s svojimi štiriindvajsetimi podložniki postni čas preživel ob kruhu in vodi. Da bi pa bila razlika med postnim časom in pustnimi dnevi še bolj vidna, je tudi odločil, naj bi se vsa redovna skupnost na predvečer pepelnice spoprijela v težkem boju z najbolj izbranimi jedmi in pijačami, ki so se v onem času mogle dobiti.

In pri moji veri, priprave za to težko bitko so mu odlično uspele!

Tisti popoldan je imela redovna kuhinja bolj izraz bojišča kot skromne izdelovalnice jedi. Sam Gotfrid Bujonski, ki je vodil obleganje Jeruzalema najbrže ni videl toliko razdejanja, kot ga je bilo opaziti v kuhinji samostana.

Tam proti vzhodu je bilo videti razne narezke in predjedi: salame iz Codogna, trde kot usnje in prepojene s česnjem, gnjati iz Gradca, ovite v srebrn papir, svinjske jezike iz Züricha in Solnograda, prekajene klobase, lepo bleščeče in nekoliko solzave iz Monze, jetrne paštete iz Strassburga, prašičje krvavice, polži skrbno nadevani z dražljivimi vložki;

ni manjkalo kislega zelja in vsakovrstnih začimb, tako koristnih za draženje okusa. Celo astrahanski kavijar je bilo opaziti, ki se je svetil kot smola za loščenje čevljev.

Proti severu je bilo taborišče za razne juhe. Ob njih so bili pripravljene cmoki, rezanci in mošnjički, lepo napeti od nadevanega seseklanega mesa, vsi nared, da vstopijo v akcijo, ko pridejo na vrsto.

Proti zapadu je stalo razpostavljeno težko topništvo: mladi prašički, eni opečeni na ražnju, drugi že s temno-rjavo barvo, ki so jo dobili, ko so šli skozi dim v prostoru nad kuhinjo; ob njih je prijazno gledala glava lepo oblikovanega starejšega brata, v čigar rilcu je pozival lovorjev list na borbo do končne zmage; tudi si imel na razpolago velike kupe prijetno dišečih gob, ki se jih je držal duh gozda; na gozdove in travnike in polja in livade so spominjali tudi v ponvi vabeče cvrčči drozgi, race, jerebice, piščanci in divji zajci; krona vsega tega težkega topništva, danes bi mu smeli reči V-2, pa je bil mlad mrjasec, ki so ga vaščani ujeli pred nekaj dnevi in poslali nemudoma v samostansko kuhinjo, da „bi se ubogi patri tudi mogli malo poveseliti na zadnji predpustni dan“.

Proti vzhodu pa so čakale poziva, da vstopijo v boj, rezervne čete. Sestavljene so bile iz bataljona raznih sirov, od tistega iz Lombardije, ki se v ustih raztopi, kot da bi bil maslo, pa sira iz Holandske, okroglega kot topovska krogla in rožnonadahnjenega liki granatnemu jabolku, pa do sira „roquefort“, ki je že bil v stanju, da sprejme vase prvega črva. Temu bataljonu moramo dodati še razne čete okusnega sadja: posušene fige iz Smirne na Turškem in iz italijanske Kalabrije, suhe češplje iz španske Málaga in sladke datelje iz Tunisa, pa še cele zaboje polne skrbno zloženih jabolk in hrušk.

Zaščitna četa pa je vsebovala razne kreme, šarkelje, torte oblite s čokolado in sladkorjem in sladki kruh, neke vrste slovensko potico, v katerem so bile suhe fige, suho grozdje in suhe hruške.

*

Tisto popoldne se je torej redovna skupnost z vso vestnostjo pripravljala, da uspešno izvede napad na sveti postni čas. In ko je mrak zavil v temo vas in tudi samostan, so dobri menihi skrbno zapahnilli vrata, trdno odločeni, da ne vstanejo od mize, dokler ne izgine zadnji grizljaj z mize.

Noč je bila vse preje kot prijazna: dež, veter in grmenje. Tako se je zdelo, da je narava hotela počiti od same nevoščljivosti, ker se ni smela udeležiti tako svečanega banketa.

Oče Hugo je dal znak in prikazal se je širok pladenj, poln velikih kosov svinjske prekajene gnjati. Toda ni bilo dano menihom dati duška svečanemu prizoru, kajti tedaj je zapel zvonec na samostanski porti.

„Ob tej uri!“ se je začudil oče Hugo.

„In pri tem vremenu!“ je dodal brat Epifanij, ekonom.

Brat vratar se je počasi oddaljil. Čez čas, ki se je menihom zdel dolga večnost, se je vrnil in jecljaje izdaval: „Notar Bartolo je v zadnjih zdihljajih in prosi za svete zakramente.“

Notar Bartolo je bil edini človek v kraju, ki ni vršil svojih verskih dolžnosti. Hvalil se je, da je svobodomislec. Duhovnike in menihe je sovražil do onemoglosti in se jih izogibal kot skovir dnevne luči.

Nič čudnega, če so menihi ob tej novici obstali z vilicami v rokah in so se jim usta na široko odprla.

„Bog je velik,“ je dejal oče Hugo. „Pogum, oče Anton, ti si bogoslovni izvedenec v našem samostanu in ti je najbolj dano, da duši vrneš srečni mir. Pojdi torej v imenu božjem!“

Oče Anton je zlezal vase in potem razložil, da on ni vreden, da bi smel spraviti z Bogom tako proslulega grešnika, kajti preveč časti bi potem užival med ljudstvom; naj zato oče opat določijo drugega, ki bo te časti bolj vreden. Toda vsi menihi so bili tisti večer za čuda skromni in vsi se se smatrali za nevredne, da vstanejo od mize.

Med tem je notarjev služabnik, ki je čakal pred vrati, zgubil potrpljenje. Stopil je v obednico, se obrnil k opatu in mu dejal: „Oče Hugo, gospodar vas čaka; na smemo zgubiti niti trenutka več!“

Oče Hugo je žalostno pogledal po sobratih, ki so mu vsi pritrjevali z glavami, da je prav tako. Ni mu preostalo drugega: šel je po sveta olja, naročil bratu kuharju, naj njegov delež skrbno hrani, ker se bo kmalu vrnil, se pokril s kapuco in med bliskom in gromom zapustil prijetni dom.

*

Notarjeva hiša ni bila daleč, toda ko je oče Hugo vstopil v bolnikovo sobo, mu je curljalo z goste brade, kot da bi mu pod nosom izviral studenec.

„Moj sin,“ je začel oče Hugo svoj nagovor, potem ko si je nadel vijolično štolo, „v nekaj trenutkih boš stal pred najvišjim Sodnikom. Velik dolžnik si pred Bogom, toda kljub vsemu, bodi pogumen in zaupaj mi svoje grehe, da ti jih pokrijem z božjim usmiljenjem.“

Bartolo ni ničesar odgovoril na pretresljivi nagovor, le globoko je vzdihnil in nato molčal, kot bi ne znal govoriti. Ta molk je očeta Huga spravljal v obup, kajti v svojih ušesih je čisto razločno slišal zvenk kozarcev in hrustajoče čeljusti svojih sobratov.

Končno je notar, bolj duh kot telo, spregovoril s komaj slišnim glasom: „Oče Hugo, velik grešnik sem. V svojo sramoto vam moram priznati, da je

minilo že petdeset let, kar sem se zadnjič spovedal. Bodite tako dobri, pa me potrpežljivo poslušajte!“

Spovednik mu je očetosko dejal, da je v njegovem primeru, ko že skoro ne more več govoriti, dovolj, da obudi popolno kesanje in vključi vse grehe preteklega življenja, toda notar Bartolo je bil drugega mnenja: dolga spoved mu bo samo v korist, zato naj oče Hugo še malo počaka, da si bo dobro izprášal vest.

Tako je ubogi oče Hugo metal poglede po temni sobi, kjer se je gibalo samo nihalo na stenski uri in mu tiho naznanjalo, da čas beži in da je polnoč vedno bliže.

„Maj največji greh,“ je bolnik končno premaknil ustnice, „je bil vse življenje nezmernost v jedi. In če sem sedaj na smrtni postelji, je temu tudi kriva moja požrešnost. Včeraj sem imel svoj rojstni dan, pa sem si zaželel cmokov, tistih, ki plavajo v raztopljenem maslu, lepo rumenem in prijetno vabečem. Ne vem, oče, če vi poznate to jed, toda rečem vam: sijajni so!“

Oče Hugo je globoko vzdihnil, kajti baš tedaj so si njegovi sobratje polni zadovoljstva z njimi polnili svoje želodce. Točno je videl, kako so cmoki prehajali iz sklede v usta sobratov in potem...

„Toda hudič me je hotel na vsak način pogubiti,“ je nadaljeval notar, „pa mi je navdihnil misel, naj okusni omaki dodam še nekaj koščkov gomoljike.“

„Bela ali črna?“ je strokovnjaško poizvedoval oče Hugo.

„Črna, se razume! Najboljša izmed gomoljik, kar jih je izza Adama zraslo na tej grešni zemlji. Bila je debela kot moja glava in ko sem jo prerezal, se je prikazalo njeno fino meso, v več barvah in iz nje je udaril duh, oh kakšen duh! Spomnil me je starih rimskih in feni-

čanskih obednic in razkošnih babilonskih pojedin in zazdelo se mi je, da sem rimski cesar, ki umira, držeč vilice v rokah od samega ugodja. Oh oče moj, kako težko se kesam tega užitka! Res srečen vi, ki ste vajeni le na post in pokoro!“

Oče Hugo ga je nepremično poslušal, toda oči so mu bile polne solz in telo mu je izločalo pot. Bile so solze globokega doživetja in finega razumevanja, potne kaplje pa posledica spoznanja, da je polnoč blizu, on pa še vedno pri bolniku.

Toda vsa muka se je šele dobro pričela. Notar Bartolo je bil veliko bolj tenkovesten, kot si je oče Hugo to mogel spočetka predstavljati. Zato je smatral za svojo dolžnost, da mu natančno opiše, kaj je jedel po raznih večerjeh in pojedinah in gostijah; spominjal se je praznenih piščancev v omaki, ki jih je užival v Parizu; jokal je ob spominu na zlato pečene fazane, ki so mu jih stregli ob priliki neke poroke; groza ga je bila, ko se je spomnil race, ki jo je za stavo pogoltnil v sveti božični noči. S svojim natančnim opisom vsega, kar je pojedel v življenju je notar Bartolo samo potrdil staro prepričanje, da človek pred smrtjo svoje življenje še enkrat v celoti doživi.

Dobri spovednik je ob natančnem popisu njemu tako znanih jedi zgubil ves smisel za tolažbo in spraševanje. Le od časa do časa je boječe pogledal na uro, ki mu je vedno bolj grozeče ozna njala začetek svetega posta. Pred njim so korakali bataljoni jedi iz samostanske kuhinje in dobro je vedel za vsako četrt ure, katera jed je bila tedaj na vrsti. Spoved pa je trajala dalje in končno so se začele v njegovi domišljiji spreminjati jedi iz notarjeve obtožbe in samostanske kuhinje v eno samo mešanico, ki ji že ni vedel več imena...

Pravkar je ura dvanajstkrat udarila,

ko je notar izjavil, da se ne spominja ničesar več in da prosi za sveto odvezo. Ko jo je dobil, je globoko vdihnil zrak, si popravil vzglavje in dejal:

„Oče, zdi se mi, da mi je spoved vrnila nekaj zgubljenih sil. Spet čutim tek v sebi, zato menim, da ne bi bilo napačno če bi kaj použil.“

Pozvonil je in ko se je pokazal služabnik, naročil, naj mu prinese kaj za pod zob.

Čez nekaj trenutkov je že stala na mizi kuhana svinjska gnjat, okrog nje prazena leča in toplo kisl zelje.

„Oče, danes ste gost v moji hiši, pa boste jedli z menoj,“ se je notar obrnil proti opatu. Toda opat ga ni slišal več. Pogled na svinjsko gnjat in prijetni vonj, ki je iz nje prihajal, pa spoznanje, da je prilika že mimo, so mu vzeli zavest. Roke so mu mrtvo visele ob telesu, oči so mu bile obrnjene navzgor in sličil je obešencu, ki se mu je pretrgala vrv.

Bartolo je ob tem groznem prizoru skočil iz postelje in začel s služabnikom tekati okrog onesveščenca, ne da bi pravzaprav vedel, kako naj pomaga. Klical ga je po imenu, ga cukal za brado, ščipal v lice, pa vse zaman.

Končno je oče Hugo globoko zavzdihnil. Notar Bartolo in služabnik sta se oddahnila. Dvignila sta težko menihovo postavo in ga zavalila v notarjevo postelj. Tudi notarju se je po prestanem strahu zazdelo še najboljšo, če se spravi pod odejo zraven očeta Huga.

Med tem je vso noč drobno pršilo. In ko je prišlo jutro, prvo jutro svetega posta, je našlo po domovih kosti, obrane do zadnjega vlakenca mesa, lonce prazne in ponve skrbno izpraskane. Pa je našlo v isti postelji tudi očeta Huga in notarja Bartola, ki sta zadovoljno smrčala, kot da bi bila vse življenje skupno preživela.

Cerkev - Kristusova ustanova

Tudi med nevernimi kristjani in celo med nekrstjani kdaj koga, ki je nepristranski opazovalec, slišimo hvaliti Cerkev. Ta hvala se seveda nanaša le na naravne in zunaj vidne njene prednosti in popolnosti. Tako občudujejo kdaj njeno neporušno trdnost preko vseh viharjev zgodovine in pravijo: To je odtod, ker v vodstvu Cerkve vedno odloča le sposobnost in ne plemenit rod in bogastvo ali morda osebne zveze; saj vidimo, kako more na najvišje mesto cerkvene oblasti, za škofa in celo za papeža, priti kdo iz najnižjih socialnih plasti; odloča le sposobnost; Cerkev ne pozna dedovanja časti in oblasti.

Drugič spet slišimo hvaliti modro organizacijo v Cerkvi, modro ravnotežje med avtoriteto in svobodo, modro in očetovsko izvajanje cerkvene oblasti; pa spet modro porabljanje „psiholoških“ sredstev, s katerimi da si Cerkev utrjuje oblast v srcih ljudi, kot so liturgija, pridiganje, spovedovanje in zakramenti splošno.

Tako in podobno kdaj slišimo razlagati skrivnost Cerkve med nami. Kakor to more služiti k dobremu, je vendar ta razlaga površna in ne odkriva zadnjega vira skrivnosti Cerkve. Vse to, kar hvalijo in občudujejo v Cerkvi, res more biti velikega pomena, a ne samostojno in to sámo ni zadnji odgovor na vprašanje o Cerkvi. V viharjih zgodovine tudi vsa človeška znanost in ne taktična modrost Cerkve ne bi rešila, ne psihološko prefinjeno poznanje in upoštevanje človeškega srca. Trdnost Cerkve razumemo iz resnice, da je Cerkev

božja ustanova. To je osnovna njena skrivnost, za katero ne vedo nekrstjani in je ne poznajo racionalisti in zato Cerkve tudi ne morejo prav razumeti, ampak je njih razlaga vedno naravna in racionalistična in ne zadene v jedro.

Božja ustanova

Ves svet je delo božjih rok. Zemlja in človek in njegovo delo in ustanove — vse je božje. Ali tedaj kaj posebnega povemo o Cerkvi, ko o njej zatrjujemo, da je božja ustanova?

To je res bistvena oznaka za Cerkev, le da je Cerkev božja ustanova v posebnem pomenu, drugače ko vse drugo na svetu. Vse drugo je iz božjih rok po stvarjenju in potem posredno po delovanju zakonov, ki jih je Bog naravi dal, da se po njih razvija. Tako je vse, kar nas obdaja, tudi božje. A vse to je naravno, po ustvarjeni naravi dano in posredno po razvoju te narave. Tako tudi ustanove, ki jih je človek zgradil po svojih naravnih zmožnostih: družina, država, svobodne organizacije.

Cerkev ni vzknila iz narave; ni bilo seme bodoče Cerkve ob stvarjenju v naravo položeno in tako ni naravna ustanova. Cerkev pomeni nov božji poseg v svoje stvarstvo in izvrši nekaj mimo zakonov narave, to imenujemo čudežno in ta pojav čudež in nadnaraven, ker to ni po naravi, ampak nad njo vzvišeno.

Cerkev je na ta način od Boga in v tem pomenu božja ustanova. Bog je posebej posegel v svoj svet in ustanovil Cerkev, ki je takó neposredno

od Boga in že po svojem izvoru nadnaravna (kot je seveda nadnaravna po svojem namenu, ker vodi v nebesa). Nadnaraven in tako neposredno od Boga je v Cerkvi njen razodeti nauk, nadnaravni so zakramenti, ki po njih svetu milost deli, nadnaravna oblast, po kateri ljudi k Bogu vodi.

Ustanovitev Cerkve

Cerkev ni samo čudežno delo, ampak vključuje celo vrsto največjih čudežev in skrivnosti naše krščanske vere. Ustanovil jo je namreč učlovečeni Bog. Da nam jo je dal, se je hotel najprej učlovečiti in v človeški podobi med nami živeti in delati. Kristus je prišel, da bi nas odrešil. Delo odrešenja, ki ga je začel in dovršil, se mora do konca sveta nadaljevati; za to je ustanovil Cerkev. Vatikanski cerkveni zbor to ugotavlja z besedami: Da bi „večni pastir in varuh naših duš“ (1 Petr 2, 25) zveličavno delo odrešenja napravil neminljivo, je sklenil ustanoviti sveto Cerkev, da bi v njej kot v hiši živega Boga vsi verniki bili združeni po vezi ene vere in ljubezni. Zato je, preden naj bi bil poveličan, „prosil Očeta ne samo za“ apostole, „ampak tudi za tiste, ki naj bi po njih besedi vanj verovali, da bi bili vsi eno, kakor sta Sin sam in Oče eno“ (Jan 17, 20 sl).

Toliko vedno govorimo o Cerkvi, a kaj je, nimamo vedno jasno pred očmi, pojem Cerkve nam je večkrat medel in nejasen. To je razumljivo, ker Cerkve ni mogoče kratko v globino označiti. Če pa vsaj nekoliko premislimo, kaj je Cerkev, takoj razumemo, da je Cerkev božja ustanova in da jo je mogel le Bog ustanoviti.

Najnovejši naš katekizem kratko pravi o Cerkvi, da je to verska družba, ki jo je ustanovil Jezus Kristus, da vodi ljudi k zveličanju (vpr. 95).

Starejši katekizem v definiciji Cerkve tudi nekoliko označuje, kakšna je ta verska družba: Vernike te družbe veže ista Kristusova vera, isti zakramenti, ki jih prejemaajo, pokorščina isti oblasti Kristusovih namestnikov, katerih najvišji je papež. Vse te tri vezi: vera, zakramenti, oblast, so božje, od Kristusa.

Kako je Kristus ustanovil Cerkev, poročajo evangeliji ki popisujejo njegovo življenje in delo. Kristus je takoj od prvega javnega nastopa oznanjal „božje kraljestvo“. Od prvega njegovega nastopa je bilo jasno, da je prišel kot verski, ne pa morda kot politični, gospodarski in kulturni delavec in reformator. Namen vsega njegovega dela je bil ljudi usmeriti k Bogu in pripeljati k večni sreči, v nebesa, ne morda le tuzemska sreča ljudstva. V ta namen je Kristus razodel potrebne nove verske resnice o Bogu Očetu, o posmrtnosti, o peklu in nebesih, o pomenu in namenu tukajšnjega našega življenja, o milosti in kreposti, o sebi in pomenu svojega dela.

Božje kraljestvo, ki ga Kristus oznanja, je res končno v onostranstvu in ostane vso večnost božje kraljestvo poveličanih, a priprava na to in prvi del tega kraljestva je že na zemlji, tuzemsko božje kraljestvo. To Kristus jasno uči, ko govori o rasti in borbi tega kraljestva, o zlu, ki mu bo nasprotovalo, in o slabih, ki bodo v tem kraljestvu pomešani z dobrimi, kot je ljulka med pšenico.

To božje kraljestvo na zemlji, ki ga Kristus pripravlja, je res v dušah, v srcih vernikov. Saj je glavni namen vsega Kristusovega dela srca pridobiti za Boga, za ljubezen do Boga Očeta. Kjer je ta, tam Bog vlada po ljubezni in milosti, tam je božje kra-

ljestvo. To je notranje in nevidno božje kraljestvo. A od Kristusa pripravljano božje kraljestvo ni le to, notranje in nevidno, ampak ustanavlja s tem v zvezi vidno in zunanje in socialno božje kraljestvo, ki ga danes prav imenujemo Cerkev. To je tudi razumljivo iz človeške narave same. Kar je v srcu, se v človeku kot čutno duhovnem bitju tudi zunaj kaže; nasprotno pa je tudi zunanost večkrat velikega pomena za oblikovanje notranjosti, srca. Ni čudno tedaj, da tudi za božje kraljestvo v ljudeh to velja; ni samo notranje, ampak tudi zunanje. Dalje je spet po svoji socialni naravi človek tak, da dosega svojo popolnost v povezavi in odvisnosti od sočloveka, v družbi. To Bog hoče, da velja tudi za božje kraljestvo v svetu; ni le individualno, le v posamezniku ne glede na družbo, ampak je socialno; božje kraljestvo je vidna družba. O vsem tem Kristus mnogo govori. Božje kraljestvo primerja mreži z množico rib, polju z dobrim žitom in ljulko, ženitnini z mnogimi svati, čredi in staji s pastirjem.

Из tega Kristusovega nauka o božjem kraljestvu razberemo, kaj je Cerkev: vidno in socialno božje kraljestvo na zemlji. Obenem s tem naukom je Kristus to božje kraljestvo, Cerkev, postopoma tudi pripravljal in ustanavljal. Zbiral je vernike okrog sebe in hotel, da socialno tvorijo svojo versko skupnost, ki ji je bil vez on sam s svojim naukom, milostjo in svojo avtoriteto. To skupnost je hirerarhično uredil, ko je izmed vernikov zbral posebej učence in iz njih izvolil dvanajst apostolov. Tem je dal v tej verski skupnosti posebno poslanstvo, oblast in nadnaravne moči. Ti mu pomagajo pri njego-

vem delu in, ko bo zapustil svet, naj po njegovi zamisli in volji prav njegovo delo nadaljujejo.

Nad apostole je čez vso versko skupnost postavil apostola Petra za vidnega poglavarja, ki je tako po najvišji oblasti v Cerkvi vidni Kristusov namestnik.

Ko je Kristus po vstajenju v pove-ličanem telesu zapustil svet in odšel v nebesa, njegovo delo na zemlji ni prenehalo. Nadaljevala ga je prav ta verska skupnost, ki jo je bil ustanovil in ji dal to vzvišeno poslanstvo in moč, da ga izpolni. Božje kraljestvo je bilo na zemlji zasajeno in je odslej po danih mu zakonih nenehno raslo. Cerkvi je izročil svoj nauk, ki ga je bil najprej sam oznanjal; dal ji je sredstva, po katerih deli dušam milosti, kot jih je sam delil; to so zakramenti; dal ji je oblast, po kateri se ta verska družba z njegovo avtoriteto ureja in vodi. Tako Kristus ob svojem vnebohodu sveta v resnici ni zapustil, ampak je na poseben način in skrivnostno v njem ostal in v njem dela. V Cerkvi on sam vedno živi, jo s svetim Duhom vodi in ji daje zve-ličavne milosti (kat. 96).

Kristus, ustanovitelj Cerkve ve, sam to slovesno zatrdi v zadnjih besedah, ki jih govori svojim apostolom ob odhodu s sveta: „Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite torej in učite jih spolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal; in glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta“ (Mt 28, 18-20).

To od Kristusa ustanovljeno vidno božje kraljestvo na zemlji danes imenujemo „cerkev“, kar splošno pomeni versko skupnost. V sv. pismu izraz včasih označuje manjšo versko skupnost in govori n. pr. o cerkvi v Jeruzalemu, v Korintu, v Aziji. Ka-

dar se ta verska skupnost posebej ne določa, pomeni od Kristusa ustanovljeno božje kraljestvo, ki je vesoljno. Seveda ista beseda cerkev v drugi zvezi tudi pomeni bogoslužni prostor, svetišče, ki je zbirališče te verske skupnosti in govorimo o farni cerkvi, stolni cerkvi, podružni cerkvi. Pa tu o tem ni govora.

Če imamo pred očmi Cerkev, kot nam je dana, z vsemi njenimi bistvenimi znaki, razumemo, da je Kristus ni ustanovil z enim samim določenim dejanjem in v enem trenutku. V vsem svojem javnem delovanju je pripravljaj in ustanovljaj Cerkev, dokler ni bila dograjena do svoje končne popolnosti in ni začela delovati na binkoštni praznik, deseti dan po vnebohodu, ob prihodu svetega Duha. Važne prvine, po katerih je Kristus polagoma gradil Cerkev, so bile: oznanjanje evangelija, posebej pouk in vzgoja apostolov, izročitev oblasti apostolom oznanjati evangelij, vladati Cerkev in deliti zakramente, v čemer je vključena ustanovitev zakramentov in svete daritve, postavitve Petrovega prvenstva v Cerkvi, naročilo apostolom, da vrše svoje poslanstvo po vsem svetu; smrt Kristusova, po kateri je vse milosti Cerkvi zaslužil; poslanje svetega Duha, ki ga je Cerkev po Kristusovem naročilu morala čakati in je s tem začela svoje javno poslantsvo.

Cerkev je končni sad vsega Kristusovega življenja, dela in smrti; vsega se je zanjo izročil: „Kristus je Cerkev ljubil in samega sebe zanjo dal, da bi jo v vodni kopeli z besedo očistil in jo posvetil; da bi napravil sam sebi slavno Cerkev, ki ne bi imela madeža ali gube ali kaj podobnega, ampak da bi bila sveta in brezmadežna“ (Ef 5, 26 sl).

Cerkev je Kristusovo delo, ki je trajno in neminljivo in bo ostalo do konca sveta. Kristus se ji je ves izročil in v njej živi in bo v njej na svetu ostal do konca. Druge velike osebnosti so se v zgodovini „ovekovečile“ po delih, ki bodo minila. Pisali so knjige, vdolbli svojo slavo v marmor in jo vlili v bron, njihovo ime ohranja potomcem slika, zgradba, skladba, ki so jo ustvarili; socialne in politične reforme, ki so jih izvedli. Kristus ni pisal in ne oblikoval mrtve stvari in ni bil neposredno politični in socialni reformator. A je bil učlovečeni Bog, ki je izvršil in za vse čase na zemlji zapusti delo, ki ga je mogel izvršiti samo on. To delo je njegova Cerkev. To je živa zgradba, vsajena v duše ljudi, ki bo živela in rasla kot nadnaravna družba do konca sveta.

Cerkev danes

Vse to, kar smo povedali o božji ustanovitvi Cerkve in je odlomek svete zgodovine nadnaravnega božjega poseganja v svet, je resnica, ki jo povzemamo iz sv. pisma. To jasno in trdno dokazuje božjo ustanovitev Cerkve.

Isto nam danes dokazuje ali vsaj potrjuje pogled na Cerkev samo, kot je danes pred nami, ne da bi morali preučevati davno zgodovino. Cerkev sama, kot jo srečujemo v življenju, se nam javlja kot božja ustanova in vodnica k Bogu in zveličanju. To o sebi uči in se nam v svoji popolnosti kot taka predstavlja in dokazuje. Cerkev ima sama v sebi v svoji popolnosti dokaz svojega božjega poslanstva in ne potrebuje dokazov od zunaj, kot luč ne potrebuje dokaza, da je luč in da sveti, ker je po svojem bistvu luč in sveti in jo njen pojav že sam kaže

kot luč in svetlo. Podobno je po nauku vatikanskega koncila Cerkev „znamenje, dvignjeno med narodi“ (Iz 11, 2), ki k sebi vabi tiste, ki še niso vere sprejeli, in potrjuje svoje otroške, da vera, ki jo izpovedujejo, stoji na najtrdnjšem temelju. Cerkev je namreč že sama po sebi močan in trajen namig za našo vero in neovrgljiva priča svojega božjega poslanstva. To zlasti, če gledamo Cerkev v njenem čudovitem širjenju, njeni izredni svetosti in neizčrpnosti rodovitnosti v dušah, v njeni vesoljni edinosti in nepremagljivi trdnosti. Tako o pojavu Cerkve, ki se sama ljudem javlja in izpričuje za božjo poslanko, govori vatikanski cerkveni zbor (Denz. 1794).

Tudi danes ob pogledu v svet to dobro razumemo. Cerkev je pojav, ki mimo njega ne moremo. Vidimo jo in srečujemo v delu za mir in lajšanje bede trpečega človeštva; v nauku resnice, ki jo oznanja vsemu svetu na kljub, sredi zmede in zmot; srečujemo jo v njeni trdni organizaciji in edinosti, ki vzbuja pozornost; srečujemo preganjano na tolikih mestih in trpečo, vendar vedno trdno stoječo; srečujemo v njeni svetosti, ko v zmaterializiranem in pokvarjenem svetu proglašča svetnike, da so nam vzor in klic h kreposti; srečujemo v sadovih dobrih del in svetosti v vsakdanjem življenju; srečujemo v cerkveni liturgiji, srečujemo v vernikih ali duhovniku; tudi dela umetnosti nam o njej govore. Po svojem nauku in življenju je nekaj izrednega in edinstvenega v svetu in kot taka privablja in osvaja vse, ki so plemenite volje.

Življenje je zlasti v skritih globinah srca prebogato in možnosti vodstva božje previdnosti prepestre, da

To je tako

„Pojdi, moj sinko, na pot,
na življenja pot,
čuvaj, moj sinko, se. zmot,
življenja zmot!“

Glej, in sedaj sem nazaj,
ali, majka, znaj:
sinko tvoj često je pal,
ali vselej je vstal!

Oton Župančič (1900)

bi mogli natančno določati pot, po kateri duše prihajajo do vere in Cerkve. A če upoštevamo izpovedi konvertitov, vidimo, da jih je prav pojav Cerkve sam privabljal in osvajal; prav ta pot do Cerkve, kot o njej govori vatikanski cerkveni zbor, je življenjsko silno važna, čeprav znanstveni analizi teže dostopna. Bog daje milost, ki dušo vodi k njemu, ki je v Cerkvi, Cerkev pa se od zunaj tudi javlja in predstavlja ljudem kot božja ustanova. Pojava Cerkve ne moremo naravno razložiti, kot hoče racionalizem, čeprav jo kdaj občuduje. Sam pojav Cerkve kaže na globlji njen izvor, zahteva globljo razlago z božjim izvorom, kot si ga Cerkev sama tudi lasti.

Vse je kratkotrajno, spremenljivo in minljivo na zemlji; vse je namreč naravno in človeško. Cerkev ne, Cerkev je izjema. Cerkev ni naravna, človeška, ampak božja ustanova in zato nespremenljiva in neminljiva, sredi je vsega preminjanja in razpadanja. Cerkev, Kristusova ustanova je med nami kot utelešenje Kristusovih besed: „Ne bojte se in zaupajte! Jaz sem svet premagal.“

DR. FRANCE GNIDOVEC

LISTANJE PO FARNI KRONIKI

V župnišču sta gospoda po stari slovenski navadi zmolila pred papirnatimi jaslicami vse tri dele rožnega venca. Nato sta imela še veliko časa za pogovor. Sredi pogovora je gospod Pavel nenadoma spomnil dušebrižnika:

„Popoldne si mi govoril o strahu, ki so ga imeli koroški Nemci v času jugoslovanske ofenzive in ki je popisan v farni kroniki. Zdaj je najlepša prilžnost, da mi pokažeš zanimivejše odstavke.“

Dušebrižnik je brž potegnil iz omare velik, trdo vezan zvezek z naslovom: Kronika slemeniške kuratije 2. del in odprtega postavil pred svojega gosta.

„Le beri! Boš našel marsikaj zanimivega v njej. Župni upravitelj, ki je bil tu gori med prvo svetovno vojsko, je bil razgledan mož in ni polnil knjige le s farnimi dogodki. Tudi druge novice, važne za deželo in državo, je kratko beležil in ocenil. Seveda prikaže vse s svojega stališča. Pisal jo je navadno vsak mesec enkrat.“

„Rad verjamem, da je vredno branja. Toda jaz gotico, zlasti pisano, težko berem. Zato mi kar ti preberi nekaj bolj zanimivih mest. Začel bi morda tam nekje v začetku prve svetovne vojske!“

Gospod Simon se je rad udal in je bral:

— Avgust 1914. Zadnji tedni so za naše cesarstvo, ki je že dolga desetletja uživalo mir, izredno pomembni. Zaradi že omenjenega umora prestolonaslednika (28. 8.) v Sarajevu, v Bosni, se je cesar čutil dolžnega, da srbskemu kralju napove vojsko (28. 7.). V nekaj tednih bi vključili zaostalo Srbijo v avstro-ogrsko cesarstvo, da se ni vmešal v zadevo ruski car. Rusija nikoli ni marala miru na Balkanu in je vedno ščuvala in podpirala Srbijo proti nam, tako da nismo bili pred njo nikoli docela varni. Rusija je naglo pričela zbirati

svoje čete. Da ne bi prišlo do nenadnega napada, jo je hotela Nemčija prehiteti in ji je napovedala vojsko (1. 8.)

„Mar naj bi po pravici povedal, da so poslali Ferdinanda v nevarno in slabo zastraženo Sarajevo zato, da bi dobili povod za napad na Srbijo in Rusijo!“ si gospod Pavel ni mogel kaj, da se ne bi obregnil ob kronistovo zavijanje resnice.

„Pridejo še lepše stvari na vrsto. Le poslušaj!“ ga je miril dušebrižnik in bral dalje:

— Da si zavaruje hrbet, je morala dva dni za tem Nemčija napovedati vojsko tudi naši stari sovražnici, Franciji. Kako je Nemčija prav ravnala, dokazuje okolnost, da je takoj za tem vstopila na strani Francije v vojsko tudi Anglija, ki je bila očitno že pripravljena za napad. Zaradi te nemške usluge se je čutila tudi Avstrija dolžno, da napove vojsko Rusiji. Italija bi tudi morala biti na naši strani, a se hoče preje še dobro pripraviti. V cerkev pride sedaj zelo malo ljudi, ker so morali iti vsi sposobni možje in fantje na vojsko. Ženske so zelo v skrbeh zanje in veliko molijo za njihov povratek. Bog daj našemu orožju zmago v dobrobit vsega krščanstva! Začetek je vsekakor dober. Nemci so zasedli že lep del Belgije, ki se trmasto upira. Avstrija pa bo z božjo pomočjo obračunala s Srbijo in z Rusijo v Galiciji, kamor gre največ naših vojakov.

„Preskočiva nekaj mesecev in pogledjva, kaj piše kronist spomladi leta 1915!“

— V maju (31.) je Italija vstopila v vojsko na strani naših sovražnikov. Vse doslej je čakala, kdo ji bo več ponudil za njeno pomoč dvomljive vrednosti. Dolga desetletja smo zaradi političnega prijateljstva z rimsko vlado mirno gledali, kako so domači in priseljeni Itali-

jani v Trstu, Istri in Dalmaciji počeli, kar so hoteli, na škodo ondotnega slovanskega življa. Sedaj pa vidimo, da smo si gojili gada na prsih. Italija upa, da bo na strani naših sovražnikov prejela več, kakor bi ji prinesla častna borba in zmaga na strani svojih dosedanjih zaveznikov. Vendar je utemeljeno upanje, da se bo kmalu kesala za svoje izdajstvo. Morala naših čet, ki jih v naglici vozijo iz Galicije na soško fronto, je odlična. Tudi delavnih moči v deželi več ne primanjkuje. Skoraj vsaka kmetija ima ujetnika ruske ali kake druge narodnosti. Zanimivo je, kar pripovedujejo o ruskih ujetnikih na Spodnjem Koroskem. Bojda se ondi domačini z lahkoto sporazumejo z Rusi, ker je ruski jezik za čuda sličen govoricu ondotnega preprostega ljudstva. Zaradi državne varnosti bi bilo morda pametnejše, da bi v oni del dežele ne pošiljali dosti Rusov, ker utegnejo nekateri ondi ostati in okrepiti državno ne docela zanesljiv živelj.

„Poldrugo leto pozneje piše kronist:“

— November 1916. Ta mesec je bil za Avstrijo zelo žalosten. Umril je njen presvetli cesar in vladar Franc Jožef. Skoraj 70 let je z njemu lastnim pogumom stal pri krmilu svojega ogromnega cesarstva. In prav v trenutku, ko bi njegove modre in močne roke najbolj potrebovali, se je zrušil ta nenadomestljivi steber dvojne monarhije in največji član habsburško-lotarinske dinastije. Slava njegovemu spominu! Živel njegov naslednik, cesar Karol! Živela vrla cesarica Cita in prestolonaslednik Oton!

„Več mest ti bom prebral iz leta 1917:“

— Maj. Zaradi vstopa ZDA v vojsko in ker je novi cesar zelo mil in popustljiv, postajajo poslanci nekaterih avstrijskih dežel vedno bolj objestni. Tako je 30. t. m. štajerski poslanec, duhovnik A. Koroschetz v dunajskem parlamentu predlagal združitev vseh Južnih Slovanov, ki žive v monarhiji, v eno upravno enoto. Zahteva je še združljiva z nedotakljivostjo državnih meja. Na ta način

Naš bil nekdanj je ves ta raj...
Pogled na dolino proti Velikemu Kleku (Grossglockner) z romantično vasico Reņnja Kri (Heiligen Blut) v sredini. Ponemčena imena teh krajev Gornje Koroške pričajo, da so pred časom tu živeli Slovenci

bi imeli trojno monarhijo. Baje je bil tudi pokojni prestolonaslednik Ferdinand zagovornik take ureditve države.

— Oktober. Kranjci vedno bolj dvigajo glave in zahtevajo vedno večjo samostojnost. Kranjska je že itak država v državi. šolstvo, sodstvo in uprava je v rokah Kranjcev, pa še niso zadovoljni. Celo nekateri duhovniki in sam ljubljanski knezoškof podpirajo Korošca, ki stopa vedno bolj v ospredje, ker je poslanec Krek na srečo ta mesec umrl. Duhovniki bi se pač ne smeli mešati v politiko. — Nebo nam je naklonilo veliko zmago nad nezvesto Italijo. Pri Koba-

ridu so doživeli (24/26. X.) tako hud poraz kot ga ne pomni zgodovina. Zbili smo jim 25 divizij, zajeli okrog 2000 topov in 200 tisoč vojakov. Ostali so tako naglo prodirali v notranjost Italije, da so jih naši vojaki komaj dohajali. Šele globoko doli v Italiji so jih prestregli njihovi zavezniki in jim dopovedali, da ne tečejo v pravo smer. Italijani si bodo zapomnili, kdaj so nas izdali in napadli. Njihovo legendarno „junaštvo“ je bilo s tem znova potrjeno. Ves svet občuduje njihovo strahopetnost in junaštvo naših čet, ki se je ponovno izkazalo v vsej svoji veličini. Zmaga pri Kobaridu bo ostala za vedno zapisana z zlatimi črkami v naši zgodovini. Ker tudi v Rusiji vlada popolna zmeda, je upravičeno upanje, da se bo vojska kmalu končala v naš prid.

„Ob koncu leta je kronista mučilo zanimivo vprašanje. Takole piše:“

— V decembru so Angleži zasedli Jeruzalem. Ker stoji v Lukovem evangeliju zapisano, da bodo Jeruzalem tepali neverniki, dokler se ne dopolnijo časi poganov, se moramo s tem v zvezi resno vprašati, ali je treba smatrati Angleže, enako kakor dosedanje turške gospodarje mesta, za nevernike ali pa se res že dopolnjujejo časi poganov.

„Zanimivo je, da Judje tudi letos kljub obnovitvi svoje države niso dobili Jeruzalema,“ je gospod Pavel spet prekinil dušebrižnika.

„Se pač še niso dopolnili časi poganov in ne bo še tako brž konec sveta. Zato me lahko mirne duše še nekaj časa poslušaj,“ bi dušebrižnik rad prebral še nekaj odstavkov. „Še enkrat je kronist optimističen in sicer spomladi 1918, ko je bil sklenjen mir z Rusijo in so Nemci ogrožali Pariz. Od julija dalje pa je šlo le še navzdol tja do oktobra, ko so Nemci zaposlili za premirje in se je sesula avstro-ogrška monarhija. Zato pa so te strani polne javkanja in iskanja krivcev poraza in razbitja cesarstva. Takole piše tedanji župni upravitelj v sredi novembra:“

— 28. oktobra je morala Avstro-Ogrska zaradi silne premoči sovražni-

kov kloniti. Avstrija je vodila časten boj za vero, mir in lepšo bodočnost svojih narodov. Žal je niso marali razumeti in gredo sedaj vsak svoja pota. Celo pešičica Kranjcev je proglasila samostojnost, da nam odvzamejo morje. Ker je njih samih le premalo, so si priključili še štajersko do Drave in kažejo skomine po Spodnji Koroški. Slab zgled so jim dali Čehi pa tudi Hrvatje. Sedaj je že tako na svetu, da lahko počne vsakdo, kar hoče, le za Nemca ni pravice. Niso pa le različni narodi monarhije krivi njenega razpada, temveč je treba na žalost pokazati na krivce tudi v domači hiši. Socialisti zlivajo dan za dnem golide gnojnice na monarhijo in cesarsko hišo. Domači sovražniki avstrijske samostojnosti vedno glasneje trdijo, da Avstrija v sedanji obliki ne more obstati in se mora zato pridružiti kot zvezna država nemškemu rajhu. Čeprav se mi pri tem tresejo roke, bom izpisal dve mesti iz socialističnega glasila, da bo čitatelj čez leta poučen, kaj se je dogajalo v sedanjih dneih. 4. 12. 1918 piše Arbeiterzeitung:

»Konec te vojske... nas mora veseliti in smatramo, da nam edino razpad habsburške monarhije more poplačati vse to, kar smo trpeli in izgubili.«

Isti list imenuje habsburško cesarstvo „ječa narodov“ in piše 5.12.:

»Med 55 milijoni ljudi, ki so bili obsojeni na to, da tvorijo habsburški imperij, jih je vsaj 35 milijonov želelo poraz Avstro-ogrške... Država pa, ki je večina državljanov ne mara, jo sovraži in prezira, nima možnosti obstoja. In taka država je imela pogum, da zaneti vojsko, ...je v svoji predrznosti mislila, da si sme privoščiti svetovno vojsko...«

Tako pljujejo naši socialisti v lastno skledo in s tem močno škodijo ugledu države, ki se nahaja že itak v dovolj težkem položaju pred zmagovalci. Po vsem tem ni čudno, ako si nenemški narodi monarhije hite ustanavljati lastne države in da je 12. t. m. tudi dunajski parlament pod pritiskom netrezne ulice proglasil republiko in sprejel sklep, da je Avstrija del nemškega rajha. Kakšno

ponižanje za Avstrijce in cesarja! Ubo-
gi cesar Karol! Smili se mi on in vsa
njegova družina. Človeku stopijo solze
v oči ob misli, kaj bo počela Avstrija
brez skrbnega cesarja. Tako se majejo
drug za drugim cesarski prestoli in nihče
ne ve, kam nas bo vse to privedlo. Ne-
kateri mislijo, da je vse to kazen za
grehi. Resnici na ljubo je pa treba pri-
znati, da vera zelo peša. Pobožnosti in
poštenja je vsak dan manj, greha, ra-
zuzdanosti in zakonske nezvestobe pa
vsak dan več. Žrtev vojske se malo kdo
še spominja. Mladina raste brez nad-
zorstva in se udaja mehkužnosti in ves-
seljačenju. Kaj bo iz te mladine!

„Vse lepo, kar mož piše, le tega člo-
vek ne razume, čemu skušajo sedaj Av-
strijci svet prepričati, da so bili prva
žrtev nemškega rajha, ko pa Avstrijec
Hitler ni storil drugega kot z 21-letno
zamudo izvedel sklep dunajskega parla-
menta,“ je pripomnil k branju kronike
gospod Pavel.

„Ker so ti ljudje zdaj miš, zdaj ptič,
kakor najbolje kaže,“ dušebrižnik ni bil
v zadregi za odgovor. „A poslušaj, kaj
piše moj prednik dalje. Razočaran nad
monarhijo in republiko se odslej zanima
skoraj le še za domačo deželo in za
boje za južno mejo.“

— Ves november je koroška dežela
prestala veliko strahu. Bali smo se, da
vderejo slovenske čete na Koroško. Ne-
kaj krajev na Spodnjem Koroškem so v
resnici zasedli. Večji udor so namera-
vali izvršiti v sredi novembra iz Mari-
bora, ki je padel v njihove roke že v za-
četku istega meseca. Vendar je neki on-
čiotni nemško čuteči uradnik pravočasno
obvestil Celovec o neposredni nevar-
nosti in tako so mogle biti sovražne
čete zaustavljene pri Sinči vesi. Groza
me obide, če pomislim, kaj bi se zgodilo,
ako bi se posrečilo Slovincem sredi noči
zasesti Celovec. Po drugi strani pa pri-
povedujejo kmetice, ki so se zadnje dni
novembra mudile po opravkih v Beljaku,
da so ondi vidеле po zidovih lepake, ki
pozivajo ljudstvo, naj bo mirno, ako bi
vkorakale v mesto jugoslovanske čete.
Vendar sta ljubljanska in zagrebška

vlada znali krotiti svoje poželenje po
tuji zemlji in nista v tem delu izvedli
kake večje vojaške akcije. Zasedli so le
Podklošter, Dravograd, Pliberk in Veli-
kovec.

— 1. 12. so se združili Hrvatje in
Slovenci s Srbijo v novo državo SHS.
Nihče ne more razumeti, kako sta mogla
dva katoliška naroda napraviti ta ko-
rak. Ta njun divji zakon, sklenjen z za-
držkom mešane veroizpovedi, pač ne bo
deležen poročnega blagoslova. Zdi se
tudi, da je bil sklenjen bolj iz strahu
pred laškimi bajonetmi, kakor iz lju-
bezni. Italija bi bolj modro ravnala, če
bi to nenaravno zvezo preprečila s pri-
znanjem zagrebške vlade, ne pa jo po-
spešila z zasedanjem Primorske, Istre in
Dalmacije. Zanje in za nas bi bilo vse-
kar boljše, da bi imeli za soseda
majhno in po večini katoliško Jugosla-
vijo, kakor pa veliko in po večini pravo-
slavno kraljevino SHS. Še drug razlog
navajajo poznavalci razmer za ta čudni
zakon: poravnava spora zaradi zapu-
ščine Avstroogrske. Ker bi tako Srbi
kakor Hrvatje narodno in versko zelo
mešano Bosno radi v celoti zase imeli,
so spor rešili na ta način, da so se
„zedinili“, kakor pravijo. Ker so Hrva-
tje in Slovenci zavrgli katoliško Av-
strijo in veliko pripomogli k njenemu
razpadu, bodo sedaj morali tlačaniti pravo-
slavnemu kralju. Bomo videli, kako
bodo skupaj vozili in koliko časa.

„Zanimivo, kako je gospod pravilno
predvideval neizogibne težave novona-
stale države,“ je spet pripomnil gospod
Pavel.

„Se zdi, da si v taborišču tudi ti
zašel pod vpliv gospodov, ki jim je žal
za staro Avstrijo,“ je dušebrižnik po-
dražil svojega gosta.

„Nič tega. A dejstvo je, da nas je
Jugoslavija razočarala.“

„Kakor da nas Italija in Avstrija ne
bi bili veliko bolj.“

„Raznim delom slovenskega ozemlja
je bila dana priložnost, da preizkusijo,
kako Beograd, Rim in Dunaj izpolnju-
jejo dane obljube. Na podlagi izkušenj v
preteklosti bo treba graditi v bodočnosti.

Vendar bi jaz že rad kaj slišal o strahu, ki so ga imeli koroški Nemci ob jugoslovanski ofenzivi.“

„Prav sedaj pride na vrsto. Le poslušaj:“

— 5. decembra je koroški deželni zbor sklenil, da bo proti Jugoslovanom branil nedotakljivost deželnih meja. Po božiču je križarska vojska za Koroško zadivala. Do Treh kraljev smo očistili skoraj vso deželo. V Ljubljani se motijo, če mislijo, da imajo opravka s strahopetci. Upajmo, da bo sedaj mir.

„Še boli korajžen je kronist, ko govori o mainiški ofenzivi:“

— Protí koncu aprila se je vojnim umetnikom v Ljubljani spet zahotelo, da bi se šli z nami vojsko. Srva se naše čete niso znašle, nato pa smo vsilivce nognali prav do štajerske meje. Tudi Dravograd in Guštani smo osvobodili tuičevera jarma. Tako je sedaj vsa Koroška trdno v naših rokah.

„V zelo spremenjenem tonu na popisuje kronist jugoslovansko ofenzivo:“

— Združeni Jugoslovani so zbrali vse svoje moči in 28. maja 1919 od vseh strani nepričakovano vdrlí na Koroško, zasedli so ves velikovski okraj in preko Celovca pridrlí v bližino št. Vida. Sam Bog nas je obvaroval najhujšega. Lahko bi bila vsa Koroška padla v njihove roke. Naše čete so se spretno umikale, da ne bi utrpele prehudih izgub. Ljudstvo tod naokrog se je že pripravljalo, da se pred srbskimi četami umakne začasno v gozdove in odvede s seboj tudi živino.

„To je torej tisto, o čemer si mi pravil popoldne,“ je ugotovil gospod Pavel.

„Ali ni bilo dosti hudo? A čez nekaj časa kronist pomirjen piše:“

— Koroška še ni docela izgubljena. Sovražne čete so se morale na pritisk ZDA umakniti pod Celovec in pod Vrbsko jezero. A tudi ondi ostanejo le začasno. O končni usodi dežele bo odločil plebiscit.

„Kmalu za tem je bil župni upravitelj prestavljen. Njegov naslednik pa je bil za pisanje veliko bolj kratek in suhoparen. Le izid plebiscita je zabeležil:“

— 10. 10. 1920 se je na lep nedeljski

dan vršil v coni A plebiscit. Vse sporno ozemlje je bilo namreč razdeljeno v dve volilni coni. Cono A so imeli zasedeno Jugoslovani, ozemlje nad Vrbskim jezerom s Celovcem vred na se je imenovalo cona B. V coni A je dobila Avstrija leno večino in s tem plebiscit v coni B odnada. Vsa Koroška, razen Kanalske in Mežiške doline ter Jezerskega, je zopet združena in se more nemoteno posvetiti obnovi, ki je zaradi težkih razmer in bojev potrebna bolj kakor katere koli druga zvezna dežela. Zlasti bo treba poskrbeti za domovinsko vzgojo onih ljudi, ki so glasovali za Jugoslavijo. Saj človeka spreleti groza, če pomisli, da je Jugoslavija, izrabljajoč zanjo trenutno ugoden politični položaj, deloma z neizpolnjenimi obljubami, deloma z ustrahovanjem odotnega plašnega ljudstva dosegla, da je dobila večino v 18 občinah; da je, recimo, v Selah od 528 volilcev le 17 oseb imelo pogum, da izpričajo priпадnost in zvestobo svoji avstrijski domovini; da je dobila Jugoslavija v občini Bela 1000 glasov in da je celo visoko gorí pri Vrbskem jezeru, v Logavci, Jugoslavija odnesla 82 glasov večine. S pomočjo šole se bo sčasoma dala marsikaj popraviti. Veliko odotnih učiteljev pa tudi duhovnikov je itak že zannustilo deželo iz strahu pred pravično kaznijo za svojo nezvestobo avstrijski državi. Vsega skupaj je glasovalo 22.025 oseb ali 59 odstotkov za Avstrijo, za odcepitev od Avstrije na 15.279 oseb.

„Da boš videl, kako nepopravljivo škodo smo napravili s tem, da smo se ločili od „katoliške“ Avstrije, ti naj preberem samo še en stavek iz leta 1923:“

— To leto je izstopilo na Dunaju iz katoliške Cerkve 23 tisoč ljudi, mnogi zato, da so se mogli razporočiti in poročiti z drugo osebo...

„Za konec tega duhovnega branja bova zmolila le še očenaš, pa takega kot so ga učili dunajski socialisti svoje otroke tedaj, ko je bil za kanclerja prelat Seipel, tam okrog leta 1924/25. Kronist ga je dobesedno zapisal in tako rešil pozabe. Takole se glasi:“

Ob srebrnem jubileju revije

LETO 1942

Leta 1942 je vstopilo „Duhovno življenje“ v svoj deseti letnik. Kot je tu običaj, je mesto številke 1—12 nadaljevalo s štetjem izišlih števil. Januarska iz leta 1942 je bila 168, decemberska istega leta 179. Izšlo je torej leta 1942 dvanajst števil na 240 straneh velikega obsega, povprečno 20 na številko.

Člankov v španščini je videti v vsaki številki kar precej. V januarski n. pr. pet. Ali so takrat bralci že toliko pozabili na slovenščino, da jim je bilo treba nuditi duhovno hrano v tujem jeziku?

Za božič 1941 so imeli Slovenci polnočno v zavodski kapeli na Paternalu, zraven bolnišnice Tornú. Prišlo jih je kakih tisoč. Redna slovenska služba božja pa je bila vsako nedeljo na Avellani (blizu mosta Pueyrredón) ob desetih uri.

— Vater unser der du bist
Die Hakenkreuzler gehör'n am Mist
Der Seipel, der g'hört a dazua
Na hat die ganze Welt a Ruah!
I bin ka Jud, i bin ka Christ
I bin a echtarr Soziäulist!*

Nato je dušebrižnik prebral še kronistovo pripombo:

— To molitev so na Dunaju povedali otroci svoji katoliški učiteljici, da so jo jezili. Kako dolgo bodo taki mnebovpijoči zločini zavajanja otrok še mogoči!

Dušebrižnik je zaprl kroniko in oba gospoda sta se zamislila v preteklost in prihodnost dežele, v kateri sta bivala.

---

* Oče naš, kateri si / Na gnoj z vsemi Kljukastimi križi / Seipel mora tud na gnoj * potem bo imel ves svet pokoj! / Jaz nisem ne žid ne kristjan / jaz sem le pristni socialist!

GREGOR HRIBAR

Iz januarske številke tudi zvemo, da so tisto leto romali Slovenci iz Vel. Buenos Airesa v nedeljo 11. januarja k sv. Antonu blizu Merla (San Antonio de Padua). Imeli so poseben vlak iz podzemske postaje Once.

G. Janez Hladnik je ob tej priliki zapisal: „Lani sem imel težavo, ker so mnogi preveč odlašali z nakupom vozniških listkov. Kar težko sem letos dosegel posebni vlak.“

Cena vozniškega listka je bila: od Once za odrasle (tja in nazaj) 1.10, za male 0.55; iz Liniersa 0.60 in 0.30. Pa cene danes! Naj vsak sam naredi primero!

Dalo se je kupiti tudi listek za „asado“. Odrasli so dajali po en peso, mali (do 16. leta) pa pol pesa. Danes bi verjetno petnajstletnikov ne prištevali več k malim. Po maši so vsi udeleženci šli na vrt slovenskih šolskih sester, ki so imele postojanko v San Antonio de Padua, kjer so se vsak na svoj način zabavali. Popoldne so bile pete litanije Matere božje in blagoslov.

V januarski številki je tudi članek dr. Alojzija Kuharja, takrat v Lorojlo nu „Borba za domovino“. V njem je rečeno, da moramo biti strnjeni v eno, si izbrati najboljšo orožje — jugoslovansko državno idejo in imeti pred seboj jasen cilj. Med naše nasprotnike šteje pisec članka Nemce, Italijane, habsburško Avstrijo, vse ki sejejo mržnje med Srbe in Hrvate, mednarodni kapitalizem; kar preseneča, je popolno zamolčanje brezbožnega komunizma, ki je tedaj že krepko rogovilil po naši zemlji in nam delal več škode kot vsi preje omenjeni nasprotniki.

G. Janez Hladnik je pod naslovom „Po Argentini sem ter tja“ zelo zanimivo opisal svojo pot v Rosario in Córdoba.

V listnici uredništva je povedano,

da bo Finžgarjev roman „Pod svobodnim soncem“ izhajal v španskem prevodu skozi vse leto. Prevod je oskrbela gdč. Darinka Čehovin.

Glede priljubljenosti revije stoji zapisano: „Čitajo našo revijo radi do malega vsi rojaki. Nekaj je seveda tudi godrnjavčevičev, ki pa jim radi odpustimo, če bodo naše prizadevanje podprli s tem, da plačajo zaostalo naročnino, kajti pravica kritiziranja pristoji samo zvestemu igralcu in poštenemu naročniku.“ Besede, ki so sodobne še danes!

Vesti iz domovine se nanašajo le na štajersko in Prekmursko. Govoré o divjanju Nemcev in spolnosti Madžarov, ki so prepovedali rabo slovenskega jezika v vseh šolah in v vseh uradih. Iz USA pa je prišla bolj vesela novica: Sin slovenskih strašev Frank Lausche je bil z ogromno večino izvoljen za clevelandskega župana.

V Buenos Airesu so vsa slovenska društva napravila 7. decembra 1941 skupno proslavo v prid Jugoslovanske Narodne Odbrane. Prišlo je 1.500 rojakov, ki so „navdušeno manifestirali svojo voljo, da gremo naprej čez vse razlike v strnjeni borbi za zopetno osvoboditev domovine.“

V februarški številki je g. Janez Hladnik povabil na blagoslovitev nagrobnega spomenika rajnemu g. Jožetu Kastelicu v Puente del Inca pod Aconcagua. Spomenik je bil zgrajen po načrtu g. arhitekta Viktorja Sulčiča, slovenskega rojaka iz Trsta. Kip je izklesal tudi slovenski rojak Just Marušič. Sama blagoslovitev je bila 8. marca.

Iz Slovenije so vesti precej netočne. Ena vzbuja dobro voljo: „V Sloveniji imajo samo zajčje meso. Iz ljubljanske okolice piše nekdo svojemu bratu v Clevelandu, da imajo tam meso na mizi samo tedaj, kadar dorastejo domači zajci.“

V marčevi številki pa že more „Duhovno življenje“ objaviti izčrpno poročilo „Krik iz domovine“ o nemških grozovitostih. Sestavljeno je na podlagi

pisem salezijanskih klerikov in duhovnikov in zelo točno.

Prvega marca 1942 je bila v cerkvi sv. Neže na Paternalu služba božja za rajne starše in sorodnike. Nato je sledila otvoritev knjižnice v šolskih prostorih pri slovenskih sestrah na Paternalu. Prišel je tudi preč. g. David Doktorič iz Uruguaya. Tisti dan je dobila novo vodstvo tudi bratovščina sv. rožnega venca. G. Janez Hladnik se je spomnil svojega šestletnega dela med Slovenci v Argentini. Z obžalovanjem je priznal, da se ne more ponašati z mnogimi uspehi, kajti ta mala peščica rojakov, ki se je prav ta dan zbrala, je slaba pohvala njegovega dela. Prišel je, da bi ljudem dajal božjega kruha in božjih nauk. Pa je še vedno veliko takih, ki še nikdar niso prišli poslušati njegove besede, katero po svoji dolžnosti uči, pač pa pridejo po „priporočila“... Takrat, ko so mu že vsi drugi odrekli, se naenkrat spomnijo svojega duhovnika.

Drugača stoji zapisano o prekmurskih rojaki, ki so proslavili šestletnico delovanja g. Janeza Hladnika v nedeljo 15. marca 1942 na Avellanedi. „Dobri so naši Prekmurci. Saj vsako nedeljo, kadar je tam maša, prihite v lepem številu.“

Majska številka je posvečena majniški Kraljici in krščanskim materam.

Sedaj že pokojni mons. Franc Gabrovšek začinja v tej številki opis svoje poti iz Slovenije v svobodo pod naslovom „Z izgnanci okrog Afrike“.

V isti številki je tudi poročilo o odhodu dr. Izidorja Cankarja, jugoslovanskega poslanika v Buenos Airesu na novo službeno mesto v Kanado. „Med Slovenci je viden uspeh njegova šola na Paternalu in skupni slovenski tednik „Slovenski list“. Srbi in Hrvatje so dobili dostojno glasilo v tedniku „Naša Sloga“. Vsi Jugoslovani pa imamo na Dock Sudu „Jugoslovanski dom“. Gospod minister je kot dragocen spomin na svoje delo vzel s seboj tudi vse letnike „Duhovnega življenja“, ki je imelo v njem zvestega bralca in podpornika.“

— Kasneje je dr. Izidor Cankar presedlal k Titu. Sedaj živi z lepo pokojnino, pa od vseh pozabljen v Ljubljani. Prosimo Boga, da bi mu dal milost srečne zadnje ure in da bi ga letniki „Duhovnega življenja“, ki jih je vzel s seboj, tudi k tej milosti pripeljali!

Zadnje majniško nedeljo, 31. maja, je bil v božjepotni cerkvi v Lurdu vsakoletni majniški shod. Junjska številka „Duhovnega življenja“ pravi v zvezi z romanjem: „Ljubljanski škof so naročili velike spravne in prošnje molitve. Naš shod v Lurdu naj bo eno dejanje tega klica našega nadpastirja, danega vsem Slovincem po svetu. Molili bomo tudi litanije, ki so jih sestavili slovenski duhovniki izgnanci in ki so biser, porojen iz trpljenja in solzá.“

Vreme je bilo slabo, pa je le prišlo 500 rojakov. Vodil je procesijo frančiškanski pater Gabrijel Arko. Na ovojni strani iste številke se proslavlja papeža Pija XII., ki je 13. maja pred 25 leti prejel škofovsko posvečenje.

Obširno je pismo iz domovine, datirano 24. novembra 1941. Govori o položaju v Srbiji in na Hrvaškem, dotakne se štajerske in Gorenjske, omenja Prekmurje, nasilno preseljevanje in tajno škofovo okrožnico škofa dr. Gregorija Rožmana. Prvikrat je jasno govora o komunistih: „Komunisti, ali kakor se imenujejo, partizani in osvobodilna fronta, delajo oblastem mnogo nepravil, kar ima za posledico še več trpljenja. Katoliški krogi z g. škofom vred so že odločno nastopili proti osvobodilni fronti (vse to seveda podtalno), pa tudi iz Londona opominjajo, naj nihče brez potrebe ne izziva.“

Juljska številka se spominja treh spominskih dni: argentinskega narodnega praznika (9. julij), ki ga primerja z jugoslovanskim praznikom zedinjenja 1. decembra, 29. junija (praznik sv. Petra in Pavla) ter Vidovega dne (28. junija), ki ga označi za „el día luguibre“ — žalni dan. Ob 11 je bila ta dan v spodnji cerkvi sv. Roze sveta maša za duše vseh tistih, ki so dali življenje za dom v sedanji vojni. Solun-

skih bratov in apostolov Slovanov so se pa spomnili buenosaireški Slovenci na Cirilovo nedeljo 5. julija z mašo na Pateralu. Tudi o njih govori juljska številka „Duhovnega življenja“.

Slika generala Draže Mihajlovića je objavljena v isti številki z napisom v španščini: „General Draža Michailovich, vodja jugoslovanskih gverilcev in sedanjí jugoslovanski minister, vreden, da se primerja z Iztokom iz romana „Pod svobodnim soncem“.

O vseh napadih, ki se zgodijo na slovenskih tleh, ve revija povedati, da so jih izvršili četniki. Vas Dražgoše pri Škofji Loki so Nemci 10. januarja 1942 zato razdejali, ker da je pomagala četnikom v Jelovici. Dejansko so se tam vgnezdili komunistični partizani.

O pok. generalu Rupniku se revija ne izrazi pohvalno. Imenuje ga slovenskega Quislinga, kot tudi generala Milana Nedića iz Srbije. Generalu Rupniku zameri, da je sprejel župansko mesto v Ljubljani in da je naslovil na ljudstvo proglas, v katerem je rečeno: „Ko je bila nevarnost, da bodo Slovenci popolnoma uničeni, največja, jim je Mussolini ponudil svojo roko in dal samoupravo. Večina Slovencev je to pomoč fašistične Italije z navdušenjem sprejela. Samo neka skupina ljudi, kateri so plačani od plutokracije, so se odločili proti novemu stanju.“

Danes vemo, da so bile radi slabih zvez z domovino informacije o stanju doma dostikrat pomanjkljive ali celo napačne. General Rupnik je dejansko hotel rešiti svojo domovino razdejanja. Če mu ni uspelo, je bila to krivda „skupine ljudi“, ki so se same sebe nazivali „osvobodilno fronto“.

Obširen je tudi v isti številki seznam „izdajalcev“ ki da so bili zato likvidirani, ker so pomagali Nemcem. Na podlagi nemških „Bekanntmachungen“ (Proglasov) so bralci revije lahko tudi zvedeli, katere Slovence so Nemci pobili kot talce na Gorenjskem, zlasti v Begunjah.

*

Naslovna stran avgustove številke

nas popelje v mesto Corrientes, kjer posebno častijo „La cruz de los milagros“ — čudežni križ, ki je našel mesto celo v grbu provincije. Indijanci so ga hoteli požgati, pa je udarila strela v predrzneje.

G. Janez Hladnik je v svojem potopisu „Po Argentini sem ter tja“ prišel do San Rafaela v mendoški provinci. Nato se je vrnil v Mendoza, potem se pa odpeljal čez Uspallato proti Punta del Inca. Zanimivo je, kar pove o transandinski železnici.

„Le kaj je tistale črta, ki jo vidim stalno od strugi reke Mendoze? Kmalu se mi reši uganka! To je vendarle železniški tir! Pred osmimi leti je neko noč nastala groza. V gori nekje se je utrgalo jezero in vodovje se je zagnalo v nižino. Divja voda je razdejala progo na 100 km dolžine, zvila kot nič močne tračnice iz železa, odnesla s seboj cele vlake in pobrala postaje.“

Danes vlaki spet vozijo varno po obnovljeni progi in kdor prvič potuje, niti opazi ne, kaj se je pred leti zgodilo. Vse se da v naravi popraviti, le človeku se življenja ne da vrniti.

Tri vrste člankov se ponavljajo v vseh številkah od januarja do decembra: smernice staršem, kako naj vzgajajo otroke, razlaga socialnega nauka Cerkve in v španščini kratka zgodovina slovenskega naroda.

Iz revije zvemo, da so Slovenci po prizadevanju sestre Odile odigrali v bolnišnici Alvear na špansko prestavljeno igró „Goslarica naše ljube Gospé“ pod imenom „El amor filial“.

Iz Londona je prišlo pismo, ki položaj v domovini pošteno prikaže. „Italijani so začeli z internacijami na debelo. V nekaj dneh je bilo odpeljanih nad 2000 ljudi. Deloma so to komunisti, deloma čisto nedolžni ljudje. Nemeč je v svoji krivičnosti surov. Ubije nedolžnega, toda ve „zakaj“. Lah udarja kar povprek: „slepa pravičnost“. Naši ljudje trpe tudi radi takozvane „osvobodilne fronte“, ki je čisto v komunističnih rokah. Ta obsoja na smrt in tudi v resnici vsakega ubije. Mi po radiu po-

zivamo, da še ni čas za nastop. Toda komunisti pravijo, da Londona ne priznavajo, ampak samo Moskvo.“

Izvirno poročilo celjskega Slovenca govori o mučenju Slovencev v nacijskih zaporih. Po imenu omenja konjiškega arhidijakona Tovornika, kaplana Jagra in duhovnika Petančiča, ki so morali vsak dan čistiti stranišča. Po „osvoboditvi“ je moral isti gospod Tovornik spet v zapor. Tako so komunisti dokazali, da so v hudobiji nacistom enaki.

Smrt slovenskega industrialca Avgusta Praprotnika, ki ga je umorila „Osvobodilna fronta“, revija tako razloži, da je v skrbeh za svoj gospodarski položaj sprejemal roko, katero ponuja vsiljivi tujec, potem pa še podlegel njegovemu političnemu plivu. „Osvobodilna fronta“ pa s takimi kar na kratko naredi.

Zanimivo in objektivno je poročilo o ravnanju zasedbenih madžarskih oblasti v Prekmurju. Vesti z Gorenjske so pa tudi v tej številki rdeče pobarvane. Remčeva žaga v Duplici pri Kamniku je zgorela do tal, ker so se tam menda delale smučke za rusko fronto; Dražgoše so zgorale zaradi zvez s četniki; vsi ki so bili od „Osvobodilne fronte“ likvidirani, so bili nemški zaupniki.

*

Septemberska številka prinaša sliko kraljev Petra II. in vabi k sv. maši na kraljev rojstni dan 6. septembra ob 11 v spodnji cerkvi sv. Roze. „Z ničemer ne moremo pomagati domovini, čeprav tako strašno naše pomoči potrebuje. Naše roke pa lahko dvignemo v zaupni molitvi do Gospoda vseh narodov. Samo on more pomagati.“

G. Janez Hladnik svoje bralce v zanimivem potopisu popelje na grob poka. g. Jožeta Kastelica v Puente del Inca, nato pa še naprej preko „Las Cuevas“ na čilsko stran.

„Partizane“ še vedno „Duhovno življenje“ naziva četnike. „Četniki da imajo svoja skrivališča v kočevskih gozdovih in po Suhi krajini. V Ljubljani so rodoljubi ubili dva znana kizlinga, bivšega urednika Franca Straha in ob-

činskega tajnika Giovannija Prinsija. Žužemberk da so junija meseca osvojili četniki po vroči bitki. Resnica je bila seveda drugačna. Italijani so se za nekaj časa iz trga umaknili. Tako seveda komunistom ni bilo težko zasesti kraja.

V oktoberski številki beremo o spomenici, ki so jo v New Yorku slovenski duhovniki predložili kralju Petru II. So za novo Jugoslavijo, ki bo demokratično in federativno urejena domovina Slovencev Hrvatov in Srbov. Odklanjajo sanjarenje o „Veliki Srbiji“, „Veliki Hrvatski“ in o — pozabljeni Sloveniji. Čas je že, da se po tej vojni uresniči stoletno hrepenenje Slovencev po združenju Sloveniji.

„Dan veselja“ imenuje revija družabno prireditev „Duhovnega življenja“. Prišlo je 700 rojakov. Čistega dobička je bilo 484.25 pesov.

11. oktobra je bilo blagoslovljeno novo slovensko bandero na Avellanedi. Nosi sliko Matere božje z Brezij in napis: Confradía del Rosario viviente, sección yugoeslava, Avellaneda. (Bratovščina sv. rožnega venca, jugoslovanska sekcija, Avellaneda). V zvezi s tem banderom poziva „Duhovno življenje“ rojake iz Buenos Airesa, naj si jo oskrbijo tudi oni pod naslovom „Paternalna zastava“.

Novo bandero z Avellanede so Slovenci prvič slovesno nosili ob priliki romanja v novo zgrajeno svetišče Čudodelne Matere božje v Buenos Airesu 22. novembra.

Pod naslovom „Četniki v Sloveniji“ poroča novemberska številka, da so gverilci (partizani, op. ur.) zadržali italijansko ofenzivo. Zavzeli so trdnjavo Hrast, vrgli 3. avgusta iz tira vlak, ki je vozil laške čete proti Kočevju. Zavzeli so tudi laško utrdbo pri Zajcu (na cesti iz Novega mesta proti Gorjancem). Dolenjski rojaki, ki so takrat branili svoje vasi proti rdečemu nasilniku, seveda vedó, kako je bilo tedaj v resnici. „Gverilci“ so osvajali postojanke tako, da so prišli po odhodu laških čet v izpraznjeni kraj in ga temeljito izropali.

V decemberski številki v posebnem

Grem...

Grem med vrstama platan
po asfaltni cesti,
sonce iz sinjin prelesti
vžiga velik, jasen dan.

Stopam preko senc, svetlob,
mimo hiš, čaletov* —
v mislih pa na dom očetov
in na materin grem grob...

Kdaj odprem domača vrata
in ti, oče, dam rokó?
Kdaj ujela bo solzó
tvoja mati, grobna trata?

ANDREJ BREGAR

* chalet je španska beseda za hišo-vilo.

članku proslavlja dan zedinjenja. Cerkevna proslava je bila 29. novembra z mašo v spodnji cerkvi sv. Roze.

Jugoslovanska narodna odbrana je 14. novembra 1942 v čast g. Janezu Hladniku radi njegovih zaslug, ki si jih je stekel pri delu za duhovni dobrobit jugoslovanske kolonije v Argentini priredila slavnostni banquet, med se ga je udeležilo okrog sto oseb, med njimi odpravnik poslov jugoslovanskega poslanštva v Buenos Airesu dr. Dominiković in konzul dr. Stojanović. Slovencev je bilo prisotnih 40.

*

S člankom „Za leto 1943 je zapisano v zvezdah...“ zaključuje „Duhovno življenje“ svoj deseti letnik. Povzame na kratko napovedi raznih „modrijanov“ in modro konča: — kakor navadno, bomo videli!

Kot je razvidno iz pričujočega pregleda, je imelo v letu 1942 „Duhovno življenje“ glede vesti iz domovine večkrat nesrečno roko. Resnica še ni prodrla do Argentine. Potem je kmalu prišlo do zmage resnice, kar pa mnogim naročnikom „Duhovnega življenja“ ni bilo všeč. O tem pa več prihodnjč.

Povzel po letniku 1942 J. Jk.

FANTOM

DEKLETOM

TVOJ IDEAL

So trenutki, ko začutimo čudovito zapuščenost. Osamljeni smo in naše srce hrepeni po nečem nepoznanem. Hrepenenje! Težko ga je popisovati, a vemo predobro iz lastne izkušnje, da smo ga tako polni. Hrepenimo po nečem, česar še nimamo, oziroma še nismo dosegli, a ostanemo napol razočarani, ko se nam hrepenenje izpolni. Hrepeniš po maturi, a ostala boš nekam prazna, ko boš prejela izpričevalo o opravljenem zrelostnem izpitu, pa čeprav boš videla same odlične rede. Hrepeniš po sočutju in ljubezni, pa si vsa razočarana, ko spoznaš, da je vse pena, minljivo, kratka je vse relativno, kratkotrajno in največkrat varljivo. In vendar nosimo to hrepenenje v svojih srcih po božji dobroti. In če je neskončno dobrotljivi Bog vsadil to čustvo v naše srce, ima svoj globok pomen in namen. Sveti Avguštin, ki je vso mladost hrepenel in ob svojem odličnem razumu iskal vse mogoče utehne za svoje hrepenече srce, je končno sit strahovite praznote, ki je napolnjevala njegovo srce kljub in ob vseh strastnih izživljanjih obrnil svoje duhovne oči od žensk, družbe, znanosti in se zazrl v razmišljanje o pomenu svojega življenja. Napravil je spoznanju primerne sklepe in zapisal: „Zase si nas ustvaril, o Bog, in nemirno je naše srce, dokler ne počije v Tebi!“ V svoji prekrasni knjigi „Izpovedi“, v kateri popisuje svojo preteklost, padce in boje do in preko spreobrnjenja, trdi, da je bil odločen njegov korak strahovito težak. Preživeti užitki so mu klicali v spomin neštete strasti, ki so plesale pred nje-

govo domišljijo in ponavljale: „Avguštin, boš mogel vekomaj brez nas?“ Hotel je in je zmagal.

Dnevno beremo poročila o samomornih mladostnikov. Največ jih streže po lastnem življenju, ker so občutili bridkost neizpolnjenega hrepenenja. Bodimo vsaj mi pametni in se učimo od modrih, ki so veliko preiskusili, dajati našemu hrepenenju prvi cilj in ga usmerjati vanj po spoznanjih naše pameti.

Dekliško srce nosi globoko v sebi neutešljivo hrepenenje po materinstvu. To materinstvo je lahko telesno, kot ga izbere večina deklet kot svoj življenski cilj ali pa duhovno materinstvo, ki daje svetu že tisočletja deviške neporočene duše, bodisi v redovih ali misijonih, pa tudi v našem stoletju že med laičnimi dušami v apostolatu od Cerkve tako priporočane Katoliške akcije,

Ni gotovo, kateremu materinstvu boš žrtvovala svoje življenje, a prav je, da nosiš ta visoki ideal vedno pred svojimi duhovnimi očmi. Misel, da boš rodila Bogu, kot soudeležena pri njegovem stvariteljskem načrtu, lahko v življenju veliko božjih otrok, te bo varovala v vseh okoliščinah in skušnjavah čisto in nedotaknjeno. Zdravniško je dognano, v času nosečnosti, ko je v blagoslovljenem stanju, nekako kleše ne le bodočo telesnost, marveč tudi že duševno nastrojenje svojega otroka. Telesce se hrani z materinsko krvjo in zato podeduje mnoge lastnosti materinskega značaja. A tudi otrokova duša je že pod neprestanim vplivom materine duševnosti.

Škof Ketteler je zapisal: „Največja milost, ki jo more dati Bog človeku na

Ljubezen podeljuje
svetu lepoto...
Ljubezen iznajdlji-
vega dekleta in
skrbne žene, ki v
svojem domačem
svetu znajo ceniti
velike prijateljice
— cvetlice

svetu je, krščanska mati. Srečen otrok, ki jo je imel. Vsadila mu je v dušo seme nesmrtnosti in srečne večnosti. Misel na dobro mater ga bo varovala v življenju, da se bo vedno odločal za dobro in se nekoč priključil za večno svoji materi v nebesih.“

Take matere morate postati ve vse, prav vse in hvalile boste vso večnost, da

ste dale svojemu hrepenenju prvi cilj in smisel in ga naravnavale na materinstvo, telesno ali duhovno. Saj je ta ideal najbolj lep in svojski ženski in ga je v obojni obliki tako lepo uresničila najboljša, največja in najbolj vzorna mati Jezusova, devica Marija, občudovani vzor neprešteti slovenskih mater vseh časov.

KAREL WOLBANG CM

Slovanski svetniki

SV. KAZIMIR

(4. marca)

Sv. Kazimir je bil rojen leta 1458 iz imenitne poljske kraljeve rodbine. Njegovi starši Kazimir III. in kraljica Elizabeta Avstrijska so skrbno

vzgjajali otroka. Dali so mladeniča pobožnemu in učenemu kanoniku Ivanu Dluglasu, da skrbi za njegovo vzgojo. Duhoviti Kazimir se je z vso dušo oklenil svojega učitelja. Vadil se je v popolnostih, ogibal se dvorskega sijaja ter se varoval vsakega najmanjšega greha. Vso svojo mladost je preživel v nedolžnosti, pobožnosti in ponižnosti.

Eno najboljših sredstev, da dospemo do popolnosti, je premišljevanje življenja in trpljenja Jezusa Kristusa in češčenje blažene Device Marije. Ako prebiramo življenje svetnikov, vidimo, da so v resnici rabili ti dve sredstvi. Prav tako je delal tudi sv. Kazimir. Njegov duh in njegovo srce je bilo vedno združeno z Bogom. Kar gorel je za Jezusovo slavo in čast. Ničesar se ni bolj veselil, kakor če mu je učitelj dovolil eno uro dalj časa klečati in moliti pred sv. Rešnjim Telesom. Solzeč se je mnogokrat pre-

mišljeval bridko trpljenje Jezusovo in neizrekljive bolečine Marijine. Sam si je nakladal razna pokorilna dela, da bi se tako mogel vsaj nekoliko izkazati hvaležnega Jezusu za odrešenje človeškega rodu. Pod svojo preprosto obleko je vedno nosil raševnik, postil se in jako strogo in vedno pazil na svoje čute ter je obljubil Bogu vedno devištvo.

Dvakrat so mu ponudili kraljevo ogrsko krono, a jo je ponižno odklonil, rekoč: „Nočem krone, ki je pridobljena s krvjo podložnikov.“ Posebno je ljubil reveže in jim delil obilne miloščine, tako da ga je ljudstvo imenovalo po vsej pravici „očeta revežev“.

Posebno je častil Mater božjo. Imenoval jo je vedno svojo „najdražjo Mater“. Zložil ji je jako lepo pesmico, katero je potem z veliko pobožnostjo prepeval. Na svoji smrtni postelji je še prosil, da naj denejo to pesmico z njim v grob. Tako je Kazimir živel čisto, pobožno in sveto.

Lotila se ga je huda bolezen. V boleznih je rekel: „Rad umrjem, da si pri Bogu zagotovim zaobljubljeno devištvo.“

Tak biser je bil prelep za to zemljo. Bog, ljubitelj čistih duš, mu je izpolnil goreče prošnje in mu razodel dan smrti. Kazimir se je lepo in skrbno pripravil. Še enkrat prejme ljubega Jezusa v sveti hostiji. Umirajoč oprime s tresočo si roko sv. razpelo, poljubi zadnjikrat z bledimi ustnicami pet svetih ran in izdihne

IZ DOMOVINE

SLOVENIJA

Slovenski narod je izgubil velikega sina: 7. januarja 1957 je umrl v Ljubljani arhitekt Jože Plečnik. Pokopali so ga 10. januarja ob veliki udeležbi ljudstva. Pogrebni sprevod je vodil sam škof mons. Vovk. Pokojni arhitekt je vse do smrti hodil vsak dan k sv. maši. Bil je zaveden Slovenec, zlasti pa velik kot umetnik. Rodil se je leta 1872 v Ljubljani. Pri štirinajstih letih je odšel v Graz in nato na Dunaj, kjer se je izpopolnil v sodobni gradbeni umetnosti. Leta 1911 je postal profesor okrasne arhitekture na umetnostno-obrtni šoli v Pragi, kjer je ostal do konca prve svetovne vojne. Zaradi narodne zavednosti ni mogel postati profesor dunajske

---

svoyo blago dušo. Bilo je 4. marca l. 1484.

Mnogo čudežev je poveljevalo njegov grob. Papež Leon X. ga je leta 1522 prištel med svetnike. Leta 1604, torej 120 let po njegovi smrti, so odprli grob. Truplo je bilo še popolnoma celo in nestrohnjeno, obleka na njem je bila še vedno lepa in sveža, kakor tačas, ko so ga dali v rakev. Izpostavili so truplo svetnikovo v krasni mramornati kapeli javnemu češčenju.

ANTON MERKUN, USA.

umetnostne akademije. Od leta 1921 pa je potem nastopil profesorsko mesto na tehnični fakulteti ljubljanske univerze. Njegova velika dela so: preureditev gradu Hradčani v Pragi, ki je trajala od leta 1920 do 1939, v Ljubljani pa cerkev sv. Frančiška v šiški, oltar v od komunistov onečašeni cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani, preureditev cerkva: sv. Jerneja v šiški, sv. Krištofa za Bežigradom in bogojinska v Prekmurju. Tudi cerkev sv. Mihaela na Barju se je zidala po njegovih načrtih. Izvršil je tudi krasen načrt za novo cerkev v Mostah, katere izvršitev je preprečila revolucija. Od necerkvenih del naj omenimo ureditev Tivolija, Rimske in Cojzove ceste, Rimskega obzidja, Kongresnega trga, Vegove ulice, spomenik Ilirije, palača Vzajemne zavarovalnice, poslopje tehnične fakultete, Državne biblioteke, žale pri sv. Križu. — Poleg tega je napravil veliko načrtov za razne orlovske prapore in zastave prosvetnih društev ter raznih cerkvenih bratovščin, načrte za kelihe, ciborije in monštrance, načrte za nagrobne spomenike in za ureditev raznih mest in trgov Slovenije. Vsa ta dela, ki jih je izvršil, mnogokrat popolnoma zastonj, so mu zagotovila nesmrten spomin.

V celjski javni bolnišnici je umrl koncem leta 1956 upokojeni rajhenburški župnik, dekan in kanonik Jožef Tratnik. Rojen je bil leta 1874, v duhovnika

pa je bil posvečen leta 1904, tako da je pred dvema letoma opravil svoj zlato mašo. Skoro ves čas svojega duhovniškega življenja je preživel v Rajhenburgu, najprej kot kaplan, od leta 1915 pa kot župnik. Uredil je notranjost veličastne bazilike lurške Matere božje, postavil vanjo mogočne orglje in poplačal dolgove, ki so nastali ob zidavi lepe cerkve. 13. decembra 1956 so pokopali njegove telesne ostanke v rojstni župniji Rečica ob Savinji.

SLOVENSKA KOROŠKA

Slovenski koroški akademiki, ki študirajo na Dunaju, imajo svoj klub, čigar predsednik je letošnje šolsko leto študent živinozdravništva Marko Dumpelnik iz Števena v Podjuni. Nedavno je ta Klub dobil povabilo od društva „All Nations Club“, ki ne družijo le dijakov iz Avstrije, temveč tudi drugih narodnosti, naj Slovenci na eni izmed prireditvev društva podajo in povedo o sebi to, kar je zanje najbolj značilno. Naši fantje in dekleta so za to priložnost izrabili našo pesem; predsednik kluba pa je porabil to priložnost, da je v širokih obrisih povedal, kdo smo Slovenci. Posebno je poudaril, da ima ta narod tudi manjšine, ki živijo v Avstriji, Italiji in Madžarski. Naravno je, da morajo avstrijski državljani slovenske narodnosti vse storiti, da država, kateri pripadajo, napreduje; imajo pa tudi pravico terjati od te države, da upošteva in varuje njih samobitnost. Baš v tem pa doživljajo Slovenci z uradne strani veliko nerazumevanja. Na Koroškem je slovenščina v šoli uradno „tuj“ jezik. Pa ne tako kot so to grščina, latinščina, francoščina ali angleščina, kajti proti tem jezikom ni nobene gonje ali mržnje; slovenščina je „tuj“ jezik v posebnem smislu: njo se blati in se ji dela vsemogoče ovire. Razlog je pač v tem, da se nestrpní Nemci bojijo, da se ne bi utrdilo slovenstvo — med Slovenci in da bi slovenščina dokončno preprečila uresničitev njihovih boleznih sanj: mostu preko slovenskega narodnega telesa do Jadrana.

Volitve na Goriškem so dobro izpadle. Zlasti v mestu, kjer je protikomunistična slov. stranka „Lipa“ dobila 1081 glas, titovska lista „naprednih“ Slovencev pa le 989 glasov. Po deželi pa je razen v števerjanu povsod zmagala titovska lista. V občinskem svetu bodo zastopani trije eden pa komunistične slovenske stranke, svetovalci protikomunistične stranke, ki kljub temu, da so se povezali z italijanskimi komunisti, niso zmagali. V pokrajinskem svetu pa bo zastopan eden protikomunistični in eden komunistični svetnik. Goriški Slovenci smo nad našo zmago zelo veseli in trdno upamo, da bo pri prihodnjih volitvah naša stranka še pridobila. Da je po deželi zmagala titovska stranka, je največ krivo to, ker so komunisti pridobili za kandidate na svoji listi mnogo vplivnih vaških osebno, za katerimi je šla potem večina.

Bogoskrunstvo goriške stolnice. V noči od 14. na 15. december so neznaní tatovi odnesli iz goriške stolne cerkve ves zaklad, ki je slovel ne samo v Italiji, ampak po vsem kulturnem svetu za enega najdragocenejših. Bogoskrunski tatovi, ki so se že zvečer skrili v cerkev, so odnesli vso zlatnino, ki so jo verniki darovali svetogorski Materi božji. V zakristiji so odnesli osem zlatih kelihov in pustili le podstavke. Nato so se podali v zakladnico v zgornje nadstropje in odnesli tri pastorage, med njimi enega iz kristala iz 12. stoletja, ki je bila edinstvena redkost. Angleži so pred vojno ponujali zanj 25 tisoč zlatih šterlingov. Izginil je dragoceni srebrni mašni servis in druge umetnine. Najhujše pa je, da tatovi niso prinesli niti svetnikom. Ukradli so doprnski kip-relikviarij sv. Mohorja, krasno zlatarsko delo iz 15. stoletja, preoblečeno v srebro ter prav tako doprnski kip sv. Felicite, ki pa so mu strgali samo srebrno preobleko. Doprnski kip sv. Mohorja so cenili na 50 milijonov lir.

Božični prazniki v Gorici in Trstu. Letošnji božični prazniki so bili polni sonca in luči, da se je zdelo, da je Ve-

lika noč. Povsod na Goriškem in Tržaškem so jih nadvse slovesno praznovali. V Trstu so imeli slovenski verniki polnočnico v cerkvi sv. Jakoba ter v škednjo, kjer je prvič nastopil mladi pevski zbor z orkestrom s Perosijevo mašo, ki so jo obenem prenašali tudi po radiu. Tu moramo poudariti, da je tržaški slovenski radio v božičnih dneh uvrstil v svoj program naše lepe božične pesmi, božične igre in lepe božične misli in tako pokazal, da je glasnik našega slovenskega katoliškega ljudstva. Lepemu programu so z veseljem prisluhnili tudi onstran meje, kjer je bil Božič za vse delaven dan. V Gorici so imeli slovenski verniki svojo lepo polnočnico v cerkvi sv. Ivana, jutranjo sv. mašo s petjem pa v stolni cerkvi.

Zadnjo nedeljo v letu so nastopili v goriški stolnici združeni cerkveni zbori iz vse Goriške z našimi lepimi božičnimi pesmimi. Veličastno petje 150 pevcev je vodil priznani goriški dirigent prof. Mirko Filej ob spremljavi prof. Lojzke Bratuževe. Pevci so nam zapeli osem božičnih pesmi in sicer: Nad Betlehem, Angelsko petje, Pastirji povejte, Blažena noč, Emanuel, Transeamus, Slava Bogu in Počivaj milo Detece.

Umrla je zaslužna upravnica slovenskih časopisov na Goriškem. Na Silvestrov večer je po petih letih, odkar jo je prvič zadel mrtvoud, umrla v goriški bolnišnici usmiljenih bratov Marica Podgornik, prva upravnica „Kat. glasa“. Pokojna je čakala lepo starost 79 let. Doštudirala je za učiteljico otroškega vrteca, toda večino življenja je preživela pri upravi raznih slovenskih katoliških listov. Bila je pri Goriški straži, Malem listu, Sigmii, Goriški Mohorjevi družbi, po vojni pa pri Slov. Primorcu ter nazadnje pri Kat. glasu. Bila je tudi organizatorica in mnogo je naredila tudi za goriško slovensko sirotišče.

Plemenitost goriškega ljudstva. Tudi goriško mesto se je izkazalo v plemenitosti in požrtvovalnosti do ubogih ogrskih beguncev. V tednu pred Božičem je goriški Rdeči križ organiziral posebno nabiralno akcijo za Božič ogrskih begunskih otrok. Odziv je bil res lep, saj so nabrali med goriškimi ljudmi 2 milijona 834 tisoč lir, od katerih so 1 milijon 65 tisoč uporabili, da so poslali na Dunaj dva tisoč božičnih paketov za madžarske otroke. Odlično so se pri tej nabirki izkazali tudi otroci in dijaki slovenskih šol v Gorici.

DON KAMILO

SPISAL GIOVANNI GUARESCHI, PREVAJA JOŽE JURAK

RAZPOKA NA ZVONIKU

Pol milje od vasi je stala osamljena hiša. V njej je živela „gospa Kristina“. Pravzaprav ni bila gospa, temveč gosposodična, daši že pri šestinosemdesetih letih. Toda vsa vas ji je rekla gospa, kajti ona je bila tista, ki je tri rodove v vasi naučila brati in pisati, in to v času, ko je bil abecednik nekaj dragocenega celo po mestih.

Noč je že legla na zemljo in tema je bila gosta, da nisi videl skoraj korak naprej. Za skupino mož, ki so si s klobuki, globoko poveznjenimi navzdol, skušali zakriti svoje obraze, je prišla ta tema kot nalašč. Niso želeli, da bi jih videl kdo od vaščanov, kam so namenjeni.

Prišli so do učiteljičine hiše od zadnje strani, preskočili vrtno ograjo in se znašli pod oknom, ki je bilo zastrto z zaveso, pa ne toliko, da ne bi skozi udarjali slabotni prameni svetlobe.

„Vse je v redu,“ je zašepetal Pepon, očividno vodja skrivnostne nočne odprave. „Srečo smo imeli, še je pokoncu. Pokličí ti, Ekspedit!“

Človek visoke rasti, koščene postave in odločnega pogleda je stopil nekaj korakov naprej in udaril s pestjo na vrata.

„Kdo je?“ se je oglasil glas od znotraj.

„Scartazzini,“ je možki odgovoril.

Vrata so se napol odprla in prikazala se je ženska postava z belimi lasmi, držeč v roki majhno leščerbo. Možje so

stopili iz senčnega zaklona in se ji približali.

„Kdo so ti ljudje?“ je starka nezaupljivo vprašala.

„Z menoj so prišli,“ je razlagal Ekspedit. „So moji prijatelji. Važne stvari se moramo z vami porazgovoriti.“

Starka jim je dala znamenje, naj vstopijo. Zaviti v svoje plašče je vseh deset mož vstopilo in se postavilo pred mizo. Niso rekli ničesar, le stali so brezizrazno in čakali, da „gospa Kristina“ spregovori.

Ta se je vsedla, si nadela naočnike in se zazrla v obraze, ki so štrleli iz temnih plaščev.

„Hm,“ je zamrmrala. Poznala je vse od kraja. Vsi so šli skozi njeno vzgojo, v kateri je imela tudi palica veliko besedo.

„Kaj se je zgodilo?“ je „gospa Kristina“ prelomila dušechi molk.

Ekspedit je razložil: „Imeli smo občinske volitve in so zmagali rdeči.“

„Rdeči so slabi ljudje,“ je pripomnila nekdanja učiteljica.

„Toda ti rdeči, ki so v vasi zmagali, smo mi,“ je Ekspedit nadaljeval.

„Četudi! Niste nič boljši kot vaši očetje. Leta 1901 me je hotel tvoj be-dasti oče prisiliti, da odstranim križ iz šolskih prostorov,“ se je starka razvnela.

„To je bilo nekdaj,“ je miril Ekspedit, „danes se to več ne bo dogajalo.“

„Vsaj to,“ je mmljala „gospa Kristina“. „Kaj vas torej žuli?“

„Mi smo sicer volitve dobili, a ne

povsem. V občinskem odboru sedita tudi dva črna.“

„Črna?“

„Da! Dva reakcionarja: Spiletti in vitez Bignini.“

Učiteljica se je zaničljivo zasmejala.

„Če ste rdeči, dolgo ne boste več. Neumnosti, ki jih boste v občinskem svetu povedali, vam bodo obraz porumenile bolj kot tistim, ki imajo zlatenico.“

„Saj to je tisto,“ je dajal Ekspedit prav starki. „Zato smo tudi prišli. Samo vi nam lahko pomagate. Se razume, da ne bo zastoj.“

„Pomagati?“

„Da! Prihajali bomo ponoči k vam, da nam preberete in popravite naša poročila in razložite besede, ki jih ne razumemo. Saj če ne bi bilo onih dveh nesnažnežev, bi bile vse preprosto. Razumeli bi se brez visoko donečih besed. Tako pa... če ne bomo fino govorili, se nam bo vsa vas smejala.“

„Gospa Kristina“ je zamišljeno pripomnila: „Če bi se bili ob svojem času, mesto da ste se potepali, pridno učili, danes vam ne bi bilo treba prosjačiti tukaj.“

„Kaj hočemo, gospa Kristina. Od tedaj je minulo že trideset let.“

„Gospa Kristina“ si je popravila naočnike in se vzravnala, kot da je spet sredi paglavcev v šoli. Tudi moški so se v trenutku začutili trideset let mlajše.

„Sedite!“ je ukazala učiteljica.

Dvignila je nato leščerbo in šla od obraza do obraza. Vsak obraz ji je pričaral ime in spomine, ki so bili z imenom združeni.

Župan Pepon se je skušal skriti v najbolj oddaljeni kot sobe. Pa mu vse skrivanje ni nič pomagalo. Ko ga je starka odkrila, je namerila vanj svoj koščeni prst in zavpila:

„Ti pa, da se mi pri priči pobereš!“

Ekspedit je skušal posredovati.

„Nič!“ je sikala „gospa Kristina“. „V moji hiši se Pepon niti na fotografiji ne sme prikazati. Dovolj vragolij mi je zagodel v svojem času. Zgubi se torej in glej, da mi ne prideš več pred oči!“

Ekspedit je obupano zakrilil z rokama.

„Gospa Kristina, kaj naj delamo brez Pepona. On je vendar sedanji župan!“

„Župan ali ne, tu nima kaj iskati,“ je bila učiteljica odločna. Zagrabila je za palico in nadaljevala: „Če ne greš takoj, te pretepem kot takrat, ko si še trgal hlače po šolskih klopeh!“

Pepon se je voljno dvignil.

„Ali vam nisem pravil,“ je dejal, obrnjen k tovarišem. „Preveč neumnosti sem ji povzročil v mladih letih.“

„In to si zapomni,“ je grozila starka še dalje: „Čeprav postaneš prosvetni minister, pri meni se ne prikaži več. Za mene ostaneš vedno — osel.“

Pri tej slovesni ugotovitvi se je spet usedla in začela s poukom.

*

Med tem časom je bil don Kamilo spet v živahnem razgovoru s križanim Jezusom.

„Saj ni moja stvar kritizirati tvoje odloke, Kristus, toda dovoli mi skromno pripombo: jaz bi na tvojem mestu ne dovolil, da postane Pepon župan in predsednik občinskega odbora, v katerem znata samo dva člana pravilno brati in pisati.“

„Ah, don Kamilo,“ je smehljaje od-

Don Kamilo govori poln govorniškega zanosa svojim vernikom

govoril Kristus, „ali ne veš, da lepe besede ne veljajo mnogo, če jim manjka ideja. Pepon in njegovi ne znajo fino govoriti, a imajo ideje, vedo, kaj hočejo doseči. Zato so zmagali.“

„To je res,“ je pritrdil don Kamilo. „Rekel sem to samo zato, ker če bi bila dobila lista od odvetnika, bi bil zvonik najine cerkve že izven nevarnosti, da se zruši. Tako pa: zvonik bo razpadel, na njegovem mestu pa bo zrastel ljudski dom, s plesno dvorano, pivnico, igralnicami in odrom za nesramne prizore.“

„Zraven pa bo treba pridati še hišo za strupene kače, kot si ti, don Kamilo,“ je dodal Kristus.

Don Kamilo je žalosten sklonil glavo.

„Gospod, preveč slabo me sodiš. Pa nisem tako slab. Ti veš, kaj pomeni za mene cigara. Glej, ta je zadnja, ki jo imam. In kaj bom z njo storil?“

Vzel jo je iz žepa in jo strl med močnimi prsti.

„Čestitam!“ je vzkliknil Kristus. „Sprejem tvojo pokoro. Toda popolnoma ti še ne zaupam. Vrzi ostanke cigare tudi od sebe, kajti drugače jih boš zdrobljene ob prvi priliki pokadil v pipi.“

„Gospod, premalo mi zaupaš,“ je vzdihoval don Kamilo. Pa je le ubogal in zagnal zmečkano cigaro v kot ob oltarju.

*

Tisti hip je zapel zvonček na vratih zakristije in takoj nato je vstopil novi župan Pepon.

„Gospod župnik, povejte mi, kakšno stališče zavzamete vi do kristjana, ki napravi pogreške,“ je udaril Pepon kar v sredo. „Ali ga opozorite nanje, ali pa ga pustite, da v njih živi še naprej?“

Don Kamilo se je vprašanje zazdelo nesmiselno.

„Le kako si upaš dvomiti nad našim ravnanjem? Vsak duhovnik je vendar zato tukaj, da opozarja vernike na zmo- te in jim kaže pravo pot.“

„Zelo dobro, gospod župnik,“ je bil Pepon vesel don Kamilove izjave. „Sestavil sem proglas na ljudstvo, pa se bojim, da ima mnogo napak. Ker ste zato tukaj, da popravljate napake ljudi,

bi vas prosil, da prisluhnete: ‘Državljan! V trenutku, ko proslavljamo zmago naše liste, ...’“

Don Kamilo ga je prekinil s kretujo roke in se zatekel k nogam križanega Jezusa.

„Gospod,“ je momljal, „nisem več odgovoren za to, kar se bo sedaj zgodilo.“

„Pa odgovarjam jaz,“ je odvrnil Kristus. „Pepon te je mojstrsko prinesel okrog. Bodi toliko pošten, pa sprejmi udarec in se vedi primerno svojemu poklicu!“

„Jezus,“ je don Kamilo vzdihoval pod križem, „ali res ne uvidiš, da bom s tem pomagal rdeči propagandi?“

„Saj te ne prosi Pepon za sestavo kakega marksističnega govora, temveč samo za to, da mu popraviš slovnične in pravopisne napake. To pa nima ničesar opraviti s hudičevim naukom.“

Don Kamilo se je udal. Nataknil si je očala, vzel v roke rdeči svinčnik in spravil v red eno vrstico za drugo.

Pepon je nato dostojanstveno prebral popravljen besedilo.

„Zelo dobro,“ je pripomnil. Le nekaj ne razumem. Jaz sem napisal: ‘Odločeni smo razširiti šolsko poslopje in obnoviti most čez reko Fosalta’, sedaj pa berem: ‘Odločeni smo razširiti šolsko poslopje, popraviti zvonik farne cerkve in obnoviti most čez reko Fosalto.’ Zakaj tisti vložek o zvoniku?“

„Tako zahtevajo pravila o skladju stavkov,“ je pojasnil don Kamilo.

„Srečni ste vi, ki ste študirali latinščino in veste, kaj je skladnja stavkov,“ je vzdihnil Pepon. „Tako ne bo nič z moje tiho željo, da se zruši zvonik in vam zdrobi glavo.“

Don Kamilo je zadovoljno pospremil rdečega župana do vrat, nato se pa vrnil h Kristusu na križu.

„Dobro si izpeljal vso zadevo, don Kamilo,“ ga je smehljaje pohvalil Kristus. „Zaslужиš, da si prižgeš cigaro in jo počasi potegneš vase.“

„Saj veš, Gospod, da sem jo pred malo časa tebi na ljubo zdrobil in vrgel v kot,“ je žalostno odvrnil župnik.

„Kaj pa tista, ki jo imaš v desnem žepu talarja? Res spretno si jo znal izmakniti Peponu. Pa to pot te ne bom gnjavil, da jo vrneš ali uničiš. Ravnal si samo po komunističnem načelu: 'Kar je moje, je tvoje'. Ker je imel Pepon dve cigari v žepu, si si vzel samo tisti del, ki je bil tvoj. Poleg tega je bilo skrajno neokusno od Pepona, da ti za storjeno delo ni ponudil nobenega plačila.“

„Gospod, ti take stvari bolje razumeš kot jaz,“ je hvaležno pritrđil don Kamilo in si z užitkom prižgal cigaro.

*

Vsako jutro po tem dogodku je hitel don Kamilo z ravnalom v rokah k stolpu, da premeri razpoko in ugotovi, če se je čez noč kaj povečala. Napredka sicer ni bilo, zmanjšala se pa tudi ni. Toda don Kamilo že ni več zdržal. Poslal je cerkovnika v občinsko hišo s prošnjo, naj pride župan čim prej k njemu, kajti vsak čas lahko pride do zrušenja zvonika.

Dosegel ni ničesar. Le Pepon mu je sporočil po cerkovniku, da uraduje vsak dan do petih popoldne. Če se mu zdi razpoka nevarna, naj jo prinese na ogled pred občinske može. Nekaj se bo potem že sklenilo.

Don Kamilo je ostal za čuda miren. Samo v soboto zvečer po večernicah je oznanil tistim malo ženicam, ki so prišle k blagoslovu: „Če ima Pepon ali kdo drugi iz njegove skupine pogum priti jutri k službi božji, obljublja vsem vernikom prizor kot ga še v Rimu ni mogoče vedno videti. Toda, ker ve, da so polni strahu, zato jih jutri ne bo k maši.“

Res ni prišel naslednje jutro nihče od „rdečih“ v cerkev. Toda pet minut pred začetkom službe božje je zadonelo na tlaku pred cerkvenimi vrati. V pravem vojaškem sestavu so „rdeči“ vkorakali v cerkev, s Peponom na čelu, ki je odrezavo poveljeval ena, dve, ena, dve. Nihče iz vasi ni manjkal. Prišli so celo tovariši iz sosednjih sekcij. Ni manjkal niti čevljar Bilo z leseno nogo, niti Roldo z livade, ki ga je vročina

kuhala tako zelo, da se je ves kopal v potu.

Postavili so se med klopni in stali potem strumno, kot da bi imel priti sam tovariš Stalin, da pregleda četo.

Don Kamilo je za tisto nedeljo, bila je dvanaajsta po binkoštih, pripravil nekaj misli v zvezi z usmiljenim Samarijanom. Pa je lepo povezal človeka, ki je padel med razbojnike s cerkvenim stolpom. Stolp ima razpoko in če pade nenadoma med ljudi, jih bo ranil kot nekdanj razbojniki onega človeka iz sv. pisma. Zato prosi vernike, da priskočijo z denarjem na pomoč in tako preprečijo veliko nesrečo, ki je pred durmi. Pod besedo „verniki“ razume poštene ljudi, ki prihajajo v cerkev z namenom, da se Bogu približajo, ne pa nepridipravov, ki pridejo v cerkev le zato, da pokažejo svoje vojaške sposobnosti. Od njih ne pričakuje ničesar, ker ve, da bi še celo radi videli, da zvonik zgrmi na tla in pokoplje njega pod seboj.

Po sv. maši je don Kamilo postavil pred cerkvena vrata majhno mizico in se vsedel ob njo. Verniki so ob izhodu iz cerkve postali pred mizo in položili svoj dar za obnovu zvonika v za to pripravljeno košarico. Toda mesto da bi se razšli domov, so radovedno obstali na trgu pred svetiščem. Vedeli so, da mora priti do prizora iz Rima, ki ga je don Kamilo prejšnji dan jasno napovedal. Res jim ni bilo treba dolgo čakati.

Začul se je blagoglasni odmev strumnih korakov. Pepon se je vrnil s svojo četo, ki jo je usmeril naravnost proti mizi, kjer je sedel župnik.

„Bataljon, stoj!“ je poveljeval in nato vrgel pred presenečenega župnika tri velike rute rdeče barve polne bankovcev in drobiža.

„Včeraj so s tega stolpa zvonovi pozdravili zoro svobode,“ je svečano govoril. „Jutri bodo isti zvonovi pozdravili zmago svetovnega proletariata. Zato tudi naš dar.“

Obrnil se je na peti in dal znak za korak. Spet so zagrmel stopinje in vsa četa je nepravila mimohod pred don Kamilom, ki je zadovoljno zrl rdeče rute.

Komaj je zginil šepasti čevljar Bila za ogrom, je že stekel don Kamilo h Kristusu, držč v roki košaro, polno dragocenega denarja.

Kristus se je čudil.

„Don Kamilo, kako si mogel to tako mojstersko izpeljati?“ je dejal poln občudovanja.

„Vidiš, Gospod,“ je pojasnil don Kamilo in to z nemalo ponosa, „to pride od tod, ker ti poznaš ljudi na sploh, jaz pa Italijane.“

SKRIVNOSTNI POŽAR

Že nekaj let ni imela hiša vrh strmega griča blizu vasi nobenih prebivalcev. Zadnji, ki so v njej živeli, so pobrali vse, kar so mogli. Celo ves les so odnesli. Ostal je velik sklad zloženega kamenja.

Zato so se prebivalci vasi tem bolj začudili, ko je ta hiša sredi deževne noči nenadoma začela goreti. Niso mogli razumeti, kako morejo kamni goreti kot les.

Mnogo radovednežev je celo zapustilo vas in šlo bližje h griču, da si ogenj natančneje ogledajo. Med njimi je bil tudi don Kamilo.

„Kaj se vam zdi, gospod župan,“ je začel don Kamilo razgovor. „Nerazumljiv ta-le požar. Nekomu se je najbrže zazdelo primerno praznovati kakšen datum vaše slavne revolucije, pa je staro hišo napolnil s slamo in jo zažgal.“

„Kaj jaz vem,“ je bil župan za čuda krotak in nemiren.

Don Kamilo je bila Peponova zadržega všeč. Zato je dražil še naprej: „Lep župan, ki ne ve, kaj se praznuje v njegovi županiji!“

Tisti trenutek je veter prinesel oblak dima vse do ljudi, ki so požar opazovali. Začuden je bilo splošno.

„Ta dim ne diši po slami, temveč po petroleju,“ so ugotavljali.

In že so nekateri hoteli steči h goreči hiši in se prepričati z lastnimi očmi.

Pepon jih je odločno zadržal. „Ne delajte neumnosti! Morda so čete, ki so se umikale na koncu zadnje vojne skozi našo vas pustile v hiši kako zalogo nafte

ali petroleja. Nič se ne ve, zato bodite previdni.“

Don Kamilo je prasn timer smeh.

„Mene s to pravljico ne boš prepračal. Hočem videti, kaj se pravzaprav tam dogaja.“

Že se je odtrgal od ljudi in z naglimi koraki usmeril proti griču. Ni še hodil sto korakov, ko ga je rdeči župan dohitel. Pograbil ga je za rame in dejal: „Nazaj, don Kamilo!“

Don Kamilo se je obrnil, visoko vzravnal, položil roke v bok in zarenčal: „Kdo ti daje pravico, da se vmešavaš v moje zadeve?“

„Služba župana, ki jo opravljam. Ne morem dovoliti, da si moj podanik brez potrebe izpostavi življenje.“

„Izpostavi življenje? Le kje pa je videti kako nevarnost?“

„Za božjo voljo,“ je prosil Pepon, „ali res nič ne vonjate duha po petroleju. Sam Bog ve, kaj vse je skritega v tisti hiši.“

„In ti, kaj veš ti o tej hiši,“ ga je don Kamilo nezaupljivo motril.

„Jaz? Jaz ne vem sicer ničesar, toda kot župan moram biti previden in predvidevati najslabše.“

Don Kamilo se je na glas zasmejal.

„Vem, kaj te žuli Pepon. Nečeš, da bi tvoji pristaši videli, da je nazadnjaški župnik bolj pogumen kot ti.“

Pepon je od besa stisnil pesti.

„Tega si ne pustim reči. Moji ljudje so me videli, kako sem se boril v gorah.“

„Že, že! Toda tu si v ravnini. In strah v ravnini je različen od onega v hribih.“

Pepon je pljunil na tla, si izbočil prsa in odkorakal proti kraju požara. Don Kamilo ga je nekaj časa gledal, potem pa stekel za njim, ga zgrabil za roko in zavpil: „Stoj! Niti koraka dalje!“

„Briga me vaš 'stoj',“ se mu je Pepon izvil izmed prstov in dodal: „Doma vas čakajo georgine, da jih zalijete. Jaz pa grem naprej. Bomo videli, kdo izmed naju ima strah.“

Don Kamila so ob teh besedah roke nenavadno močno zaskrbele. Pa se je

spomnil o pravem času, da je nadžupnik. Zato je stisnil jezik za zobe, se zravnal in se postavil zraven Pepona. Nato sta skupno nadaljevala pot.

Tedaj se je zaslišal glas, ki se mu nista mogla upreti: „Hitro nazaj, dokler ni prepozno.“

Ubogala sta brez pomisleka. Čez deset sekund je počilo kot iz topa in hiša na vrhu griča se je razletela na vse strani.

Pepon in don Kamilo sta se spet srečala sredi poti proti vasi. Cesta je bila prosta ljudi, kajti vsi so ob eksploziji pobegnili domov in se poskrili.

Hodila sta nekaj časa brez besed. Pepon je bil prvi, ki je smatral za potrebno, da nekaj reče:

„Bilo bi veliko bolje za vso vas, če bi vas ne bil oviral, ko ste hoteli priti do ognja!“

„Isto sem mislil jaz o vas,“ je odgovoril don Kamilo. „Res škoda za tako sijajno priliko!“

„Če bi vas ne bil zadržal,“ je nadaljeval Pepon, „bi bil mogel visostvovati čudovitemu prizoru, ko bi vse vaše kosti — in nimate jih malo — mogočno frčale na vse strani neba.“

„Mislim, da se to ne bi nikdar zgodilo,“ je don Kamilo brezbrizno odgovarjal, „kajti vedel sem, kje bi se moral ustaviti, ne da bi prišlo moje življenje v nevarnost.“

„Kako? Vedeli ste? Kaj ste vedeli?“

„Da je v kleti opuščene hiše šest pločevinastih posod polnih bencina, petindevetdeset brzostrelk, dve sto trinšestdeset ročnih bomb, dva zaboja streliiva, tri cente razstreliva in sedem strojnic.“

Peponu je to odkritje skoro vzelo sapo. Začuden je strmel v župnika.

„Nič se ne čudi, Pepon,“ je v zbadljivem tonu pojasnjeval župnik. „Preden sem zažgal bencin, sem naredil točen spisek vsega, kar je bilo v kleti.“

Pepon je grdo zaklel in stisnil pesti. „Ne mestu bi vas moral ubiti, nesrečni človek!“

„Je že prepozno,“ se je smejal don Kamilo.

Molče sta nadaljevala pot. Čez čas se je Pepon ustavil. „Torej ste vedeli za nevarnost, pa ste kljub temu prišli na petdeset metrov blizu ognju. Tega res ne razumem!“

„Pa bi moral razumeti, Pepon. Oba sva enako dobro poznala nevarnost. Toda šlo je za najin ugled pred ljudmi.“ Pepon je zmajal z glavo.

„Se ne da nič narediti. Sva pač dva zanimiva primerka. Res škoda, da niste naš!“

„Isto mislim jaz, Pepon. Škoda, da nisi na naši strani!“

Pred farno cerkvijo sta se ločila.

„Pravzaprav bi se vam moral za današnji ogenj zahvaliti,“ je dejal Pepon. „Ta prekleta krama v stari hiši me je stalno skrbelo. Bila je nad mano kot Damoklejev meč. Sedaj se čutim prostega odgovornosti. Toda ena stvar mi še ni jasna. Rekli ste mi, da je bilo v kleti sedem strojnic. To ne drži, kajti bilo jih je osem. In osma, kje je?“

„Nič skrbi, Pepon,“ se je smehljaj don Kamilo. „Osma je pri meni. In ti svetujem, da ko izbruhne svetovna revolucija proletariata, ostani v spoštljivi razdalji od župnišča.“

„Oba sva zrela za pekel,“ je še zabrundal Pepon preden sta šla narazen.

*

Don Kamilo je šel naravnost pred Kristusa.

„Hvala ti, da si zaklinal 'Stoj!' ob pravem času. V svojem napuhu je človek zmogel napraviti velike bedastoče.“

„Don Kamilo, to si prav povedal,“ mu je odgovarjal Kristus s križa. „Toda povej mi, kako je s tisto strojnico? Ali si jo res semkaj prinesel?“

„Gospod, vseh osem je zgorelo. Če sem govoril Peponu o strojnicah, sem govoril zato tako, da bi jih prestrašil, in da bodo prepričani, da jo imam.“

„Don Kamilo,“ je dejal Kristus z žalostnim glasom, „če lažeš sebi, zakaj lažeš še meni? Strojnica je v hiši in ti to tajiš!“

Don Kamilo ni dejal nič. Le roke je razprostrl in se poniglavo odstranil.

Med Slovinci po svetu....

ARGENTINA

Tristo oseminsedemdeset slovenskih otrok je prejelo v nedeljo, 13. januarja, zakrament sv. birme iz rok škofa dr. Gregorija Rožmana. Hladno vreme, ki je sledilo soparnim dnevom, je pripomoglo, da so otroci lahko vzdržali v lepi cerkvi Marije Pomočnice kristjanov v Ramos Mejji. Med sv. mašo sta škofu asistirala g. direktor Anton Orehar in dekan teološke fakultete g. dr. Ignacij Lenček. G. škof je povezal v svoji pridigi po evangeliju dve misli: praznik sv. družine naj bo ogledalo vsem krščanskim družinam, da bodo vedno bolj podobne družini, kakor si jo je Bog zamislil; birma otrok je eden največjih praznikov krščanske družine. Družina je osnovna celica človeške družbe. Zato je Bogu zelo draga in ji izkazuje veliko skrb in ljubezen. Je žarek iz izgubljenega raja, ki naj še sveti v mrak solzne doline. Prevevati jo morajo ljubezen, spoštovanje in milost božja. Ograja, ki naj varuje in brani ta košček raja je četrta božja zapoved. Spoštovanje do staršev bo ustvarilo ljubezen in pokorščino družini. Poleg tega je Jezus zak. zvezo dvignil v zakrament. Tudi naše družine potrebujejo Jezusove navzočnosti. Zato je tako važna skupna družinska molitev. „Kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi.“ Med darovi, ki jih bodo otroci pri birmi prejeli od Sv. Duha, je tudi dar pobožnosti. Ta dar naj omogoči, da bodo naše družine znale moliti, da bodo rade molile in se vztrajno zatekale k Bogu. — Birma je bila po sv. maši. Med birmanci je bilo tudi precej otrok starih slovenskih naseljencev. Tako je ta veliki

zakrament zopet povezal vse Slovence v Argentini v eno samo veliko družino.

Pravo slovensko slavje je bila blagoslovitev društvenega doma in slovenska birma v Slovenski vasi v Lanusu dne 20. januarja 1957. Oboje je opravil g. škof dr. Gregorij Rožman. Pri blagoslovlitvi doma sta botrovala ga. Marija Gorše in g. Ignacij Glinšek. V zasilni kapeli društvenega doma je nato g. škof opravil sv. daritev, pri kateri je pel lanuški cerkveni zbor. G. škof je pridigo navezal na čudež v Kani Galilejski, ki se bere na 2. nedeljo po Razglašenju. Čudeže Bog tudi danes še vedno dela v dušah ljudi. Božja milost stori, da so ljudje trdni v molitvi ter stanovitni v veri in njenih naukih, ki so moderni za vse čase, tudi za današnjega. Po sv. maši je prejelo sv. birmo 45 slovenskih otrok. Po cerkveni slovesnosti je bila v društveni dvorani pozdravna akademija. Predsednik društva Slovenska vas g. Janez Lužovec je v slavnostnem nagovoru poudaril, da se bo slovenska mladina izobraževala v blagoslovljenem domu po Slomškovem navodilu: „Sveta vera bodi nam luč, materni jezik pa ključ do edine zveličavne in narodne omike.“ Sledili so trije ljubki prizorčki, ki so jih izvedli lanuški otroci pod naslovom: „Naša mladina pozdravlja svojega nadpastirja“. Slovenska mladina je prevzvišenemu izročila tudi lep duhovni šopek. V imenu slovenske vikarije v Lanusu je g. škofa pozdravil vikar g. Janez Petek CM, ki je napovedal skorajšnjo gradnjo nove kapelē Marije Kraljice. Na vse to je spregovoril sam Prevzvišeni. Na primerih iz Sev. Amerike je pokazal, da so se otroci najdalje ohranili Slovence v onih mestih, kjer stojijo slovenski do-

movi. Izrazil je tudi željo, naj bi v Lanusu vedno ostala vsaj dva slovenska lazarista, tudi tedaj, če bi se odprla pot domov, kajti mnogo rojakov bo za stalno ostalo tukaj in zato mora biti v verskem pogledu poskrbljeno. Končno je vsem Slovincem položil na srce, naj se imajo radi med seboj in vsak poskus prepira takoj v kali zatro. — Popoldne istega dne je Prezvzišeni obiskal župnijo sv. Jožefa, kjer deluje g. Janez Hladnik. Pobirmal je nad dvesto argentinskih otrok. Nato se je vrnil med Slovence, ki so popoldne priredili na prostem pred društvenim domom prijetno družabno prireditev, ki je trajala do večera.

V nedeljo, 27. januarja, dopoldne so obiskali g. škofa v Adrogué naši močje in starejši fantje, člani slovenske KA. Opravili so tam svojo mesečno duhovno obnovo. Vodil jo je sam g. škof, ki je tudi maševal. Močje so ostali potem v semenišču preko poldneva in kosili skupno s Prezvzišenim.

Popoldne istega dne je imel g. škof zaključni govor na fantovskih duhovnih vajah, ki so bile 26. in 27. januarja. Vodil jih je kot prejšnje g. župnik Franc Novak st. Udeležba je bila prav lepa: 136. Če te številki pridružimo še 11 fantov, ki so šli na moške duhovne vaje, je to do sedaj najmočnejša skupina, ki je opravila letos duhovne vaje. Izobražencev je bilo 37, žena in mater 133, moč (brez omenjenih 11 fantov) 146, fantov 147 (136+11). Prvo nedeljo v marcu pridejo na vrsto dekleta. Ali bodo močnejše kot dosedanje skupine? O tem bomo pa poročali drugič. Besedo imajo seveda dekleta sama.

V četrtek, 31. januarja, je odpotoval g. škof v družbi g. direktorja Antona Oreharja v Rosario. Prisostvoval je obredom preobleke v zavodu Slovenskih šolskih sester v novicijatni hiši v San Lorenzo pri Rosario. V nedeljo, 3. februarja, je imel slovensko službo božjo za Slovence iz Rosaria in okolice v kapeli Slovenskih šolskih sester v Rosario. Ponoči istega dne se je prav tako v družbi g. direktorja Oreharja odpeljal

v kordobske hribe, kamor ga je povabil preč. g. dr. Rudolf Hanželič, hišni kaplan v zavodu San Sebastián, kraj San Estebán.

Nadaljni datumi, ki zadevajo bivanje Prezvzišenega v Argentini, so ti-le:

10. februarja govori ob priliki srebrnega jubileja revije na tradicionalni družabni prireditvi „Duhovnega življenja“ na slovenski Pristavi v Moronu.

17. februarja birma slovenskih otrok v Mendoza.

Od 18. februarja do srede marca obisk slovenskih duhovnikov, redovnikov, redovnic in rojakov v Čilu.

Na vseh teh potih ga spremlja g. direktor Anton Orehar.

V Argentini bo Prezvzišeni ostal predvidoma do konca aprila. Nato se vrne za en mesec v USA, odleti potem v Zapadno Evropo, julija meseca pa bo skušal biti spet v Sev. Ameriki ob priliki svojega zlatega mašniškega jubileja.

Za mnoge nepričakovano je umrl 26. januarja 1957 v Buenos Airesu duhovni svetnik Janez Klemenčič, v domovini župnik na Igu in prodekan dekanije Ljubljana okolica. Pred dvema letoma (7. maja 1955) je še čil in zdrav obhajal sedemdesetletnico svojega življenja. Nato pa so prišli udarci: Peronova vlada ga je vrgla na cesto iz bolnišnice Ramos Mejía, kjer je vestno vršil svojo duhovniško službo med bolniki. Nato je zbolel na pljučnici. Ko se je malo opomogel, so se pokazali znaki sladkorne bolezni. Ni kazalo drugega, kot da se gospod umakne v „Duhovniško hišo“ in opusti težko delo v bolnišnici. 26. novembra preteklega leta se je dal internirati v bolnišnici Alvarez. 21. januarja se je podvrgel operaciji, ki mu je pa smrt še pospešila. 28. januarja je bil nato pokopan. Najprej je opravil prevz. g. škof dr. Rožman pogrebno sv. mašo, ki se je je udeležilo poleg sorodnikov izredno lepo število duhovnih sobratov in drugih vernikov. Tudi na pokopališču Čakarita se je poslovil od rajnega g. škof. Zahvalil se mu je za vse delo, ki

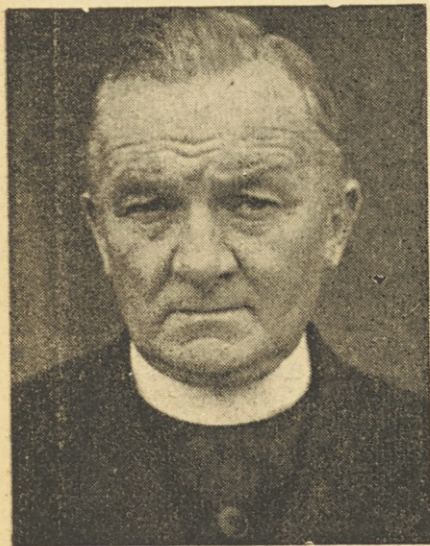

ga je izvršil v domovini za zaupane mu duše. Bil je izredno vesten in točen v svojih opravilih. Zahvalil se mu je pa tudi za lep duhovniški zgled, ki ga je dajal ves čas življenja. Bil je mož molitve, zlasti rožni venec je zelo cenil. Vsa pota po Ižanskem in na Kurešček so posejana s temi cvetkami, je lepo dejel g. škof. Pokojni g. svetnik je storil veliko dobrega tudi kot dušni pastir med slovenskimi begunci v taboriščih Judenburg-Lichtenstein in Trofaiach. V tem času je tudi napisal „Zgodovina komunistične revolucije na Ižanskem“. V Buenos Airesu je ves čas pomagal zlasti kot spovednik v slovenskem dušnem pastirstvu. Rad je priskočil denarno na pomoč vsem, ki so bili v stiski. Tudi je z veseljem pisal za naše liste, če je bil naprošen. Saj je imel toliko življenjske izkušnje kot malo kateri drugi. Prihodnji mesec bomo objavili zadnji spis izpod njegovega peresa „Andrejček“. — G. svetnik Klemenčič si je silno želel, da bi še videl domovino. Škof dr. Rožman

je ob grobu dejal, da jo je sedaj res dosegel, in sicer pravo domovino v večnosti. Naj bi tudi mi stalno mislili na večni dom, ki si ga je on sam že osvojil!

Poleg g. svetnika Klemenčiča je zapustila za vedno slovensko skupnost v Buenos Airesu tudi vzorna družinska žena in mati Marija Skvarča, roj. Malavašič. 23. maja bi izpolnila 65 let življenja. Rodom iz Rovt na Notranjskem se je mlada poročila v št. Jošt nad Vrhniko, ki slovi po svojih poštenih, odločno prepričanih katoliških možeh in dobrih, vernih krščanskih materah. Tudi Skvarčeva mama je bila taka. Dvanajstim otrokom je dala življenje. Komunisti so ji umorili kar štiri sinove. Eden je bil že maturant in je nameraval postati duhovnik. Toda Bog ji je kljub težkim dnevom dal dočakati tudi lepe ure. 2. decembra lani je njen sin Lojze postal subdiakon katol. Cerkve. Njegovi novi maši, ki bo drugo leto, bo pa prisostvovala že iz nebeških višav. Bo to sicer žrtev za g. Alojzija, za mater pa dan nepopisne sreče. Veliko plačilo je pokojna mama gotovo prejela tudi zaradi svojega zvestega dela v vrstah KA. Vsak dan je šla k sv. maši in prejemale dnevno sv. obhajilo. Zato ji je bila smrt lahka. Pokopali so jo v nedeljo, 20. januarja, na pokopališču v San Justo. Pogrebno sv. mašo je opravil dr. Alojzij Stare, pogrebne obrede pa preč. g. Gregor Mali. Velika udeležba rojakov je bila najlepši dokaz, da je bila v slovenski skupnosti spoštovana in cenjena.

Po sedemletnem plodovitem delu kot prednica Slovenskih šolskih sester na Paternalu (Buenos Aires) je odšla v torek 22. januarja v Rosario s. Lavrencija Zupan. Vsem Slovincem, ki so jo poznali, zlasti tistim, ki so svoje otroke zaupali zavodu na Paternalu, bo zelo žal za dobro sestro prednico, ki je bila vedna tako naklonjena slovenski stvari in polna razumevanja za slovenske potrebe. Naj ji Bog obilno blagoslovi njene napore na novem službenem mestu, kjer bo kot prednica gotovo vsem v oporo in pomoč, ki jo bodo iskali.

Pok. župnik in duhovni svetnik
Janez Klemenčič

Slovenski izseljen-
ski duhovniki Za-
padne Evrope so
se 6. junija 1956
zbrali v Bon Se-
cours (Belgija).
Od leve na desno:
Ignacij Čretnik
(Francija), Vinko
Žakelj in Zdravko
Reven (oba Belgi-
ja), Stanko Grims
in mons. Valentin
Zupančič (oba
Francija), Vinko
Flek (Holandska).
— Manjka Ignacij
Kunstelj (Anglija)

ŠPANIJA

V torek, 11. decembra, je začela španska radiooddajna postaja „Madrid“ v Madridu z oddajo „Božične pesmi iz za železnega zastora“. Na prvem večeru tega sporeda, ki se vrši vsak torek ob 11.45, takoj po eni najljubljenejših oddaj, ko večina Špancev posluša to postajo, so bile na vrsti slovenske božične pesmi. Predvajali so tiste, ki so bile posnete v Ameriki v Baragovem albumu, kjer so poleg božičnih tudi veliko- nočne. Oddaja je trajala četr t ure in po- leg pesmi so oddajali tudi poročilo o slovenskih narodnih navadah.

ZDRUŽENE DRŽAVE

Dve duhovniški smrti. V Lemontu je umrl v samostanu slovenskih franči- škanov v starosti sedemdesetih let 16. januarja po daljšem hudem trpljenju nekdanji provincial ljubljanske fran- čiškanske province p. dr. Gracijan Heric. Za slovenske protikomunistične borce je storil izredno veliko dobrega. — V istem kraju je umrl 6. januarja, star 71 let nekdanji župnik na Dobrovi pri Ljub- ljani g. Jože Klopčič, zadnje čase duhov-

nik v hiralnici Slovenskih šolskih se- ster v Lemontu.

ANGLIJA

Na Irskem se pripravlja na duhov- ništvo štajerski rojak g. Štefan Falež. Leta 1948 je prišel kot navaden delavec v Anglijo, si služil kruh po rudnikih in tovarnah, nato pa sledil božjemu klicu. Če Bog da, bo svoj visoki cilj dosegel v štirih letih.

Lani so v Angliji umrli trije Sloven- ci: Henrijeta Lipnik, Jože Ferlež in Mi- tičeva gospa. Rojstev je bilo 14, poročilo pa se je dvanajst parov. V verskem oziru naši starši za otroke kar dobro skrbe: pošiljajo jih večinoma v katoliške in samostanske šole. V narodnem oziru je težje, kajti mladina raste v okolju, ki je tuje in ima zato bore malo pojma o lepoti zemlje slovenskih staršev, zlasti dandanes, ko starši bolj govorijo o ža- lostnih domačih razmerah v domovini kot o njenih lepotah. Če se bo slovensko dušno pastirstvo dokončno uredilo in bodo slovenska društva ter „Naš dom“ v Londonu delavni, je upati, da se da- dalo pri slovenskih otrocih še marsikaj rešiti.

PO

SVETU

SVETI OČE GOVORI

Papeževa beseda strokovnjakom za preučevanje mleka in mlečnih izdelkov. Sveti oče je preteklo jesen sprejel na glavnem dvorišču svojega poletnega bivališča v Castel Gandolfo strokovnjake za preučevanje mleka in mlečnih izdelkov. V svojem nagovoru je razvijal naslednje važne misli.

Mleko je zelo dragocena in kočljiva surovina. Nudi nenadomestljivo hrano otrokom in odraslim. More pa tudi prenašati škodljive kalí. Socialni čut odgovornosti in zakonodaja sta dolžna skrbeti, da bo ljudstvo prejelo vedno zdravo mleko in zdrave mlečne izdelke. Zato je pri nabavi mleka treba gledati na zdravje živali, ki dajejo mleko in na snago in čistost posod, v katerih ga prevažajo. Le tako bo ohranilo nepokvarjene svoje bogate hranilne snovi in vsak dan prinašalo zdravje množici otrok v daljnih, revnih krajih.

Mlečni izdelki, posebno surovo maslo in sir, so zelo važne sestavine človeške hrane in dragocen predmet mednarodne trgovine. Zato papež želi, da bi mednarodne pogodbe omogočile njihov prevoz po vsem svetu. Razdeljevanje mleka po šolah je srečna, modra pobuda. Sveti oče želi, da bi se vedno bolj razvijalo in tako ohranjalo in pospeševalo zdravje otrok. Raziskavanje je namreč ugotovilo,

da redno uživanje mleka otrokom pomnoži težo, telesno rast in moč, pa tudi vedrost. Javne oblasti naj upoštevajo ta dognanja in naj s podporami omogočijo, da bodo uživali mleko, ta božji dar za telesno zdravje, tudi oddaljeni kraji, vsi narodi in rodovi. To bo zelo pomnožilo življenjske sile družin in narodov, mleko pa bo doseglo v prehrani človeštva mesto, ki mu gre.

Mleko je knjigam stare zaveze, ki so božja dediščina pastirskega naroda Izraelcev podoba časnega blagoslova, ki ga je delil Stvarnik. Sveti pisatelji kakih 20-krat imenujejo Obljubljeno deželo zemljo, kjer se pretaka mleko in med. V novi zavezi pa apostol Peter svetuje vernikom, naj hrepene po božjem nauku kakor otroci po mleku. Svet namreč, na katerega je božja Previdnost postavila človeško družino ni samo shramba tvarnih zakladov za telesno življenje, ampak tudi zakladnica višjih, duhovnih, nadnaravnih vrednot, po katerih tako hrepene čiste duše in čista srca.

Zato jim papež želi, da bi tudi v svojem poklicnem delu hodili za vzvišenim vzorom, vedno bolj nravno in duhovno živeli ter zajemali iz tistih virov življenja, ki jih je Odrešenik zaupal Cerkvi. Tako bodo postali deležni njenih sadov velikodušnosti, razumevanja in ljubezni.

Te misli naj premišljujejo in odnesó iz Rima, ne samo sadove kongresa, ampak tudi duhovne darove, ki jih sveti oče prosi zanje Učenika luči.

Papež je govoril izdelovalcem opažnic iz lesnih vlaken. Govoril jim je v francoščini. Zastopniki so prišli iz Nemčije, Avstrije, Belgije, španije, Francije, Nizozemske, Italije, Švedske in Švice.

V svojem nagovoru je papež izjavil, da je zelo rad spolnil njihovo željo in jih sprejel. Želi jim, da bi s svojega kongresa odnesli lepe spomine na večno mesto.

Njihova industrija je nastala pred pol stoletjem v Združenih državah Sev. Amerike in v drugih severnih deželah, ki imajo mnogo smolnatega lesa. Ta

industrija uporabljaja za surovine odpadke žaganega lesa, ki bi sicer služili samo za kurivo. Opažnice, izdelane iz lesnih vlaken, nudijo varstvo proti vročini in proti ropotu. Z njimi morejo nadomestiti zvit in skrivljen les. Uporabljajo jih pa še za mnogo drugih namenov.

Njihova mednarodne zveza hoče bratsko povezati člane te lesne industrije različnih dežel. Doseči hoče, da bi skupno reševali svoja tehnična in gospodarska vprašanja. Opozoriti hoče tudi na mnogovrstno uporabo teh opažnic in poživiti skupno sodelovanje.

V sedanji civilizaciji stopa vedno jasneje pred oči misel, da imajo podjetniki, delodajalci, inženirji, uradniki in delavci v industrijskih podjetjih isto skupno nalogo in isti skupen cilj, četudi izvršujejo različno delo. Ta cilj pa ni, doseči čim višjo stopnjo proizvodnje in tvarnega blagostanja, ampak je predvsem v pridobivanju duhovnih dobrin. Samo te morejo zagotoviti človeštvu pravo srečo.

Samo krščanska načela kažejo človeštvu pravo pot in mu dajejo moč, da more premagati vse ovire. Sveti oče jim zato želi, da bi jim bivanje v Rimu pomnožilo velikodušnost in gorečnost v spolnjevanju poklicnih dolžnosti. Iz vsega srca prosi Boga, naj jih s svojo milostjo podpira, da bi vestno spolnjevali sklepe in načrte, ki so jih naredili na kongresu.

Papežev nagovor ob sprejemu predsednika republike Costa Rica dr. Jožefa Figueres Ferrera.

Papež je zelo srečen, da more sprejeti izraze vdanosti gospoda predsednika in drugih zastopnikov tako izrazito katoliškega, miroljubnega in izobraženega naroda republike Costa Rica. Zato mu iz vsega srca želi vse dobro. Trdno je prepričan, da bo ta narod vedno ostal zvest svojemu krščanskemu in katoliškemu poklicu in tako dosegel častno in večno blaginjo.

Zvesto spolnjevanje božjih zapovedi in stanovskih dolžnosti ima velik socialni pomen, ker urejuje odnose med ljud-

mi, daje trdno podlago zakoniti oblasti in vsaki organizirani družbi, zlasti družini, ker zagotavlja popolno versko in нравno vzgojo njenim bodočim članom.

„Gospod predsednik! Vaša dežela daje prav zato, ker se naslanja na modra načela krščanskega socialnega nauka, živ zgled nezmotljivih in nadnaravnih uspehov, ki prinašajo trajen napredek, mirno soglasje in neporušno ustaljenost. Upamo, da jo bomo videli, vedno hoditi po tej poti. Ob razmerju, ki je zdaj med Cerkvijo in državo vašega naroda, moremo reči, da je najboljše poročstvo za vse to. V odločitvi, da se zastopstvo pri Sveti stolici dvigne na stopnjo poslaništva, smo videli nazoren dokaz, da vlada zelo želi, da bi se že tako dobri odnosi še bolj utrdili in poglobili v veliko korist obeh oblasti in v izredni blagor kostariškega ljudstva.“

Papež je govoril predsedniku Liberije in njegovemu spremstvu. Sveti oče je koncem lanskega leta slovesno sprejel predsednika Liberije dr. Viljema Tubmana in njegovo spremstvo. Obiskovalcem je govoril v angleščini.

Mnogo prisrčnih vezi združuje svetega očeta z junaškim in delavnim liberijskim narodom, ki ga vedno spremlja z ljubeznijo in občudovanjem. To dokazuje tudi obisk liberijskega predsednika pri papežu.

Delo predsednika pri zakonodaji republike in to, da ga je miroljubni narod, ki se peča z industrijo, trikrat izvolil za najvišjo narodno službo, potrjujeta, da sta krščanska vera in bratska vzajemnost najvažnejši pogoj in največje zagotovilo miru med narodi.

Družina, Cerkev in država so trije mogočni temelji človeške družbe in njenih različnih kultur v Afriki in v vseh drugih deželah. Gospod predsednik se je že v začetku svojega političnega delovanja prepričal, da so vsi drugi temelji pesek, na katerem ni mogoče graditi trdne stavbe. Papež želi, da bi se tudi vzgojitelji in gojenci njihovih šol tega zavedali posebno danes, ko hoče sovražnik vsega božjega poteptati tiste du-

hovne vrednote, na katerih so njihovi predniki gradili svojo domovino.

Papež je prepričan, da bodo katoliki v Liberiji s svojimi misijonarji brinili večni blagor te dežele, socialno pravičnost in slogo med narodi. Vera in ljubezen do domovine morata biti ob enem z bujnimi gozdovi in bogatimi rudniki njihova najdragocenejša narodna dediščina, ki po svoji vrednosti daleč presega vrednost vseh industrijskih in obrtnih izdelkov, na katere so upravičeno ponosni.

Svoj nagovor je sveti oče končal z besedami: „To je naša molitev k vse-mogočnemu Bogu in naše upanje, go-spod predsednik! Zato prosimo, naj vaš Bog podpira v vzvišeni službi in da obilnih nebeških milosti vaši družini in vsem odličnim članom vašega sprem-stova, ki so tu navzoči, vaši vladi in vašemu narodu.“

PO KATOLIŠKEM SVETU

Ameriški časopis o vlogi dveh velikih mož. Na prvi strani časopisa „New York Times“ je C. L. Sulzberger napisal članek o Adenauerju in De Gasperiju in o vlogi, ki sta jo ta dva velika moža igrala pri oblikovanju moderne Evrope. V članku pravi: „Dva največja evropska državnik sta po čudovitem zgodovinskem naključju vstala iz pepela diktature. Omenjamo Adenauerja in De Gasperija. Obema se je posrečilo iz nič zgraditi vse. Vrnila sta smisel demokraciji in s tem zagotovila Italiji in Nemčiji možnost, da sta postali kos svoji bodočnosti. Iz strašnih razvalin diktatur sta ta dva globoko verna in poštena katoliška državnik vstala kot protistrup proti sistemu nasilja.“

O De Gasperiju pravi: „Ko je premagal nered prevratnih družb, ki so na negotovem ozemlju demokracije rastle kot gobe, jih je znal zediniti in zgraditi pestro in zapleteno zvezo, ki je zelo podobna ameriški politični stranki. Ko se je De Gasperi uveljavil, je kot idealist pokazal vso svojo spretnost in vztrajnost. Posrečilo se mu je tedaj, ko se je zrušilo italijansko cesarstvo in je deželi

pretela beda, zbiti na tla načrte najmočnejše komunistične stranke v Evropi in si podrediti prenapete desničarje. Vedno je na vso moč pospeševal rast krščanske demokracije. Večkrat smo ga motili s svojimi modrimi nasveti, naj se loči od svojih liberalnih sodelavcev in se združi z monarhisti. Toda De Gasperi se ni vdal. Pred smrtjo je mogel z zadoščenjem ugotoviti, da so dogodki tako potekali, kakor je on sam predvideval.“

Sulzberger zaključuje: „Težko je naprej napovedovati, kakšno mesto bo dala zgodovina tema dvema velikima državnikom. Dejstvo je, da sta Adenauer in De Gasperi potem, ko so se v sredi največje nesreče zrušili maliki, izvršila velika dela. Znala sta doseči, da sta se dva največja evropska naroda po zadnji vojni spet postavila na svoje noge, postala preudarna in si tako zagotovila red, svobodo in samozavest.“

Katoliške šole v Egiptu v nevarnosti. Katoliške šole, ki ne poučujejo svojih muslimanskih učencev o koranu, bodo zaprte ali podržavljene. To grožnjo ponavlja okrožnica 146. z dne 16. aprila, ki govori o nujnosti verskega pouka na svobodnih šolah. Okrožnico sta podpisala minister za ljudski pouk in njegov podtajnik. To okrožnico so poslali vsem ranateljem. Do 4. decembra 1956 so morale vse šole začeti brez izjeme poučevati svoje gojence v njihovi lastni veri. Ta pouk se mora vršiti v šolskih prostorih. Šola, ki tega ne bo storila, bo proglašena za protizakonito in jo bo ministrstvo zaprlo ali podržavilo. Okrožnica se sklicuje na zakon 583., člen 17., ki je bil razglašen 30. novembra 1955 in se glasi: „Svobodne (nedržavne) šole bodo nudile svojim egiptskim učencem verski pouk v njihovi lastni veri po načrtu, ki ga bo določilo ministrstvo.“ V slučaju kršitve preti člen 54., da se bo uknila podpora, šola zaprla ali podržavila.

Egiptski tisk silno napada vse svobodne šole, vendar najbolj katoliške. Katoliškim misijonarjem očitajo časopisi imperializem, izkoriščanje domačega

Tudi najbolj strnjeno slovensko naselje — Slovenska vas — v Lanusu poleg Buenos Airesa je doživelo svoj praznik. Ob prihodu našega nadpastirja ga je poleg drugih lepo pozdravilo brhko dekle v slovenski narodni noši (glej sliko zgoraj). Prezvzvišeni gospod škof dr. Gregorij Rožman ob asistenci čč. gg. univ. prof. dr. Ignacija Lenčka in vikarja Janeza Petka CM blagoslavlja Slovenski dom v Lanusu (v sredini). Ob priliki svojega obiska je naš vladika podelil lanuškim otrokom zakrament sv. birme. (Foto L. Erjavec)

prebivalstva in uvajanje novega suženjstva. Zlorabo vere v politične namene in kolonialne cilje da je treba prepovedati ne samo v Egiptu, ampak tudi v Sudanu, v deželah srednjega Vzhoda in južni Aziji. V vsem pisanju časopisov se vidi, da je vpliv komunizma postal v Egiptu že zelo močan.

I. socialni teden v Avstraliji. Lani avgusta so priredili v Avstraliji prvi socialni teden. Da bi mogli sodelovati tudi nekatoliški govorniki in vplivati na nekatoliška okolja, so mu dali naslov: Krščansko socialno delo. Teden sta organizirali ustanovi: „Institute of Social Order“, ki ga vodijo jezuiti, in „Catholic Social Studies Movement“. Razpravljali so o krščanskih socialnih temeljih. — Pobudo za socialni teden je dal apostolski delegat, mons. Carboni. Imel je tudi prvo predavanje z naslovom „Krščanski vpliv na družbo“. Branil je pravico Cerkve, da posega na socialna polja in njeno zahtevo, da vsi ljudje upoštevajo načela pravičnosti, na podlagi katerih je edino mogoče pravilno urediti odnose med posamezniki in med stanov. Obenem je pojasnjeval delovne načrte za organizacije Katoliške akcije in za delo drugih katoličanov v javnem življenju v smislu katoliških načel.

Drugi predavatelj Warner je govoril o politično socialnem redu, ki bi naj bil vez med Vzhodom in Zahodom. Poudarjal je, da mora Avstralija spremeniti zakon o priseljencih in dovoliti vsaj omejenemu številu azijskih izseljencev, da se naselijo v Avstraliji.

Dr. Lloyd Ross je razpravljal o sindikalizmu in o činiteljih, ki danes vplivajo na njegov razvoj. — Profesor Dean iz univerze v Sidneju je govoril o današnji krizi mednarodnega prava, ki nima več prave veljave in moči, odkar je svet razdeljen v dva nespravljiva bloka. Edino zdravilo za to razcepljenost je ustanavljanje krajevnih organizacij mednarodnega prava (kakor je na primer Evropski svet). Pa tudi na vzhodu naj se protikomunistični narodi združijo v miroljubno mednarodno organizacijo.

Zadnje predavanje je imel g. Santamaria. Razpravljal je o glavnih zahtevah krščanskega socialnega reda v zvezi z življenjem, ki mu daje podlago sedanja avstralska ustava. Poudarjal je nujno potrebo decentralizacije prebivalstva in industrije.

Prvi socialni teden je bil za Avstralijo važen zgodovinski dogodek. Učeno razprave s svojo globoko vsebino niso vplivale samo na udeležence, ampak tudi na javno mnenje.

Kongres za srednješolski pouk v Belgijskem Kongu. Leta 1953 so v Leopoldville ustanovili katoliško vseučilišče. Zato se je moral temu prilagoditi tudi srednješolski pouk. Treba je bilo tudi spremeniti učne načrte srednješolskih zavodov za Kongijce, ker so že pred nekaj leti dosegli dostop na evropska vseučilišča. Poleg tega je začelo katoliške srednje šole zelo ovirati ministrstvo, ki Cerkvi ni naklonjeno. Nujno je bilo potrebno te ovire odstraniti ali vsaj zmanjšati in katoliški srednješolski pouk braniti. Zaradi teh in še drugih važnih razlogov so se ravnatelji glavnih moških in ženskih srednjih šol za Kongijce in Evropejce zbrali na posebnem srednješolskem kongresu v Leopoldville, ki se je vršil lani od 9. do 14. aprila.

Trije odbori so na ločenih sejah razpravljali: o lastnosti, ki jih mora imeti svetna oseba, da zadosti zahtevam katoliškega pouka; o podlagi izenačenja katoliškega srednješolskega pouka z uradnim laičkim poukom; o načrtih za katoliški srednješolski pouk. Na koncu kongresa so vladi predložili prošnjo, da bi priznala iste pravice osebam, ki poučujejo na svobodnih (katoliških) srednjih šolah, kakor jih imajo osebe, ki so nastavljene na uradnih, državnih. Zboru škofov pa so predlagali, da bi se uvedli isti učni načrti v nižjih semeniščih in v srednješolskih zavodih. Tudi učni načrti za Evropejce in Kongijce naj bi se popolnoma izenačili. Končno so izrazili željo, naj se ustanovijo v Belgijskem Kongu in v Ruanda-Urundi: Zveza za katoliški pouk in zveza očetov in prija-

NOVE KNJIGE

teljev katoliških šol. Obe organizaciji bi imeli namen podpirati katoliške šole in braniti njih pravice pred vlado.

Nadškof v Capetownu v boju z rasizmom. Mons. McCann, nadškof v Capetownu, je pri sprejemu katoličanov, ki so podpirali njegovo stališče in branili njegovo čast, govoril, zakaj morajo katoličani odklanjati tri nove rasne zakone.

1. Prvi zakon hoče posamezne rasne skupine naseliti v posebnih okrajih. Tako bodo spet najbolj prizadeti revni ljudje, ki so črne barve in bodo morali največ žrtvovati in trpeti. Osnutek zakona zahteva, da se morajo osebe črne barve izseliti z najbolj rodovitnih ozemelj polotoka Cap. Zakaj bi ne smeli prebivati tam, kjer so se nekateri pred kratkim naselili? Ta zakon ni samo trd in krut, ampak tudi krivičen.

2. Drugi zakon zabranjuje poročanje med osebami različne rase. Veljavnost hoče raztegniti na preteklost. Tako bi se morali možje in žene raznih ras ločiti, ustanovljene družine pa raziti.

3. Tretji zakon zahteva rasno opredelitev. Po določbah tega zakona bi nekatere osebe izgubile pravice in svoboščine, ki so jih doslej imele in bi bile ponižane na skupino z manjšimi svoboščinami. Nekateri, ki so doslej veljali za „bele“, bi odslej bili prišteti med osebe z „barvo“. Ker so „beli“ mnogo bolj plačani od „črnih“, bi to imelo tudi žalostne gospodarske posledice.

Ta zakonodaja in delovanje večine „belih“ — pravi nadškof — sta veliko pomanjkanje krščanske ljubezni, ki jo je Kristus zapovedal. Tudi črnci so ljudje, ki jih moramo ljubiti, in ne samo orodje proizvodnje. Tudi v Južni Afriki potrebujemo krščanske pravičnosti in ljubezni, ki sta podlaga krščanske družbe.

Julija Budenz, hčerka Louisa Budenza, profesorja na Fordham univerzi in bivšega urednika komunističnega časopisa „Daily Worker“, je vstopila v uršulinski samostan. — L. Budenz je bil sprejet v katoliško Cerkev pred enajstimi leti. Kmalu za njim je bila sprejeta v Cerkev vsa njegova družina.

Zbornik-Koledar „Svobodne Slovenije“ za leto 1957. Uredili so ga Miloš Staré, Joško Krošelj, Janko Hafner, Pavle Raht in Pavle Fajdiga. Izšel je ob petnajstletnici „Svobodne Slovenije“ kot 14. knjiga njene založbe. Ima 256 strani velikega formata in stane v Argentini 65 pesov. Pri naročilu po pošti je treba doplačati še 6 pesov.

Ni naša revija poklicana, da sodi in ocenjuje literarno vrednost omenjenega Zbornika, dasi vemo, da je velika in dela tudi v tem oziru čast izdajateljcem.

Zbornik „Svobodne Slovenije“ pozdravljamo iz dveh drugih vidikov: iz versko moralnega in narodnega.

Že devetič prihaja med nas in ves čas izhajanja je zvest tistim načelom, radi katerih smo se odločili za pot v svet, ker doma zanje ni bilo več mesta in spoštovanja.

Razdeljen je letošnji Zbornik v pet delov, ki že vsak zase predstavljajo samostojno celoto. Sledijo si deli takole: koledar, dokumenti in razprave, naša beseda in naša pesem, izseljenjski letopis, našim malim — kotičkov striček.

Uvodno besedo sta tudi to pot napisala škof dr. Gregorij Rožman in dr. Miha Krek, predsednik Narodnega odbora.

V delu „Dokumenti in razprave“ zasledimo članek dr. Ivana Ahčina „O majniški deklaraciji“ (letos bo minilo štirideset let od tega za naš narod nad vse važnega dogodka). Zlasti za mlajši rod, ki tega zgodovinskega gibanja ni vedel doživljal, bo razprava zelo poučna in bi bilo prav, da jo vsi preberejo.

V preteklost sega tudi daljši članek Jožeta Krošlja „Ob 40-letnici smrti dr. Janeza Ev. Kreka“. Vključuje tudi podatke, ki sta jih dala leta 1956 še živi prič Krekovega delovanja: svetnika Janeza Klemenčiča in dr. Franceta Logarja.

Preteklost s sedanostjo poveže daljši sestavek Marijana Marolta o „Slovenski kmečki hiši“, ki ga krasijo

številne slike, predstavljajoč najbolj značilne tipe slovenskih hiš. Starejšemu rodu nudi na ta način pisec živ spomin na pretekle dni, mladini po posreduje važne zgodovinske podatke.

Najboljši naš strokovnjak na gospodarskem področju Ivan Avsenek iz USA je izčrpno obdelal povojno industrializacijo Jugoslavije in s številnimi podatki jasno obsodil nesmiselno gospodarsko politiko komunističnih „strokovnjakov“.

Razprave so še prispevali Rudolf Smersu (O zvezi držav in o zvezni državi), Pavle Rant (Slovenci na krščansko demokratski tribuni) ter dva nova avtorja, oba diplomiranca v USA: Ivan Boh (študij filozofije na ameriških kolegijih) in Egidij Gobec (Družba in družboslovje v Ameriki).

Od Japonske do Argentine, od Trsta do Kanade in od Italije do USA so razpršeni mojstri slovenske leposlovne besede in pesmi, ki so napolnili 62 strani Zbornika s svojimi prispevki.

So to: Vinko Beličič (Stari dnevniki), Stanko Janežič (Miran Lokar), Stanko Kociper (Čolnar na Dravi), Ivan Korošec (Odlomek), Božidar Kramole (Stava), Jože Krivec (Izpit za hlapca), Karel Mauser (Oblačni dan), Mlinarjev Janče (Za očeta), Lojze Novak (V senci Južnega križa) ter Zdravko Novak (Požigalec).

Pesmi so prispevali Francé Papež, Marijan Jakopič, Slavko Srebrnič, Rafko Vodeb in Vladimir Kos SJ.

Posebno pester je četrti del Zbornika „Izseljenski letopis“. Joško Krošelj nas je presenetil z izredno zanimivim člankom o Slovencih v Avstraliji, ki ga je sestavil na podlagi številnih pisem in publikacij slovenskih izseljencev v Avstraliji.

Praktična navodila, kako se more in mora reševati našo mladino v tujini, je podal prof. Božo Bajuk s člankom „Nekaj misli o problemu vzgoje naše mladine v izseljenstvu“. Istega problema se dotakne z drugega vidika naš priznani šolnik Martin Mizerit v članku „Zelena veja“, ki je pregled in šolsko izvestje

obenem o slovenskih šolskih tečajih v Vel. Buenos Airesu. O slovenskih akademikih v Argentini je napisal krajši prikaz Vital Ašič, sam akademik. Pod naslovom „Z odločno voljo v novo življenje“ je prof. Janez Sever iz USA na zelo prijeten način prikazal življenjsko pot, študij in uspehe devetih slovenskih diplomirancev in doktorjev v Združenih državah Severne Amerike.

Tudi letos je posvetil Zbornik mnogo prostora problemom, ki tarejo naš življenj v Trstu, na Goriškem in Koroški.

Mnogo pozornosti bo gotovo tudi zbudil članek Janka Hafnerja „že letos bo segel človek v vsemirje“.

Zbornik se je spomnil tudi naših najmlajših. Mirko Kunčič, nekdanji nepozabni „Kotičkov striček“ iz „Slovenca“ je nabral za našo mladino zvrhan koš res otroško dojetih pesmi in pravljic. Kadarkoli ga beremo, nam je žal, da ne utegne sodelovati v otroški priligi naše revije „Božje Stezice“. Koliko bi ta važna priloga pridobila na pestrosti in zanimivosti, če bi v njih nastopal redno tudi „Kotičkov striček“!

Letos je platnice zelo okusno in vsem razumljivo opremil akademski slikar in kipar Francé Gorše. Ilustracij in fotografij, ki Zbornik krasi, je sto. Brez dvoma veliko število, ki priča, da izdajatelj ni štedil z denarjem, ko je šlo za to, da je Zbornik čim bolj privlačen in reprezentativen.

Ali naj k zaključku napišemo poziv vsem bralcem in naročnikom „Duhovnega življenja“, da sežejo po knjigi, če je še nimajo? Menim, da bi bilo po vsem povedanem to odveč storiti. Zbornik je knjiga, ki zasluži, da ga sprejmejo v vsak slovenski dom in jih kot dober spremljevalec spremlja skozi vse leto 1957. M. T.

—::—

Boljši je vinar pravičen nego zlat kri-
vičen.

Boljša kratka sprava nego dolga pravda.

Boljša je žlica soka v miru
nego polna miza jedi v prepiru.

Dama gospodu: Če verjamete ali ne, že velikokrat me je kdo zamenjal z mojo hčerjo.

Nemogoče! Kako bi mogli imeti vi vendar tako staro hčer?

—:—

Učitelj razlaga otrokom, kdo je lju-dožrc.

Povej mi torej, Francelj, kaj bi bil ti, če bi pojedel ata in mamo!

Sirota!

—:—

Šolarček: Mamica, jaz že znam vse, prav vse. Lahko si ponosna name.

Ne bodi tako domišljjav!

Res, res! Učiteljica je danes pred vsem razredom rekla, da mene ni mogoče naučiti nobene reči.

—:—

Fičfirič je šel v gostilno, si naročil večerjo in pol litra vina. Ko je pojedel in popil, je poklical natakarka. „Poslušajte: prav dobro sem jedel, stvar je ta-le: nimam niti pare v žepu. Naredite z menoj, kakor vam je ljubo in drago.“

„Pojdite z menoj,“ mu je rekel natakarka, „sem k vratom.“ Fičfirič je ubogal. Natakarka je odprla vrata.

„Tako. Počenite tukaj na prag gostilne.“ Gost je ubogal.

„Privzdignite krajce suknje.“ Fičfirič je tudi to storil. Tedaj ga je natakarka s krepko brco pognala na cesto.

Vse to je gledal na nasprotnem koncu gost, na zunaj na las podoben fičfiriču. Ko je povečerjal, je počasi vstal, se napotil dostojanstveno proti vratom, jih odprl, počenil, privzdignil krajce suknje in zavpil v sobo: „Natakarka, plačam!“

—:—

Bilo je v času rdeče revolucije v Sloveniji. Po gozdu je taval človek, ki ni bil idejno ne na eni ne na drugi strani. Pa so ga srečali vojaki.

„Stoj! Kdo si?“ so ga vprašali.

„Saj sem vaš,“ je dvignil roke ubogi človek, „saj sem partizan.“ In so ga namlatili. Bili so domobranci.

Šel je dalje po gozdu. Srečal je drugo kolono vojakov.

„Stoj! Kdo si?“ so ga ustavili.

„Saj sem vaš,“ je le-ta dvignil roke, „saj sem domobranec.“ In je bil spet tepen. Bili so partizani.

Ko je taval naprej po gozdu, je smola hotela, da je naletel na novo skupino vojakov.

„Stoj! Kdo si?“ so ga prijeli.

„Ne sprašuj, brate, kar mahni,“ se je čul odgovor.

—:—

K Nasredinu se je prišel sosed sposoditi osla.

„Oslo nimam doma,“ se je zlagal Nasredin. Pa je prav tedaj v hlevu osel zarigal.

„Vidiš, da je osel doma,“ se je smejal sosed.

„Kako,“ je bil hud Nasredin, „navsezadnje oslu bolj verjameš kakor meni?“

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETO XXV

Številka 3

MAREC

„DUHOVNO ŽIVLJENJE“
Je slovenski verski mesečnik

V tej številki boste brali:

Razmišljanja ob križevem potu (Z. B.)	121
Za kaj bomo ta mesec molili? (Prof. Alojzij Geržinič)	123
O veri	124
Bienaventurados... (Joe Juck)	128
Čas milosti (Jože Jurak)	129
Previdevanje v pepelnični noči (Luigi Santucci)	133
Cerkev — Kristusova ustanova (dr. Francé Gnidovec)	137
To je tako (Oton Župančič)	141
Listanje po farni kroniki (Gr. Hribar)	142
Ob srebrnem jubileju revije (J. Jk.) ..	147
Grem... (Andrej Bregar)	151
Fantom in dekletom	152
Tvoj ideal (Karel Wolbang CM)	152
Slovanski svetniki (Anton Merkun) ..	154
Iz domovine	155
Don Kamilo (Guareschi — Jurak)	158
Med Slovenci po svetu	164
Po svetu	168
Nove knjige	173
Misli	174
Tri minute dobre volje	175

Izdaja ga konzorcij (Orehar Anton) urejuje pa uredniški odbor, ki ga sestavljajo dr. Gnidovec France, Jurak Jože, Mali Gregor, dr. Rozman Branko in Marijan Šušteršič, ki skrbi za tehnično opremo in fotografije.

Platnice in stalna zaglavja je narisal Hotimir Gorazd.

Celoletna naročnina znaša za Argentino in države, ki nanjo mejijo (razen Uruguaya) 95 pesov. Za Uruguay in ostale dežele latinske Amerike, kakor tudi za vse dežele, če se plača v argentinskih pesih, je naročnina 110 pesov; za U. S. A. in Kanado 5 dolarjev, za Avstrijo 95 šillingov, za Italijo 2000 lir, drugod v protivednosti dolarja.

Tiska tiskarna Salguero,
Salguero 1056, Buenos Aires

CORREO
ARGEN-
TINO
Suc. 6

TARIFA
REDUCIDA

Concesión
No. 2560

Revijo morete naročiti in plačati pri naslednjih poverjenikih:

Argentina: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires in poverjeniki „Čebelice“.

Brazilija: Vinko Mirt, Caixa Postal 7058, São Paulo, Brasil.

U. S. A.: Slovenska pisarna, 6116 Glass Ave, Cleveland 3, Ohio.

Kanada: Ivan Marn, 83 Victor Ave, Toronto, Ontario.

Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

Italija: Zora Piščanc, Riva Piazzetta 18, Gorizia.

Avstrija: Anton Miklavčič, Spittal a/Drau, D. P. Camp, Kärnten,

Avstralija: rev. Bernard Ambrožič, 66 Gordon Str., Paddington (Sydney)

Desno: Prijazen
kraj naše valovite
Dolenjske — Krka
poleg istoimenske
reke blizu Stične

Spodaj: Dom
na Ljubljanskem
barju

Na zadnji strani:
Mali znanilci po-
mladi — zvončki

